

REMZİ KİTABEVİ

William Shakespeare

WINDSOR'IN
ŞEN KADINLARI

WINDSOR'IN
ŞEN KADINLARI

William Shakespeare

Windsor'ın Şen Kadınları

Türkçesi
Bülent Bozkurt

5. Basım

Remzi Kitabevi

WINDSOR'IN ŞEN KADINLARI / William Shakespeare

Çeviride aŐağıdaki metin esas alınmıŐtır:

**William Shakespeare, *The Merry Wives of Windsor*,
edited by T. W. Craik (Oxford: Oxford University Press, 1994)**

© Remzi Kitabevi, 1994

Her hakkı saklıdır.

**Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.**

Kapak: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-0721-4

BİRİNCİ BASIM: Ocak 2000

BEŞİNCİ BASIM: Mart 2012

Remzi Kitabevi A.Ő., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Remzi Kitabevi A.Ő. basım tesisleri

100. Yıl Matbaacılar Sitesi, 196, Bağcılar-İstanbul

İçindekiler

Giriş, 7

Kişiler, 14

I. Perde, 15

II. Perde, 46

III. Perde, 76

IV. Perde, 111

GİRİŞ

Windsor'ın Şen Kadınları

Yaygın bir teoriye göre *Windsor'ın Şen Kadınları* ısmarlama yazılmış. Shakespeare'in *Dördüncü Henry* oyunundaki Falstaff karakteri, Kraliçe Elizabeth'in o kadar hoşuna gider ki, bu şişko şövalyeyi, bu defa âşık rolünde, bir defa daha görmek istediğini Shakespeare'e iletir. Shakespeare de, söylendiğine göre bir iki hafta gibi çok kısa bir süre içinde bu komediyi yazar. Ancak Kraliçe Elizabeth'in gözünde Shakespeare'in ayrıcalıklı bir yeri olduğu varsayımını da içeren bu hoş ve kısmen akla yakın efsane, zamanın belgesel kaynaklarınca doğrulanmıyor.

Yine aynı görüş doğrultusunda, oyunun 1597 yılında yazıldığı ve aynı yıl Kraliçe Elizabeth'in de hazır bulunduğu geleneksel Garter Nişanı kutlamaları sırasında Windsor'da oynandığı ileri sürülüyor. Ancak bu tarih de oldukça tartışmalı, çünkü Shakespeare'in zamanında, oyunların basım ve yayın izni Stationers Kuruluşu'nun ("Stationers' Register") tekelindeymiş. Yazdıkları oyunun yayınlanmasını isteyenler, eserlerini ücret karşılığı bu şirkete kaydettirerek yayın hakkını alırlarmış. Bu kurala uymayanlar da çokmuş ama bugüne kadar ulaşan güvenilir bilgi kaynaklarından biri de "Stationers' Register" ve *Windsor'ın Şen Kadınları*'nın burada kayda geçtiği tarih 18 Ocak 1602. Oyun aynı yıl yayınlanmış.

Akademik eleştirmenlerce biraz zayıf bulunan oyun, sahnede hemen her dönemde beğenilmiş ve başarı kazanmış. Bunun nedeni açık: *Windsor'ın Şen Kadınları*, adından da anlaşılacağı gibi eğlenceli, canlı, hareketli, "sürükleyici" niteliği yanında, Shakespeare'in profesyonel ustalığının damgasını taşıyan tipik komedi ve fars unsurlarıyla dolu. Bunlar arasında başta gelenler: Gülünç ve "fantastik" durumlar, yanlış-

gı ve yanlış anlamalar; saçma, “absürd” tavır, hareket ve konuşmalar; kılık ve kimlik değiştirme; insanoğlunun her zaman “drama” ve komedi malzemesi olan yönleri: Kendini tanımama, kendini beğenme, bilgichlik ve ukalalık, bencillik, olmayacak hırs ve heveslerin olmayacak yer ve konumlarda ortaya çıkması, insanın kendi kazdığı kuyuya düşmesi, kişilik çatışmaları, güç elde etme ve yönetme hevesi, “insanın insana kurtluğu”; yanlış yönlendirilmiş oyunlar, entrikalar, dolaplar; çeşitli aşırılık türleri, değişmez tutku ve saplantılar, irade zayıflığı, para hırsı, uçkuruna hâkim olamama, içki ve sefahat düşkünlüğü; insanoğlunun tuhaf tutum ve davranış özellikleri ve genel olarak her türlü ahmaklık.

Oyun, bu komiklikleri kimliğinde temsil eden, hayata geçiren; kendini çok ciddiye alan ya da varlığını umursamayan; aldatan, aldanmış ya da bu kavramların varlığını bile bilmeyen; ömrünü başkalarını aldatmaya çalışmakla veya aldanmamaya çalışmakla geçiren, başkalarıyla acayip etkileşimlere giren kişilerle dolu.

Örneğin, seks, para ve içki düşkünü, kendini beğenmiş, şişko, şövalye Falstaff; kasaba yargıç “Shallow”; yargıcın sıksa kuzeni “Narin”; kendisini çok zeki ve külyutmaz sanan kıskanç koca Ford; konuşurken dili acayip şekilde çarpıtarak kullanan Galli rahip Evans; akli kıtça ve İngilizcesi zayıf Fransız Doktor Caius; Garter Hanı’nın külhanbeyi sahibi; çenebaz Bayan Quickly ve kurnaz, düzenbaz, hayatın keyfini çıkaran, günlerini dolu dolu yaşayan, hem zampara şövalye Falstaff’a hem de kıskanç koca Ford’a defalarca oyun oynayarak ders veren “şen kadınlar”; Bayan Ford ve Bayan Page.

Bu kişiler arasında, kıskanç koca Ford özellikle anılmaya değer. Kıskançlık Ford’un yapısında, dokularında var ve sanki bu kavramla özdeşleşmiş. Dolayısıyla, yaşamını hemen hemen bu yönü belirliyor; tek bir saplantıya indirgenmiş ve bu nedenle de başkaları tarafından kolayca yönlendirilip, kullanılabilir. Shakespeare, bu şekilde tek bir saplantı, bir “manyas” kimliğine indirgenen kişileri gerek tragedyaların da gerekse komedilerinde çok ustalıkla çiziyor. Bu “aykırı” kişiler, tragedyalarda uyumsuzluklarıyla felaket ve facialara yol açıyor, komedilerde ise “norm”u temsil edenlerin maskarası oluyorlar.

Bu tür kişilerin önde gelen özelliklerinden biri, sürekli olarak kendilerini haklı ve akıllı, kendi davranışlarını doğru ve isabetli görme;

bir anlamda, olması gereken normu kendilerinin temsil ettiklerini sanma eğilim ve saplantıları. Örneğin, *Othello* oyununda, “amaçsız kötülük” simgesi Iago, “iyiliği” aptallıkla, iyileri ahmaklık ve zayıflıkla bağdaştırıyor; haklının, akıllının, “var olmayı hak edenin” kendisi olduğu kanısında ve sonuna kadar bu düşüncesini koruyor.

Yine, *Venedik Taciri*’nde, Yahudi Shylock o kadar cimri ki, hayatta en sevdiği varlığı olduğunu söylediği, sandığı, kızı Jessica bir gençle sevişerek kaçtığında, kızını kaybettiğine değil, kızın yanında götürdüğü paraları kaybettiğine üzüyor; cimriliği, pintiliği bir davranış bozukluğu, bir kusur gibi görmediği gibi, aksine, kendi gibi cimri olmayanları budala ve aldatılıp soyulmaya müstahak kişiler olarak görüyor.

Windsor’ın *Şen Kadınları*’nda da Ford, kıskançlığını bir aykırı özellik olarak görmüyor. Aslında, kendisinin doğru düşündüğüne ve davrandığına, kıskanç olmayan kocaların ise tedbirsiz ve budala olduklarına; “yanlış düşünce ve tutumları” yüzünden aldatılıp “boynuzlanmaya” mahkûm ve müstahak olduklarına inanıyor. Sonuçta, “boynuzlanma”ya en yatkın insanların, kendisi gibi kıskançlık duygusuyla gözü dönmüş kişiler olduğunun örneğini açık ve somut bir şekilde görüyor. Ancak, biz okur ve seyirciler hissediyoruz ki, Ford, Iago, Shylock gibi biri için yanıldığını görmek, yanılığını değiştirmek için yeterli değildir. Belki de, insanoğlunun, en azından tiyatrodaki gördüğümüz kimliğiyle, yerine göre hem trajik hem de komik kaderinin bir göstergesi bu. Ruhları ve varlıkları, kıskançlık, kötülük, hainlik, cimrilik kavramlarının özüyle yoğrulmuş olan bu kişiler, temsil ettikleri kavramları, sanki kendileri bu kavramların “idea”sı, evrendeki yetkin örneğiymiş gibi, büyük bir inançla, ürktücü bir şiddetle savunuyorlar; “Biz sonsuza dek varız,” der gibi. Doğal olarak aykırı, “norm” dışı olanın kökü bu denli sağlam oldukça, “norm”la olan etkileşimi de, bu etkileşimin kaçınılmaz sonucu olan gerilim ve dolayısıyla “drama” da var olmaya devam edecek; hem komedi hem de tragedya düzleminde.

Tabii, “şen kadınlar” Bayan Page ile Bayan Ford gibi, dolap çevirmenin, başkalarına oyun oynamanın en incelikli yollarını geliştirmiş olan “hınzırlar” için, kıskanç veya saplantılı olsun olmasın, aldatılmayacak insan yoktur. Galiba, önemli olan aldanmaya karşı tedbir almak değil, insan yaşamında aldatma gerekçesinin doğmaması, aldatma zeminin olmaması yönünde çaba göstermek. Bayan Page ile Bayan

Ford, oyunun sonunda, birtakım işler kotarmaktan kendi istekleriyle vazgeçtiklerini, özgür iradeleriyle namuslu ve iffetli olmayı seçtiklerini özellikle vurguluyorlar. Yine hissediyoruz ki, uygun (veya “uygunsuz”!) ortam doğarsa, her an pekâlâ kimlik değiştirebilirler.

Oyunun, on dokuzuncu ve yirminci yüzyılda özellikle İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri’nde ünlü kumpanyalar ve tiyatrolarca sayısız temsilleri olmuş. Samuel Phelps 1874’te, Beerbohm Tree 1902’de, Brewster Mason 1968’de, Falstaff rolünde; Madge Kendal ile Ellen Terry yine 1902’de Bayan Ford ve Bayan Page rolünde, Ian Richardson 1968’de Bay Ford rolünde özellikle başarı kazanmışlar.

Ayrıca Alman besteci Otto Nicolai (1810-1849), ünlü İtalyan besteci Giuseppe Verdi (1813-1901) ve İngiliz besteci Ralph Vaughan Williams (1872-1958) *Windsor’ın Şen Kadınları* üzerine opera bestelemişler. Bunlardan Verdi’nin operası *Falstaff* (1893), Vaughan Williams’ın operası ise *Sir John in Love* (1929) adını taşıyor.

Oyunun ana çatısı şöyle özetlenebilir: Frank Ford ile George Page Windsor’ın varlıklı yurttaşları arasındadırlar. Windsor’da, Garter Hanı’nda kalan şişko şövalye Sir John Falstaff, hem eğlenmek hem de para sızdırmak için Ford ile Page’in karılarının peşine düşer.

Sir John’un niyetini anlayan kadınlar da, onun para ve seks düşkünlüğünden yararlanarak kendisine çeşitli tuzaklar kurarlar. Planlarını uygularken, defalarca, hem Falstaff’ı hem de kıskanç koca Ford’u gülünç duruma düşürür, aptal yerine koyarlar.

Bayan Ford ile Bayan Page, Falstaff’a, kendileriyle yalnız kalabilmesi için üç kez fırsat verirler. Birincisinde Falstaff, Frank Ford evde yokken Bayan Ford’u ziyarete gidip tam kendince işrete başlayacakken, Bayan Ford’un kıskançlıktan gözü dönmüş kocası birden evi “basınca,” yakalanmamak için, “şen kadınların” planı doğrultusunda, bir kirli çamaşır sepetine sokulur ve Ford’un gözü önünde apar topar evden kaçırılarak Thames Nehri’ne atılır.

İkinci buluşmada, Falstaff yine bir umut Ford’un evine gidip Bayan Ford’la Bayan Page’i ayartmaya heveslenirken, onun evde olduğunu öğrenen kıskanç Ford’un gelişiyile korkudan ödü patlar ve bu defa ihtiyar bir kadın kılığında evi terk eder.

Son olarak da “şen kadınlar”, Falstaff’a gece yarısı Windsor Ormanı’nda buluşma sözü verirler. Falstaff Avcı Herne kılığında or-

mana gelir. Ancak orada yine Bayan Ford'la Bayan Page'in hazırladıkları tuzığa düşer. Elllerinde büyük mumlar taşıyan "periler" onu yalnız korkutmakla kalmaz, aynı zamanda her yanını çimdikler, mum aleviyle yakar ve herkese maskara ederler.

Oyunun sonunda oyunlar ve kimlikler ortaya çıkar, Falstaff bağışlanır, Ford bir daha boş yere kıskançlık etmeyeceğine söz verir ve Page'in kızı Anne Page, oyun süresince kendisine talip olan üç kişi arasından sevdiği genci seçer.

WINDSOR'IN
ŞEN KADINLARI

KİŞİLER

GEORGE PAGE	: Windsorlı bir yurttaş
MARGARET (MEG) PAGE	: G. Page'in eşi
ANNE (NAN) PAGE	: Pageler'in kızı
WILLIAM PAGE	: Pageler'in oğlu, okul çocuğu
FRANCIS (FRANK) FORD	: Windsorlı bir yurttaş
ALICE FORD	: F. Ford'un eşi
JOHN ile ROBERT	: Ford'un hizmetkârları
SIR HUGH EVANS	: Galli bir rahip
DOKTOR CAIUS	: Fransız doktor, Anne Page'in talibi
BAYAN QUICKLY	: Doktor Caius'un kâhyası
JOHN RUGBY	: Doktor Caius'un hizmetkârı
HANCI	: Garter Hanı'nın sahibi
WINDSORLI ÇOCUKLAR	
FENTON	: Genç bir beyefendi, Anne Page'in talibi
SIR JOHN FALSTAFF	: Garter Hanı'nda kalan şişman şövalye
ROBIN	: Falstaff'ın uşağı
BARDOLPH, PİŞTOV ve NİM	: Falstaff'ın adamları(*)
ROBERT SHALLOW	: bir taşra hâkimi
ABRAHAM NARİN	: Shallow'ın yakını, Anne Page'in talibi
PETER SAFDİL	: Narin'in uşağı

(*) Bu oyunda adları, açıkça, kimlik, davranış veya görünüşleriyle bağdaşır anlam taşıyan kişilere Türkçe adlar yakıştırdık; Piştov, Narin ve Safdil gibi. Dördüncü Henry oyununda, Shallow'un adını "Alık" olarak çevirmiştik. Ancak Yargıç Shallow bu oyunda başka bir kimlikte. Onun için, "Alık" adı tam uymuyor. (ç.n.)

BİRİNCİ PERDE

B i r i n c i S a h n e

(Windsor'da, Page'in evinin önü. Yargıç Shallow, Narin ve Sir Hugh Evans.)

SHALLOW⁽¹⁾

Sir Hugh, boşuna vazgeçirmeye çalışmayın beni.
Bu iş mahkemede biter. Bir değil yirmi Sir John Falstaff
gelse, Robert Shallow gibi bir beyefendiye bunu yapamaz.

NARİN⁽²⁾

Evet, Gloucester Eyaleti'nde beyefendidir kendisi;
aynı zamanda Sulh Yargıcı ve Meclis Üyesi.

5

SHALLOW

Evet kuzen⁽³⁾ Narin; ayrıca Custalorum.⁽⁴⁾

NARİN

Evet ve ilaveten de Ratolorum.⁽⁵⁾

-
- (1) "Shallow," Türkçe "sığ" demek. Shallow'un adı, aklının kılığı hakkında fikir veriyor.
(2) Bu karakterin İngilizce adı "Slender," "narin, cılız" demek. Kişinin hem görünümü hem de aklı hakkında fikir veriyor.
(3) Shakespeare'in kişileri zaman zaman "kuzen" terimini, çok genel olarak, "ahbap," "hısım," "yeğen," gibi anlamlarda kullanıyor.
(4) "Custalorum": Latince "custos rotulorum"un kısaltılmışı. Mahkeme kayıtlarının muhafazasıyla yükümlü hâkim.
(5) "Ratolorum": Narin, bilgi görünme çabasıyla, ne olduğunu bilmeden "custos rotulorum"dan aklında yarım yamalak kalan "Ratolorum"u sanki ayrı bir görevmiş gibi ekliyor.

Üstelik doğuştan beyefendidir, sayın rahip ve kendini
Armigero⁽¹⁾ diye yazar; her türlü senet,
makbuz, berat ve ilamda, Armigero.

10

SHALLOW

Evet, yazarım, üç yüz yıldır da hep yazmışımdır.⁽²⁾

NARİN

Kendinden önce gelen vârisleri de hep aynı şeyi yapmış,
kendinden sonra gelecek ataları da aynı şeyi yapmaya
devam edebilecek.⁽³⁾ Armalarında bir düzine turna
bittabi hep olacak.

15

SHALLOW

Çok eski armadır.

EVANS

Dediğiniz gibi bir tûsine⁽⁴⁾ turna piti tabii eski armaya
çok yakışır. İnsana yakın hayvandır pit. Yürürken hoş
görünür göze. Sevgiyi temsili eder.

SHALLOW

Ne biti yahu, turna diyoruz, tatlı su turnası.
Tuzlu su turnası armaya gitmez.

20

NARİN

Ben parça parça izah edeyim.

(1) "Armigero": Narin bu defa da "Armiger" terimini yanlış kullanıyor. "Armiger", İngilizce "Esquire", ("bey," "şövalye" gibi) bir unvan anlamına gelen Latince bir terim. Görüldüğü gibi, Narin'in dili de pek düzgün değil.

(2) Shallow, ailesinin üç yüz yıldır "beyefendi" armasını taşıdığını söylüyor.

(3) Narin, *Yok Yere Yaygara* oyunundaki Dogberry gibi, zaman zaman kelimelerin yerini karıştırarak ters anlamların veya anlamsız ifadelerin ortaya çıkmasına yol açıyor.

(4) "Tûsine": "Düzine". Evans yer yer, tutarsız bir biçimde, sert ve yumuşak ünsüzleri birbirini yerine kullanıyor. "Very" yerine "fery," "better" yerine "petter," "by" yerine "py" gibi. Bu belli bir ağız ya da şive değil. Ben de Türkçe'de (Karadeniz, vs. ağzına kaçmayacak şekilde) benzeri bir yakıştırma yaptım. Burada ayrıca "lucres" (turna) ile "louse" (bit) arasında, ses benzerliğine dayalı bir kelime oyunu var. Türkçe'ye aktarılamıyor.

SHALLOW

Parçayı bırak da topla artık.

EVANS

Hayır hayır, parçalarsa toplayamaz.

SHALLOW

Ne toplaması?

25

EVANS

Yani, demek istiyorum ki, benim tahminlerimce bu imkânsız: Palığı parçaladı diyelim, üç parça size verdi, birini kendine aldı; sonra nasıl toplayacak? Her neyse. Eğer Sir John Falstaff size karşı çürümler⁽¹⁾ işlediyse ben kilise mensupu olarak ve her türlü imtiyazlarımı kullanarak ona memnuniyetle tarziyelerini sundurtur ve sizi halleştirtirim.

30

SHALLOW

Rezalet! Bu iş mahkemede biter!

EVANS

Felaket! Rezalet mahkemeye gitmez. Yüce mahkeme rezalet sevmez, nezaket sever; Tanrı korkusu duymak ister, isyan kokusu değil. Bunu nazarlarınıza ve dikkatlerinize alın.

35

SHALLOW

Ha? Canım çıksın ki, genç olsaydım kılıç hallederdi bu işi.

EVANS

Yaa, kılıç gibi tost⁽²⁾ var mı; olsaydı da halletseydi. Ama kafamda başka bir fikir⁽³⁾ var. Haspelkader bitakım afantaçlar getirebilir. Mesela Anne Page var, ki kendisi George Page'in kızı olur, ki harika iffettir...

40

(1) Evans ağdalı konuşmaya ve çoğul kullanmaya meraklı.

(2) "Dost".

(3) Yine, Evans'ın konuşma özelliği.

NARİN

Bayan Anne Page değil mi? Kahverengi saçlı,
kadın gibi küçük sesle konuşur.

EVANS

Evet evet, tam üstüne bastın, vallahi takkendisi.
Ayrıca yedi pin pound paraçıklar, altınlar, gümüşler,
bırakaçak peypapa, ki ölümün töşğinde – huzur içinde 45
göçer, öteki dünyada sevinir inşallah! – kız on yedi yaşını
aşınca inşallah. Titişip talaşmayı bıraksak da
Bay Abraham'la Bayan Page'i paşküz etsek iyi olur bence.

NARİN

Bayan Page'in dedesi ona yedi yüz pound
bırakmış, değil mi? 50

EVANS

Evet, ayrıca babasından taha da iyi para kalıyormuş.

SHALLOW

Bu genç bayanı tanırım. İyi meziyetleri vardır.

EVANS

Bence de yeti yüz pound ve öteki imkânlar iyi meziyet.

SHALLOW

O zaman Sayın Bay Page'i görelim. Falstaff orada mı?

EVANS

Size yalan mı söyleyeceğim? Yalancıları hiç sevmem; 55
doğru konuşmayanlarla eğri konuşanları hiç mi hiç sevmem.
Evet, şövalye Sir John orda. Lütfen sizden yana olanlara
güvenin. Bay Page'in kapısını tövelim bakalım.
(*Kapryı vurur.*) Hey, hu! Tanrı evinizi kazadan
pelatan korusun! 60

(*Page girer.*)

PAGE

Kim o, ne var?

EVANS

Tanrı'ya şükür dostlarınız; kördüğünüz kibi Yargıç Shallow ve genç Bay Narin; yani konu hoşunuza giderse haspelkater size başka bir hikâye anlatacaklar.

PAGE

Pekâlâ, ben de siz muhteremleri iyi gördüğüme sevindim. Geyik eti için teşekkürler Sayın Shallow.

65

SHALLOW

Sayın Page, sizi görmek ne güzel! İnşallah iyisinizdir. Et daha iyi olabilirdi; ama hayvanı usulüne göre kesemediler maalesef. Sayın Page Hanımefendi nasıllar? Ama size yürekten teşekkür borçluyum yani, yürekten teşekkürler.

70

PAGE

Hayır, ben size teşekkür ederim.

SHALLOW

Hayır, ben size teşekkür ederim ve çok rica ederim.

PAGE

Sizi gördüğüme sevindim Sayın Bay Narin.

NARİN

Sizin boz tazıdan ne haber? Duyduğuma göre Cotsall'da geçilmiş ha?

75

PAGE

Pek de geçildi denemez.

NARİN

Hadi hadi, itiraf edin, itiraf edin.

SHALLOW

Hayır efendim, niye etsin; kokuyu kaybedince durmuş hayvan. İyi bir köpek aslında.

80

PAGE

Eh işte.

SHALLOW

Evet bayım, iyi bir köpek o, güzel köpek.

Var mı bunun ötesi?

İyi ve güzel köpek işte. Sir John Falstaff burada mı?

PAGE

Evet içerde, keşke aranızı bulmaya yardımcı olabilseydim.

85

EVANS

İşte, Hıristiyan dediğin pöyle konuşur.

SHALLOW

Bana haksızlık etti, Sayın Page.

PAGE

Bunu bir şekilde kabul ediyor.

SHALLOW

Evet ama düzeltmiyor, değil mi Bay Page?

Evet, bana haksızlık etti, hem de ne haksızlık; yani, tek kelimeyle haksızlık etti, inanın bana. Robert Shallow gibi bir beyefendi, "Bana haksızlık edildi," diyor.

90

PAGE

İşte Sir John geliyor.

(*Sir John Falstaff, Bardolph, Nim ve Piştov girer.*)

FALSTAFF

Evet Sayın Shallow, beni krala şikâyet edecekmişsiniz, öyle mi?

95

SHALLOW

Şövalye, adamlarımı dövdünüz, geyiklerimi öldürdünüz, av köşkümün kapısını kırıp girdiniz...

FALSTAFF

Ama bakıcının kızını öpmedik, ha?

SHALLOW

Al işte, lafa bak! Bunun hesabını vereceksiniz.

FALSTAFF

Olur, hemen vereyim: Evet, bunların hepsini yaptım.
Hadi bakalım, hesap verildi.

100

SHALLOW

Merak etmeyin, Meclis'e her şeyi anlatacağım.

FALSTAFF

Her şeyi ha? Vay canına! Bence sakın yapma, rezil olursun.

EVANS

Pauca verba;⁽¹⁾ Sir John, bu cümlede çok anlam saklı.

FALSTAFF

Yok soğanlı sarmısaklı! Narin, senin de kafanı kırmıştım.
Benden şikâyetçi misin?

105

NARİN

Vallahi efendim, sizden de şikâyetçiyim, yanınızdaki
Bardolph, Nim ve Piştov denen sahtekâr serserilerden de.

BARDOLPH

Seni adi Banbury peyniri!⁽²⁾

NARİN

Tamam, önemi yok.

110

PİŞTOV

Bak hele, Mofostofolos!⁽³⁾

NARİN

Tamam, önemi yok.

NİM

Dilimleyelim herifi derim ben! *Pauca pauca*; az laf,
çok dilim bence!

(1) "Pauca verba": Latince "az laf". Evans herhalde "az ve öz" demek istiyor.

(2) Banbury'de yapılan peynir özellikle ince olur ve rengi griye çalarmış. Burada, dolaylı olarak Narin'in zayıflığına ve soluk rengine değiniliyor.

(3) Piştov, "Mefistofeles" ("İblis") demek istiyor.

NARİN

Adamım Safdil nerde, biliyor musun kuzen?

115

EVANS

Bir dakika, bir dakika lütfen! İzin verin bakalım:
 Bana göre bu konuda üç hakem var: Sayın Page –ki
 malum burda– benteniz –ki malum burda– üçüncü kişi de
 –nihayet ve son olarak– Garter Hanı’nın hancısı oluyor.

PAGE

Üçümüz bunları dinleyelim ve son verelim bu işe.

120

EVANS

Çok küsel; ben tefterime not alayım, taha sonra
 davayı en kısa zamanda görüşebilirsek görüşürüz.

FALSTAFF

Piştov!

PİŞTOV

Duydu! Kulak var adamda.

EVANS

Hoppala, şeytan götürsün seni! “Kulak var atamta!”
 Ne temek şimdi bu? Zııırlık bence!

125

FALSTAFF

Piştov, Bay Narin’in kesesini sen mi çaldın?

NARİN

Tabii ki o çaldı; yoksa şu eldivenler hakkı için kendi
 evime bir daha ayak basarsam iki olsun. Her biri altılık,
 yedi gümüş parayla, koskoca iki Edward şilini mi çaldı,
 ki her biri bana iki yeni şilin ve iki peniye patlamıştı.
 Şu eldivenler hakkı için!

130

FALSTAFF

Gerçek mi bu, Piştov?

EVANS (*kendi kendine*)

Eğer yankesiciyse, gerçek değil tabii bu Piştov!

PIŞTOV

Vay, seni dağdan inme kereste!

135

Sir John ve sayın efendim, ben diyorum ki,

Çıksın karşıma o zaman bu teneke kılıç!

(*Narin'e*) Derhal ve burada kendi ağzınla sözünü geri al!

Geri al sözünü, pislik ve çirkef;

Yalan söylüyorsun.

140

NARİN (*eliyle Nim'i işaret eder.*)

O zaman, bu eldivenler hakkı için, şu adamdı.

NIM

Bakın bayım, lafınıza dikkat edin ve kimsenin keyfini

kaçırmayın, yoksa keyfiniz kaçır, tamam mı!

Kancayı bana takmaya çalışmayın, karışmam ha!

NARİN

O zaman, bu şapka hakkı için, o kırmızı surat yaptı bu işi.

145

Yani, beni sarhoş ettiğinizde ne yaptığımı hatırlamıyorum,

ama sandığınız kadar da eşek değilim.

FALSTAFF

Evet, Scarlet ve John, siz ne diyorsunuz?

BARDOLPH

Vallahi efendim, ben diyorum ki, bu beyefendi öyle içti ki,

beş duyurusunu kaybedip kendinden geçti.

150

EVANS

"Beş duyu" be, "beş duyu"! Yuh sana, çahile bak!

BARDOLPH

Tabii küfelik olunca da çarpıldı ve malum, işler sarpa sardı.

NARİN

Evet, o zaman da Latince konuşmuştun. Ama önemi yok.

Bir daha sarhoş olup bu tuzığa düşen de ne olsun.

İçeceksen, namuslu, efendi, imanlı insanlarla içeceksin. 155
 Sarhoş olacaksan, dini bütünlerle olacaksın; yoksa, ayyaş
 serserilerle değil.

EVANS

Vallahi küzel konuştu.

FALSTAFF

Bakın bunların hepsi yalan çıkacak beyler, 160
 göreceksiniz yalan çıkacak.

(*Bardolph, Piştov ve Nim çıkar. Elinde şarapla Anne Page girer.*)

PAGE

Hayır, hayır kızım; şarabı içeri götür, orada içeceğiz.

(*Anne Page çıkar.*)

NARİN

Aman Tanırım bu Bayan Anne Page!

(*Bayan Ford ile Bayan Page girer.*)

PAGE

Merhaba Bayan Ford.

FALSTAFF

Vay, Bayan Ford, ne iyi ettiniz de geldiniz!

İzninizle sayın bayan. 165

(*Bayan Ford'u öper.*)

PAGE

Hanım, bu beylere hoş geldiniz de. Hadi buyrun yemeğe,
 av etli sıcak börek var. İçelim ve kırıngınlıkları unutalım.

(*Narin dışında herkes çıkar.*)

NARİN

Kırk şilinin olacağına, şu *Ezgiler ve Şiirler* kitabım
 yanımda olsaydı keşke!⁽¹⁾

(1) Narin, Bayan Page'e kur yaparken, bu kitaptan örnekler sunarak onu etkilemeyi düşünüyor.

(*Safdil girer.*)

Hey Safdil nerelerdesin? Kendi hizmetimi kendim
göreceğim galiba bu gidişle. Şu bilmece kitabı yanında
değildir herhalde, ha?

170

SAFDİL

Bilmece kitabı mı? Onu geçen Azizler yortusunda
Alice Shortcake'e vermemiş miydiniz?

(*Shallow ile Evans girer.*)

SHALLOW

Hadisene kuzen; hadi be kuzen; seni bekliyoruz.
Bak sana ne diyeceğim kuzen. Yani, şu var ki kuzen,
aslına bakarsan, bana bir teklif oldu, bir çeşit teklif yani;
Sayın Bay Hugh tarafından yapıldı, yani dolaylı yoldan
aracı olarak. Anlıyor musun beni?

175

NARİN

Anlayışımız kıt mı ki anlamayalım!
Dediğin gibiyse bu iş anlamlı yani.

180

SHALLOW

Ama bak, anla beni, tamam mı?

NARİN

Evet, anlıyorum efendim.

EVANS

Bay Narin, tekliflerine kulak veriniz.
Kapatıseniz malum, ama size bir de ben açıklattım mı,
her şeyi kaparsınız, merak etmeyiniz.

185

NARİN

Pekâlâ, bir dakika, kusura bakmayın ama, ben kuzen
Shallow ne diyorsa onu yaparım. Siz, ben naçiz kulunuza
bakmayın; ama kendisi az buz değildir, memleketinde
sulh hâkimi olur.

190

EVANS

Yahu konu bu değil ki, konu evliliğinizle ilgili.

SHALLOW

Evet bayım, işin püf noktası da burda.

EVANS

Püf ki ne püf! Konu Bayan Anne Page'le evliliğinizle ilgili yani.

NARİN

Madem öyle, kısmetse evleniriz, ne yapalım.

195

EVANS

İyi de, muhabbetten ne haber? Kendi ağzınızdan duyalım bakalım; dudaklarınızdan duyalım. Ne demiş çeşitli filozoflar: "Dudaklar ağzın bir parçasıdır," demiş. Onun için, açıkça söyleyin, bu katıncağıza şeyinizi kösterebilir misiniz, niyetinizi yani, ha?

200

SHALLOW

Kuzen Abraham Narin, bu kadını sevebilir misin?

NARİN

Umarım evet efendim, aklın yolu bir olduğuna göre, bana yakışanı yaparım efendim.

EVANS

Hayır yahu; tövpe yarappi! Kesim konuşsana kesim! Onu görünce arzuların ona doğru hop edecek mi yani!

205

SHALLOW

Evet bu şart. Şöyle dolgun bir çeyiz olsa, onu alır mısınız?

NARİN

Yeter ki sen iste kuzen, daha fazlasını da yaparım, ne olacak yani.

SHALLOW

Anlamadın beni, sevgili kuzen, gene anlamadın.

Ben sana iyilik etmeye çalışıyorum.
Bu kadından hoşlandın mı?

210

NARİN

Madem istiyorsun, tamam, evleneyim gitsin.
Başlangıçta büyük aşk olmasa da, evlenip birbirimizi
tanidikça, Tanrı'nın yardımıyla, yavaş yavaş her şey
kendiliğinden çözülür. Umarım muhabbetin ardından
ayrılık gecikmez.⁽¹⁾
Ama sen ille de "Evlen," diyorsan evlenirim;
hem de kendi özgün idaremlerimle; çekilmeden ve kaçılmadan.

215

EVANS

Çok ustalık bir cevap. Ama yanlış var:
"Çekilmeden," olmaz. Herhalde "çekinmeden"i kastetiyor.
Ama kötü bir şey kastetmiyor.

220

SHALLOW

Evet, bence de kuzenimin kötü bir kastı yok.

NARİN

Tabii yok, yoksa adamı sallandırırverirler sonra ha!

SHALLOW

İşte güzel Bayan Anne da geliyor.

(Bayan Anne Page girer.)

Ah Bayan Anne, sizi görünce, keşke genç olsaydım diyorum.

225

ANNE

Yemek sofraya kondu. Babam, "beyler buyursun" diyor.

EVANS

Yarappi şükür; haytin gidip duaya yetişelim.

(Shallow ile Evans çıkar.)

(1) Lafını iyice şaşırın Narin belli belirsiz "Çok muhabbet tez ayrılık getirir," sözünü hatırlıyor gibi.

ANNE

Siz, efendim, lütfedip içeri gelir miydiniz acaba?

NARİN

Yok yok, teşekkür ederim, gerçekten; ben çok iyiyim.⁽¹⁾

ANNE

Yemek hazır efendim.

230

NARİN

Ben aç değilim; teşekkürler, gerçekten.

(*Safdil'e*)

Hadi sen git; zararı yok, benim adamım olsan da kuzen Shallow'a hizmet et, hadi.

(*Safdil çıkar.*)

Bazan sulh hâkimleri de bir dostun adamına ihtiyaç duyar. Annem ölene kadar, üç yetişkinle bir genç çocuktan fazla hizmetkâr alamıyorum. Önemi yok ama, tabii bu arada doğuştan yoksul bir beyefendi gibi yaşıyorum.⁽²⁾

235

ANNE

Siz efendim olmadan içeri gidemem; siz gelene kadar oturmazlar.

NARİN

Vallahi, bir şey yiyelim yok.⁽³⁾ Ama yemiş kadar oldum, teşekkür ederim.

240

ANNE

Lütfen efendim, içeri yürür müsünüz!

NARİN

Hayır sağol, ben burada yürürüm daha iyi.

(1) Narin, Anne'in, "Dışarda durmayın, rahatsız olursunuz, hastalanırsınız" vs. dediğini sanıyor.

(2) Anlaşılan, annesi Narin'e çok sayıda hizmetkâr tutması için yeterli para vermiyor.

(3) Narin'in yemeğe karşı direnmesi, sıska, cılız yapısından geliyor.

Geçen gün bir kılıç hocasıyla kılıç hançer dövüşüne girdim ve kaval kemiğimi incittim. Üç oyun için bir tas erik hoşafına bahse girmiştik. Vallahi inan, o gün bugündür hoşaf kokusuna dayanamam. Sizin köpekler niye böyle havlıyor? Kasabada ayı mı var?⁽¹⁾ 245

ANNE

Evet efendim, galiba; bir ara konuşurlarken duydum.

NARİN

Ben bu eğlenceyi çok severim. Ama seyrederken kavgaya karıştığım da oluyor. Ayı zincirini koparsa korkarsın, değil mi? 250

ANNE

Aman efendim, hem de nasıl!

NARİN

Hah ha, bana vız gelir. Sackerson adlı ayıyı bağlanmamış halde yirmi defa gördüm; zincirinden de tuttum. Ama bu arada kadınlar öyle haykırdılar, öyle çığlıklar attılar ki inanmazsın. Zaten kadın dediğin ayıya hiç dayanamaz. Kaba saba, çirkin hayvan tabii. 255

(Page girer.)

PAGE

Hadi Sayın Bay Narin, gelin; sizi bekliyoruz.

NARİN

Teşekkürler bayım, ben bir şey yemiyorum. 260

PAGE

Aa, tövbe deyin, seçme şansınız yok bayım! Hadi, hadi.

(1) Cinsel gücü uyarıcı olduğuna inanılan erik hoşafı, bir tür tanıtıcı işaret olarak genlevlerin penceresine konurmuş. "Ayı boğuşturma" da çağın sevilen bir eğlence türü imiş. Ayıyı zincirle direğe bağlar, üzerine aç köpekleri salarlarmış. Narin burada, kişiliği gereği, saçmalıyor.

NARİN

Peki o zaman, siz öne geçin.

PAGE

Hadi gelin bayım.

NARİN

Bayan Anne, siz önden buyurun.

ANNE

Yo hayır, efendim; lütfen siz buyurun.

265

NARİN

Ay gerçekten olmaz! Size saygısızlık olur.

ANNE

Rica ederim bayım.

NARİN

Eh, aksilik edeceğime kabalık edeyim bari.

Ama gerçekten siz kendinize haksızlık ediyorsunuz yani!

(Narin önde, ötekiler arkada çıkarlar.)

İ k i n c i S a h n e

(Page'in evinin giriş holü. Evans ile Safdil.)

EVANS

Hadi git de sor bakalım şu Doktor Caius'un evine nerten gidiliyor. Orda Bayan Quickly diye biri varmış. Adamın tatısı mıymış, sütsüs anası mıymış, aşçısı mıymış, çamaşırcısı mıymış, yıkayıp sıkıçısı mıymış neymiş.

SAFDİL (çıkarken)

Peki efendim.

EVANS

Bi takka, taha iyisi; şu mektupu götür ona. Çünkü kentisi Bayan Anne Page'le çok çok iyi tanışıklar. Mektupun kadından arsusu ve isteği şu ki, efendimin arsusunu Bayan Page'e iletsin. Hadi şimdi yürü.

(Safdil çıkar.)

Ben de yemeğimi bitireyim; elmayla peynir kaltı.

10

(Çıkar.)

Ü ç ü n c ü S a h n e

(*Garter Hanı'nda bir oda. Falstaff, Hancı, Bardolph, Nim, Piştov, Robin.*)

FALSTAFF

Bak şimdi Garter Hanı'nın hancısı...

HANCI

Ne var, ne diyor benim yavru keklğim? Konuş, ama bilgiç ve bilgece konuş.

FALSTAFF

Yahu, adamlarımın bir kısmını atmak zorundayım.

HANCI

At gitsin be yavrum Herkül, silkele hepsini!
Söyle toz olsunlar, tırıs tırıs.

5

FALSTAFF

Haftada on pounda oturuyorum burda.

HANCI

Sen imparatorsun be, Sezarsın, Kayzersin, Cezzarsın sen!
Bardolph'u ben alırım, olur biter, bira çeker, içki dağıtır.
Nasıl, hoşuna gitti mi yavrum Hektor?

10

FALSTAFF

Oldu bu iş. İyi adamsın be hancı.

HANCI

Ben söyleyeceğimi söyledim. Hemen başlasın. (*Bardolph'a*)
Hadi göreyim seni, köpükle kireci iyi ayarla, tamam mı?⁽¹⁾
Benden bu kadar. Yürü.

FALSTAFF

Hadi git Bardolph. Bira servisi iyi iş. 15
Malum, eski ceketten yeni yelek, geçkin uşaktan
körpe biracı olur. Hadi hayırlı olsun.

BARDOLPH

Ben de hep buna özenirdim. Tam benlik iş.
(*Çıkar.*)

PIŞTOV

Seni kendini bilmez Macar bozuntusu, hadi şimdi çek
musluğu bakalım, davran!⁽²⁾ 20

NIM

Adam iki içki arasında doğmuş. Nasıl laftı ama!
Dahi miyim ne!

FALSTAFF

İyi oldu, bu kav çakmak kutusundan kurtuldum.⁽³⁾
Son zamanlarda arsızca aşırırmaya başlamıştı; acemi
şarkıcılar gibi, usul musul gözetmeden, tutar mı 25
tutmaz mı demeden çarpıyordu.

(1) "Köpükle kireç": Bugün olduğu gibi o dönemde de fiçılardan "çekilen" biranın köpüğünü ayarlamak önemliymiş. Köpük çok olursa bira azalıyor, köpük az olursa bira tad ve görünümünden kaybediyor. Ancak hancı, Bardolph'a, kazanç kaygısıyla, "Biranın köpüğünü bol tut," diyor olabilir. Yine o dönemde, ekşiliğini veya kekrelüğünü alsın diye şaraba kireç (kaymağı) katılmış.

(2) "Davran": Piştov, fiçı musluğunu silaha benzetererek Bardolph'la alay ediyor.

(3) "Kav, çakmak kutusu": Bardolph'un çabuk parlayan biri olduğunu ima ediyor.

NİM

En iyisi dakikada bir çalmak.

PİŞTOV

Kafan çalışsa, "kaldırmak" derdin. "Çalmak" da neymiş!
Pöh! Etmişim böyle sözün içine!

FALSTAFF

Bakın beyler, benim pabuçların tabanı delindi delinecek ha! 30

PİŞTOV

Aman dikkat tabanların yara olmasın!

FALSTAFF

Çaresi yok bir iş çevirmem lazım. Bir şey bulmalı.

PİŞTOV

Kuzgun yavrularına yiyecek gerek.

FALSTAFF

Bu kasabada Ford diye biri var. Hanginiz tanıyor?

PİŞTOV

Ben tanıyorum bu herifi. Varlıklı biri. 35

FALSTAFF

Bakın benim saf evlatlarım, siz daha benim ne çapta
biri olduğumu bilmiyorsunuz.

PİŞTOV

Çapını bilmem, ama göbek hizasında çevren iki yardayı
aşkın bence.

FALSTAFF

Zevzekliği bırak Piştov! Evet, göbeğimin iki yardayı
aşkın olduğu doğru, ama sen şimdi o aşkını bırak da
benim yeni "aşkıma" bak. Şu Ford'un karısında gözüm var.
Bana sırnaşıp duruyor. Laf atıyor, göz süzüyor, işmar ediyor. 40

Bu cilveleri iyi bilirim ben. Yani işin İngilizcesi,
“Ben Sir John Falstaff’a aitim,” diyor.

45

PİŞTOV (*usulca Nim’e*)

Adama bak, hem mahcup tazenin art niyetini okumuş,
hem de işine geldiği gibi İngilizce’ye çevirmiş.

NİM (*usulca Piştov’a*)

Teknenin demiri tutmuş galiba.
Ne dersin, sence bu heves geçici mi?

FALSTAFF

Söylendiğine göre, kocasının kesesini o idare ediyormuş.
Adamda da taburla melek varmış.⁽¹⁾

50

PİŞTOV

O zaman bu işte taburla şeytan gerek. Ben derim ki,
“Hiç durma, bastır arkadaş!”

NİM

Tamam, her şey ayarlandı o zaman. Hadi hemen melekleri
ayarlamaya bak.⁽²⁾

55

FALSTAFF (*Mektupları gösterir.*)

İşte, mektubu yazdım bile; şunu da Page’in karısına yazdım.
Çünkü biraz önce o da bana göz etti ve her yanıma çapkın
çapkın inceledi. Gözlerinden çıkan ışınlara kah ayağımı
yaldızladı kah heybetli göbeğimi.

PİŞTOV (*usulca Nim’e*)

Desene akşam güneşi gübre yığınınına vurmuş.

60

(1) “Taburla melek”: Falstaff, “Adam paralıymış,” diyor. O çağda altın paraların üstünde Melek Michael’in kabartma resmi varmış.

(2) Nim, olur olmaz yerde ve kendince bir anlam vererek “humour” kelimesini kullanmaya meraklı. Bu cümlede de tekrar ediyor. Ben de burada karşılık olarak, “ayarlama”yı seçtim.

NİM (*usulca Piştov'a*)

Aşkolsun, iyi laf çaktın yani!

FALSTAFF

Tek tek her yanıma yiyecek gibi öyle baktı ki,
gözlerindeki oburluk sanki büyüteç tutmuşsun gibi yaktı
kavurdu beni. İşte bu mektubu da ona yazdım.

Onun da kesesi dolgun. Kadın, Guiana'nın eyaleti sanki,
baştanbaşa altın ve bolluk yani. En iyisi ikisinin de
servetine el koymak; onlar da benim hazinem olur.

Benim Batı ve Doğu Hint adalarım olurlar; ikisiyle de iş
yaparım. (*Nim'e*) Al bu mektubu Bayan Page'e götür.

(*Piştov'a*) Sen de şunu Bayan Ford'a. Kısmetimiz açılıyor
beyler, kısmetimiz açılıyor.

65

70

PIŞTOV

Yoo, ben hem yanımda çelik taşıyıp,
hem de Truvalı Sir Pandarus olamam!⁽¹⁾

Yaparsam şeytan götürsün beni!

(*Mektubu geri verir.*)

NİM

Ben de bu işi ayarlamada yokum. Buyur, al şu ayarsız
mektubu. (*Mektubu geri verir.*) Bizim de kendimize göre
bir raconumuz var.

75

FALSTAFF (*Mektupları Robin'e verir.*)

Al bakalım evlat, bu mektuplar sana emanet.
Aç yelkenleri, fırla git altın sahillerine.

(*Robin çıkar.*)

Alçaklar, yıkılın karşımdan, defolun!
Dolu taneleri gibi çözülün, hadi!

80

(1) Piştov, "Benim gibi kılıç taşıyan bir savaşçı, Truvalı Pandarus gibi bir aracı ('pezevenk') olamaz," diyor.

Toplayın kuyruğu, kaldırın nalları, tütün, basın gidin!
 Çağın modasına Falstaff da uyar, olur biter.
 Fransızlar gibi idare ederiz biz de:
 Bir ben, bir de fistanlı uşak yeter!⁽¹⁾

85

(Çıkar.)

PIŞTOV

Hay bağırsaklarını akbaba kapasıca!
 Hilesiz zar kullanan kalmadı artık;
 İster yukarda ol, ister aşağıda,
 Zengin de olsan yoksul da, kurtuluş yok.⁽²⁾
 Sen meteliksiz kaldığında,
 Benim kesem dolu olacak,
 Tamam mı, seni adi Frigyalı Türk!⁽³⁾

90

NİM

İntikam ayarlamak için bir planım var.

PIŞTOV

İntikam mı alacaksın?

NİM

Gök kubbeyle yıldızlar şahidimdir.

95

PIŞTOV

Aklını mı kullanacaksın çeliğini mi?

NİM

İkisini de ayarlarım ben.

İlk iş Page'e gider bu aşkın ayarını ona açarım.

(1) "Fistanlı uşak": O çağda uşaklar genellikle belden kuşaklı uzun ceketimsi bir giysi giyerlermiş.

(2) Piştov'un sözleri, çoğu zaman olduğu gibi, fazla anlamlı değil.

(3) "Türk" terimi zaman zaman "barbar, gâvur", vs. anlamında bir hakaret ifadesi olarak kullanılmış. "Frigyalı Türk," Piştov'un uydurması.

PİŞTOV

Ben de Ford'a gider, derim ki, bana bak,
 Bu pis zampara koymuş kafaya,
 Senin kumruyu halledecek, altınlarına konacak,
 Yumuşacık yatağını kirletecek ha!

100

NİM

Benim ayarım tamam. Page'i kışkırtıp zehirlerim.
 Kıskançlıktan gözünü döndürürüm.
 Benim tepem attı mı fena yaparım.
 O zaman ayarım ayar olur işte!

105

PİŞTOV

Vay canına, külhanların Mars'ısın sen be!
 Ben de senden yanayım. Birlik, ileri!⁽¹⁾
 (Çıkarlar.)

D ö r d ü n c ü S a h n e

(Dr. Caius'un evinde bir oda. Bayan Quickly ile Safdil.)

BAYAN QUICKLY (seslenir)

Hey, John Rugby!

(Rugby girer.)

Yahu pencereye gidip bir baksana, efendim Master
 Doktor Caius geliyor mu? Gelir de evde birini bulursa,
 Allah göstermesin kıyameti koparır, canına okur her kimse!

RUGBY

Gidip bakayım.

5

(1) "Mars": Klasik Roma mitolojisinde savaş tanrısı.

BAYAN QUICKLY

Hadi; ben de onun için akşamüstü, kömür ateşine biraz şaraplı süt koyarım, sıcak sıcak içer.⁽¹⁾

(*Rugby çıkar.*)

Namuslu, iyi huylu, temiz biri bu; böyle hizmetkâr bulmak kolay değil. Öyle dedikodusu, aksiliği filan da yok. Bir kusuru, duaya fazla düşkün. Biraz bönce yani, ama her kulun bir kusuru oluyor. Her neyse, adın Peter Safdil öyle mi?

10

SAFDİL

Evet, daha iyisini bulamamışlar.

BAYAN QUICKLY

Bay Narin de efendin, değil mi?

SAFDİL

Vallahi evet.

15

BAYAN QUICKLY

Koca bir topsakalı var, dericilerin kırpma bıçağı gibi.

SAFDİL

Vallahi hayır. Ufak, minnacık suratı var; küçük sarı bir de sakalı, kızıla kaçan sarı.

BAYAN QUICKLY

Yumuşak huylu biri değil mi?

SAFDİL

Vallahi evet. Ama bileği güçlüdür; bu yörede ondan yiğiti bulunmaz. Tavşan bekçisiyle dövüşmüştü.⁽²⁾

20

(1) "Şaraplı süt" (veya "sütlü şarap"): Sıcak süt, şarap veya bira, likör, şeker ve baharatla yapılan bir içecek.

(2) "Tavşan bekçisi": Tavşan beslenen yerlerin bakıcısı ve bekçisi.

BAYAN QUICKLY

Oo, demek öyle! Ha, evet, şimdi hatırladım.
Başı yukarda kurula kurula yürür değil mi?

SAFDİL

Vallahi öyle yürür.

BAYAN QUICKLY

Eh, Tanrı Anne Page'e daha kötüsünü göstermesin! 25
Rahip Evans'a söyle, efendin için elimden geleni yapacağım.
Anne iyi bir kız, inşallah...

RUGBY (*içerden*)

Eyvah, yandık! Efendim geliyor.

BAYAN QUICKLY

Hepimizin canına okur şimdi. Aman delikanlı,
hemen şu dolaba gir, çabuk çabuk! Merak etme, 30
fazla kalmaz burda.

(*Safdil'i dolaba kapatır.*)

Hey, John Rugby! John, hey, John, baksana!

(*Rugby girer.*)

(*yüksek sesle*) Git bak bakalım efendime.

(*Rugby çıkar.*)

Pek iyi değil galiba, eve gelmediğine göre!
(*Şarkı söyler.*) Hey aman aman, aman aman hey (*vs.*). 35

(*Doktor Caius girer.*)

CAIUS

Ne şarkı söylüyor siz? Ben sevmem bu oyunlar.
Lütfen gitip dolaptan getiriniz bana *une boitine verde* –
bir kutu, yeşil kutu. Duydunuz ne dedim? Yeşil bir kutu.

BAYAN QUICKLY

Tabii tabii, hemen getireyim. (*Usulca*) İyi ki kendi gitmeye kalkmadı. Yoksa, adamı orada görünce aklını oynatırdı.

40

(*Dolaba gider.*)

CAIUS

Fe, fe, fe, fe! *Ma foi, il fait fort chaud. Je m'en vais voir a la court – la grande affaire.*⁽¹⁾

BAYAN QUICKLY

Bu mu efendim?

(*Kutuyu gösterir.*)

CAIUS

Oui, mettez-le a ma pochette. Depeche,⁽²⁾ çabuk ol!
Nerte o Rugby herif?

45

BAYAN QUICKLY

Hey John Rugby, John!

(*Rugby girer.*)

RUGBY

Buyrun efendim.

CAIUS

Sen John Rugby; sen Jack Rugby;
hadi hemen senin kılıç al ve benim arkadan saraya gel.

RUGBY

Tamam, işte burda, kapının önünde hazır efendim.

50

(*Kılıcı alır.*)

(1) Shakespeare'in Fransızcası zayıfmış. Özellikle yazılışla ilgili olarak ortaya çıkan bazı sorunları, oyunların editörleri değişik biçimlerde yorumlamışlar. Burada Caius, "Burası çok sıcak, ben saraya gidiyorum – büyük iş" diyor.

(2) "Evet o; cebime koy, çabuk!"

CAIUS

Yani yahu, çok geç kaldı ben. Hay Allah! *Qu'ai-je oublie?*⁽¹⁾
 Hah, dolapta benim ilaçlar var; asla onlar bırakamam.
 (*Dolaba gider.*)

BAYAN QUICKLY (*usulca*)

Eyyvah, şimdi orda oğlanı bulacak ve çıldıracak!

CAIUS

O *diable, diable!*⁽²⁾ Bu ne benim dolapta? *Alçak! Larron!*⁽³⁾
 (*Safdil'i dolaptan çekerek çıkarır.*)
 Rugby, benim kılıçım!

55

BAYAN QUICKLY

Kuzum efendim, lütfen sakın olun.

CAIUS

Nedenmiş sakın olacak ben?

BAYAN QUICKLY

Bu genç adam namuslu bir adam.

CAIUS

Namuslu adam ne iş var benim dolapta?
 Benim dolapa namuslu adamlar gelmezler.

60

BAYAN QUICKLY

Ne olur efendim, horgörün efendim.⁽⁴⁾ İşin doğrusu başka:
 bu adamı Rahip Hugh gönderdi bana, iş için.

CAIUS

Ne iş?

(1) "Ne unuttum?"

(2) "Ah, şeytan, şeytan!"

(3) "Hırsız!"

(4) Bayan Quickly, "hoşgörü" yerine "horgörü" diyor.

SAFDİL

Vallahi evet, bana dedi ki, git...

BAYAN QUICKLY

Sen sus bakayım!

65

CAIUS

Asıl sen susunuz bakayım. (*Safdil'e*) Sen anlatınız şimdi.

SAFDİL

Git bu sayın hanımefendiye, yani sizin hizmetçiye, söyle, Bayan Anne Page'e benim efendim hakkında bir iki güzel laf etsin, dedi, yani evlenme konusunda.

BAYAN QUICKLY

Hepsi bu vallahi ya! Zaten öyle bile bile parmağımı ateşe sokacak göz var mı bende?

70

CAIUS

Sir Hugh yolladı sen ha! Rugby, bir parça kâğıt getir. (*Safdil'e*) Sen bir parça bekle.

(*Rugby dolaptan kâğıt getirir. Caius yazar.*)

BAYAN QUICKLY (*usulca Safdil'e*)

Böyle sakın oluşu iyiye işaret. Çok kızmış olsaydı, nasıl bağıırdı, nasıl tasının tepesi atardı bilemezsin.⁽¹⁾ Yine de ahbap, ben efendine elimden gelen iyiliği yapacağım.

75

Lafın uzununu kısası şu ki, efendim olan Fransız doktor – haliyle ona efendim diyorum; neden dersin, evine bakıyorum, çamaşırını yıkıyorum, sıkıyorum, birasını yapıyorum, ekmeğini pişiriyorum, yerini siliyorum, etini ve içkisini hazırlıyorum, yatağını yapıyorum, her şeyi benim üstümde yani.

80

SAFDİL (*usulca Bayan Quickly'ye*)

Tek kişi için büyük yük bu; herkes altından kalkamaz.

(1) Bayan Quickly, yalnızca çenebaz değil, aynı zamanda Shakespeare'in kimi eğitimsiz karakterleri gibi, ağdalı konuşmayı ve deyim kullanmayı seven, ama her zaman doğru kullanamayan biri.

BAYAN QUICKLY

Değil mi yani! Sen o yükü bir de altta olana sor;⁽¹⁾
ayrıca, her gün erken kalk, yatmak bilme...

Her neyse, dinle – ama aramızda kalsın, tamam mı –
efendim Bayan Anne'a âşık. Her neyse,
ben Anne'ı tanırım. Ama neyse, boşver.

85

CAIUS (*Safdil'e bir mektup verir*)

Al bakalım zırtop⁽²⁾ şu mektup götür Sir Hugh'ya ha.
Varlahi, gösterir ben ona. Parkta gırtlakını kesince, alçak
zırtop rahip öğrenir, her şeye burun sokmak ne oluyor.
Evet, hadisene sen gitsene! Ne eğleniyor sen burda hâlâ?
(*Safdil çıkar.*)

90

Varlahi, iki taşlarını da kesmeyen ne olursa olsun.⁽³⁾
Varlahi, köpeğine atacak taşı kalmayacak.

BAYAN QUICKLY

Ama arkadaşşı adına konuşuyor.

CAIUS

Bana ne kim adı konuşuyor. Hani Anne Page yalnız
olacaktı benim? Sen değil miydi diyen? Varlahi, bu zırto
papazı gebertecek ben. Karter hancısı hakem yaptım;
silahları o ölçekcek.⁽⁴⁾ Varlahi Anne Page olacak benim.

95

BAYAN QUICKLY

Efendim, kadıncağz sizi seviyor, hiç merak etmeyin.
Bırakın konuşan konuşsun. Ne olmuş yani!

100

CAIUS

Rugby, gel, saraya gidiyoruz. (*Bayan Quickly'ye*) Varlahi,

(1) Bayan Quickly zaman zaman söze, bilinçli olarak veya bilinçaltından, hafif cinsel imalar da karıştırıyor.

(2) "Zırtop" demek istiyor.

(3) "İki taşını": Hayalarını kastediyor; ancak ikinci cümlede, herhalde sinirden, lafı karıştırıyor.

(4) "Düello silahını seçecek," diyor.

Anne Page benim olmasın, senin kafan kapı dışarı ediyor ben. Peşim gel Rugby.

BAYAN QUICKLY

Merak etmeyin, An...

(*Caius ile Rugby çıkar.*)

... davalının biri olarak layığını bulacaksınız.

105

Yoo, ben Anne'ı iyi tanırım. Windsor'da onu benden iyi tanıyan, ona benden çok söz geçiren kadın yoktur; Tanrı'ya şükür.

FENTON (*Dışardan*)

Hey, kimse yok mu?

BAYAN QUICKLY

Bu da kim acaba? – Kim o, gelsene!

110

(*Fenton girer.*)

FENTON

Merhaba iyi kadın, nasılsın?

BAYAN QUICKLY

Siz ekselansları sorunca daha iyi oldum.

FENTON

Ne haber? Dilber Bayan Anne ne yapıyor?

BAYAN QUICKLY

Doğrusu, efendim, hem dilber, hem iffetli, hem iyi huylu, hem de sizden hoşlanıyor... Tanrı'ya şükür bu açıkça belli.

115

FENTON

Beni beğeniyor mu dersin? Yani şansım var mı?

BAYAN QUICKLY

Vallahi efendim, sonunda her şey yukardakinin elinde. Ama yine de Bay Fenton, kitaba el basayım ki sizi seviyor. Siz efendimin gözünün üstünde bir et beni var değil mi?

FENTON

Evet evet, var tabii, işte. Peki ne olmuş?

120

BAYAN QUICKLY

Evet, hikâyesi uzun. Hay Allah, ne kadın yani!

Ama yanlış anlamayın, tertemiz aile kızıdır ha!

Bir saat sizin et beninden konuştuk. Bu kızın yanında

güldüğüm kadar hiçbir yerde gülmüyorum. Ama aslında

biraz sıkça dertleniyor lankolliye dalıyor.⁽¹⁾ Ama sizin için – 125

şey yani – her neyse, bu konuyu kapatsak daha iyi.

FENTON

Pekâlâ, bugün görüşeceğiz onunla. Al şu parayı;

beni kollamayı ihmal etme. Onu benden önce görürsen,

biraz översin beni, ha, olur mu?

BAYAN QUICKLY

Ne demek! Övmez olur muyum! Aslında et beninizin 130

hikâyesi bitmedi, ama kalanı siz efendimle bir dahaki

buluşmamıza; ayrıca kızın öteki taliplerinden de

söz edeceğim.

FENTON

Pekâlâ, hoşça kal; çok acelem var şimdi.

BAYAN QUICKLY

Güle güle efendim.

135

(Fenton çıkar.)

Doğrusu efendi adam. Ama Anne onu sevmiyor.

Ben Anne'i bilirim, hem de herkesten iyi. Hay Allah,
ne unuttum acaba?*(Çıkar.)*

(1) Quickly, "melankoli" demek istiyor.

İKİNCİ PERDE

B i r i n c i S a h n e

(Page'in evinin önü. Elinde mektupla Bayan Page.)

BAYAN PAGE

Şu işe bak, güzelliğimin en parlak çağında aşk mektupları almadım da şimdi alıyorum galiba! Şuna bir daha bakalım.

(Okur.)

Sizi seviyorum; nedenini sormayın; akıl, mantık, Aşk'a kılavuz olsa da, sırdaş olamamıştır asla. Ne siz genç sayılırsınız, ne de ben. 5

Bakın, nasıl uyuşuyoruz!

Siz de keyiflisiniz, ben de. Hah ha! Bakın daha da çok uyuştuk.

Siz şarap seversiniz, ben de. Bundan âlâ uyum mu olur?

Ama Bayan Page, size âşığım demem yeterli sanırım – tabii, asker aşkı ne denli yeterli olabilirse! Bana acıyın, demeyeceğim – 10 askere yakışmaz bu söz. Ama diyorum ki, sevin beni.

Ben ki,

Sizin sadık şövalyeniz,

Gece gündüz, bendeniz,

Hangi ışıktadır derseniz,

Yeter tek bir emriniz,

Ölürüm öl dersiniz. 15

John Falstaff

Vay canına, Yahudi Herod'dan beter bu!⁽¹⁾

Şu dünyanın işine bak! Adamın yaşlılıktan nerdeyse
eli ayağı tutmuyor, kalkmış delikanlı âşık havalarına
giriyor. Şeytan uşağı ayyaş Flaman!⁽²⁾ Benim tavrımdan
kim bilir ne ters anlam çıkarılmış ki, böyle sırnaşmaya cüret
ediyor. Adama bak, üç defa bile bir arada olmadık.
Ne demiştin ki herife? Muhabbette ölçüyü kaçırmış
olsam neyse, ama kaçırmadım. Hay Allah! En iyisi
meclise teklif vermeli, şu erkekler kaldırılсын diye.
Şuna nasıl haddini bildirsem acaba? Bumbar dolması
mideli bu herifin canına okumam şart.

(Bayan Ford girer. Bayan Page mektubu saklar.)

BAYAN FORD

Bayan Page, inan ki, ben de sizin eve gidiyordum. 30

BAYAN PAGE

Sen de inan ki, ben de sana geliyordum.
Çok kötü görünüyorsun.

BAYAN FORD

Yok yok, kötü filan değilim; tam tersine.
Sana göstereceğim şeyi görünce anlayacaksın.

BAYAN PAGE

Vallahi bana kalırsa öylesin. 35

BAYAN FORD

Pekâlâ, madem sana öyle geliyor. Yine de, aksini
kanıtlayabilirim. Ne olur bana bir öğüt ver.

BAYAN PAGE

Ne var kadın, ne oldu?

(1) Herod, zalimliğiyle tarunan Yahudi Kral. Shakespeare burada ayrı zamanda, Herod'un İngiltere'de orta çağdaki "Miracle" oyunlarında görülen, boş konuşan ve farfara karakter özelliğine değiniyor.

(2) Hollandalılar ve Danimarkalılar o çağda İngiltere'de içki düşkünü olarak tanınırlarmış.

BAYAN FORD

Ah kadın, müthiş bir fırsat çıktı karşıma; büyük şan kazanabilirim! Ancak, küçük bir pürüz var.

40

BAYAN PAGE

Pürüzü boş ver be kadın; şanı kap gitsin! Konu ne? Pürüzü mürüzü bir yana bırak şimdi. Konu ne?

BAYAN FORD

Şöyle “ebedi bir anlığına” cehenneme gitmeye razı olursam asalet unvanı alabilirim.

BAYAN PAGE

Ne? Yalan atma! Sir Alice Ford ha? Bu şövalyelerin uçkuru düşük olur, bence sen mevkiini hiç değiştirme daha iyi.

45

BAYAN FORD

Gün ışığını boşa harcıyoruz. Al şunu oku; oku da nasıl asil olabileceğimi gör.

(Mektubu çıkarıp Bayan Page'e verir. Bayan Page mektubu okur.)

Şu gözlerim erkekleri birbirinden ayırabildiği sürece, şışkolardan özellikle uzak duracağım. Aslında herif küfür filan etmiyor mektubunda; namuslu kadınları övüyor ve her türlü yakışsız davranışı öylesine güzelce ve vurgulayarak kötülüyor ki, sözlerinin içtenliğine yemin edebilirdim. Ancak, Yüz ilahinin sözleri, Greensleeves'in müziğine nasıl uymazsa, adamın sözleriyle davranışı da öyle aykırı.⁽¹⁾ Merak ediyorum, göbeğindeki fiçılar dolusu yağla birlikte bu balınayı acaba hangi fırtına Windsor sahiline attı? Nasıl intikam alsam acaba ondan? Galiba en iyisi, içindeki o habis şehvet alevi kendi yağında tükenip sönene kadar ona ümit vermek. Böyle şey duydun mu hiç hayatında?

50

55

60

(1) “Yüz ilahı”: Kutsal Kitaptan bir bölüm. “Greensleeves”: Hafif bir halk şarkısı. Sözlerin ağır dinsel içeriğiyle, müziğin hafifliği uyuşmuyor.

BAYAN PAGE

Duydum, hem de harfi harfine; yalnızca Page ve Ford adları yer değiştiriyor.

(Kendi mektubunu çıkarıp gösterir.)

Hadi hadi, o kadar bozulma, işte senin mektubunun ikizini gör de rahatla. Madem ilk mektubu sen aldın, ben Falstaff'ın bana bahsettiği lütuf üzerindeki hakkımdan vazgeçerek onu sana bırakıyorum.

65

(Mektupları kıyaslaması için Bayan Ford'a verir.)

Eminim, isim yerlerini boş bırakıp, bu mektuplardan binlercesini yazmıştır; hatta daha da fazlasını. Bizimkiler ikinci bine giriyor. Hiç şüphe yok bunları bastırarak da. Adam basma meraklısı; ne bastığı önemli değil; biz de dahil!⁽¹⁾ Bana sorarsan, bu herifin altına girmektense, dev olup Pelion dağının altında kalmayı yeğlerim.⁽²⁾ Şu işe bak, yirini zampara kumru bulmak, tek bir iffetli erkek bulmaktan kolay.⁽³⁾

70

75

BAYAN FORD

Evet evet, bu mektuplar aynı; aynı yazı, aynı kelimeler. Bizi ne sanıyor acaba?

BAYAN PAGE

Hiç bilmiyorum. Onun yüzünden nerdeyse kendime kızasım geliyor. Kendimi tanıyıp tanımadığımdan şüphelenmeye başladım. Yani, nedense adam beni gözüne kestirdi ki, böyle şiddetle bordaladı.

80

BAYAN FORD

"Bordaladı," ha! Aman ben herifi güvertede tutayım bari.

(1) Buradaki argo-müstehcen ima, oyunun aslında da var.

(2) Klasik mitolojiye göre, gökyüzüne tırmanıp tanrıları altetmek isteyen devler bu amaçla Pelion dağına Ossa dağına üstüne eklenişler. Zeus da ceza olarak onları dağın altına hapsedmiş.

(3) Kumrular eşlerine bağlılıklarıyla tanınıyorlarmış.

BAYAN PAGE

Benim de niyetim öyle. Ambar ağzından içeri girdi mi, bir daha denize açılamam. Gel şuna dersini verelim. Buluşma ayarlayalım, yüz veriyormuş gibi yapalım, oltayı güzelce yemleyip, atlarını Garter Hanı'nın hancısına rehin verene kadar onu oyalayalım.

85

BAYAN FORD

Vallahi, bu kadar üstüne titrediğimiz iffetimizi lekelemeyelim de, her türlü muzırlığa varım. Ya mektubu kocam görseydi! Kıskançlığını sonsuza dek beslemeye yeterdi artık bu yiyecek.

90

(Ford'la Piştov ve Page'le Nim girer.)

BAYAN PAGE

Bak işte geliyor, benim kocam da yanında. Kıskançlıktan filan uzaktır benimki; ben de beladan uzak duruyorum, mesele kalmıyor. İnşallah bu hep böyle gider, kısılmaz bu mesafeler.

95

BAYAN FORD

Mutlu kadınsın doğrusu.

BAYAN PAGE

Hadi şu yağlı şövalyeye ne yapacağımızı konuşalım. Böyle gel.

(Çekilirler.)

FORD

Umarım öyle değildir.

PİŞTOV

Umut dediğin güdük kuyruklu köpektir. Sir John karına göz koydu.

100

FORD

Ama benim karım genç değil ki.

PIŞTOV

Onun için fark etmez; yüksek alçak,
Zengin yoksul, genç yaşlı demeden hepsine sulanır.
Adam türlü seviyor yani. Demedi deme Ford.

105

FORD

Karıma âşık ha?

PIŞTOV

Hem de nasıl; ciğeri yanıyor! Davran ya da,
Sir Actaeon gibi, peşinde Ringwood, koşturmaya hazırlan.⁽¹⁾
Öö, ismi bile ne kadar iğrenç!⁽²⁾

FORD

Hangi isim yahu?

110

PIŞTOV

Hangi isim olacak, boynuz! Elveda.
Dikkat et, gözünü aç, uğrular gece dolaşır çünkü.
Yaz gelmeden, guguk kuşu şarkıya durmadan, dikkat et.
Hadi gidelim, Sayın Onbaşı Nim!
Ona inan Page, Nim doğru konuşuyor.

115

(Çıkar.)

FORD (*kendi kendine*)

Dur bakalım, ben bu işi anlarım.

NIM (*Page'e*)

Evet, doğru söylüyorum. Ben yalan davasını sevmem.⁽³⁾
Bazı davalarda hakkımı yedi. Bu mektup davasını ben
götürürdüm ona, ama şu huysuz kılıcımdan korkuyorum;

-
- (1) Klasik mitolojiye göre, avcı Actaeon avlanırken Tanrıça Diana'yı çıplak yıkanırken görür. Diana ceza olarak onu geyiğe döndürür. Actaeon geyiğe dönüşünce, kendi köpekleri tarafından parçalanır.
- (2) Geyiğe dönüşen Actaeon, Shakespeare'in çağında karıları vefasız olan "boynuzlu" kocaları temsil ediyor. Bu nedenle adı "iğrenç".
- (3) Nim yine "humour" terimini rasgele kullanıyor. Burada argo terim "dava" uygun bir karşılık gibi görünüyor.

hop diye ısırtırır adamı. Adam karınıza âşık. İşin uzunlu 120
kısası bu. Benim adım Onbaşı Nim. Ben öyle diyorsam
öyledir. Adımı nasıl biliyorsam, Falstaff da sizin karıya
âşık.⁽¹⁾ Elveda. Bana Onbaşı Nim derler, ben ekmek
peynir davasına adam satmam. Elveda.

(Çıkar.)

PAGE (*kendi kendine*)

Dava deyip duruyor. İngilizce bile adamdan korktu, 125
aklı başından gitti.

FORD (*kendi kendine*)

Gidip Falstaff'ı bulayım.

PAGE (*kendi kendine*)

Hayatımda gördüğüm en gıcık, farfara heriflerden
biri bu serseri.

FORD (*kendi kendine*)

Demek öyle ha... pekâlâ. 130

PAGE (*kendi kendine*)

Kasaba rahibi bile kefil olsa, böyle Kataylılara
inanmam ben.⁽²⁾

FORD (*kendi kendine*)

Adam akli başında biri aslında... dur bakalım.

(Bayan Page ile Bayan Ford öne çıkar.)

PAGE

Ne haber Meg?

BAYAN PAGE

Nereye gidiyordun George? Gelsene biraz. 135

(Çekilip konuşurlar.)

(1) Nim, "adım gibi biliyorum," demeye getiriyor, ama pek beceremiyor.

(2) "Kataylı": Çinli. Çinliler o zamanlar İngiltere'de palavracı olarak bilinirlermiş.

BAYAN FORD

Nasılsın Frank'çıgım? Düşünceli gibisin.

FORD

Ben mi? Yoo, düşünceli filan değilim ben.

Hadi sen eve gir, yürü.

BAYAN FORD

Vallahi, kafana bir şeyler takılmış senin...

Geliyor musun Bayan Page?

140

BAYAN PAGE

Hadi gidelim... Akşam yemeğe geliyorsun, değil mi George?

(Bayan Quickly girer.)

(Bayan Page usulca Bayan Ford'la konuşur)

Bak kim geliyor. Şu şövalye bozuntusuna haberci olarak bunu gönderelim.

BAYAN FORD *(Bayan Page'e)*

Hayret, ben de aynı şeyi düşünmüştüm.

Bu iş tam uygun.

145

BAYAN PAGE

Kızım Anne'ı mı görmeye geldiniz?

BAYAN QUICKLY

Vallahi evet. Cici Bayan Anne nasıl acaba?

BAYAN PAGE

Bizimle gelin de kendiniz görün.

Sizinle biraz konuşacaklarımız var.

(Bayan Page, Bayan Ford ve Bayan Quickly çıkar.)

PAGE

Evet, ne diyorsunuz Bay Ford?

150

FORD

Bu şapşalın bana söylediğini duydunuz değil mi?

PAGE

Evet; siz de ötekinin bana söylediğini duydunuz mu?

FORD

Dedikleri doğru mu sizce?

PAGE

Asmalı bu sefilleri! Şövalyenin buna kalkışacağını sanmam.

Onu suçlayan bu herifleri hizmetinden atmıştı. 155

Katıksız serseri bunlar; hele şimdi işten de atılınca...

FORD

Onun adamı mıydılar?

PAGE

Evet, öyleydiler.

FORD

Yine de hiç hoşuma gitmiyor bu iş. Şövalye Garter
hanında mı kalıyor?

160

PAGE

Evet, orda kalıyor. Eğer benim karıma doğru bir sefer
yapmaya niyetlenirse, hiç bakmam karımı üstüne
saliveririm. Karımda sivri laf dışında bir şey bulursa,
ben de bir çift boynuz edinme pahasına,
iyi bir ders almış olurum.

165

FORD

Karımdan şüphelendiğimden değil, ama onları bir arada
görmek de hoşuma gitmez. İnsan o kadar güvenmemeli
kendine. Kafamdan da bir şeyler çıkmasını istemem
doğrusu.⁽¹⁾ Bu benim işime gelmez.

(Hancı girer.)

PAGE

İşte bizim çenebaz hancı geliyor. Keyifli olduğuna göre,

170

(1) "Boynuza benzer bir şey," demek istiyor.

ya kafası şaraplıdır, ya da kesesi dolu... Merhaba hancı,
ne var ne yok?

HANCI

Senden ne haber, yavrum karga?
Bakıyorum tam bir beyefendisin.

(Dönerek seslenir.)

Hey, kibar yargıç, gelsene!

175

(Shallow girer.)

SHALLOW

Geliyorum hancı, geliyorum... İyi günler, iyi günler
Sayın Bay Page. Bizimle geliyor musunuz Bay Page.
Eğlence var yani, ona göre.

HANCI

Söyle ona kibar yargıç; sen de ona söyle yavrum karga.

SHALLOW

Efendim, Galli rahip Sir Hugh ile Fransız doktor
Caius arasında hır var, kapışacaklar.

180

FORD

Yahu hancı, bir dakika; seninle biraz konuşabilir miyiz?

HANCI

Evet, ne diyorsun bakalım yavrum karga?

(Çekilir ve konuşurlar.)

SHALLOW (Page'e)

Sen de gel bak istersen. Bizim gamsız hancı duracakları
yerleri bile belirledi ve silahları ölçtü. Vallahi, duyduğuma
göre rahibin hiç şakası yokmuş. İyi eğleneceğiz galiba;
bak şimdi...

185

(Çekilerek konuşurlar. Ford ile Hancı öne çıkar.)

HANCI

Benim yaman konuğum şövalyeden bir şikâyetin mi var?

FORD

Hiçbir şikâyetim yok. Ama beni adamın yanına götürüp adımın Brook olduğunu söylersen sana bir çanak sıcak şarap var... yani sırf oyun olsun diye.⁽¹⁾

190

HANCI

Ver elini yavrum. Sana giriş çıkış serbest... nasıl, iyi söyledim mi? ... adın da Brook olacak. Keyfini bilir bizim şövalye. (*Shallow'la Page'e*) Geliyor musunuz baylar?

SHALLOW

Geliyoruz hancı.

195

PAGE

Duyduğuma göre Fransız, kılıç kullanmada ustaymış.

SHALLOW

Boş verin bayım, bunları de bir şey mi!
Bugün tek bildikleri mesafe ayarı, hamle filan.
Asıl iş yürekte Bay Page, yürekte; burda yani, burda.
Ben zamanında aldım mı kılıcımı elime, dört babayığiti fareler gibi kaçırdım.

200

HANCI

Bu taraftan çocuklar, burdan, burdan! Hadi, gidiyor muyuz?

PAGE

Ben de geliyorum. Bence kapışacaklarına atışsalar daha iyiydi.
(*Hancı, Shallow ve Page çıkar.*)

FORD

Page şaşkını fazla kendinden emin;
karısının zayıflığını da bilmezden geliyor.

205

(1) "Sıcak şarap": Baharatla kaynatılmış beyaz şarap, veya içine yanık şeker katılmış şarap.

Ama ben öyle kolay kanmam. Kadın, Page'in evinde o adamla birlikteydi; orda ne yaptıklarını da bilmiyorum. Ben bu işi biraz daha kurcalayacağın. İlk iş şu takma kimliğimle Falstaff'ı bir yoklayayım. Karım namuslu çıkarsa, emeğim boşa gitmiş olmaz; yok çıkmazsa, isabet etmişim demek.

210

(Çıkar.)

İ k i n c i S a h n e

(*Garter Hanı. Falstaff ile Piştov.*)

FALSTAFF

Bir peni bile borç vermem sana.

PIŞTOV

O zaman ben de dünya denen istiridyeyi kılıcım ile açıveririm.

FALSTAFF

Tek bir peni bile çalışmaz. Benim mevkiimi rehin vermene ses çıkarmadım. ⁽¹⁾ Seninle, koşum yoldaşın Nim için üç defa af çıkartacağım diye iyi dostlarımı taciz ettim; ⁽²⁾ yoksa şimdi ikiz şebekler gibi parmaklıklar arasından bakıyordunuz. Beyefendi dostlarıma yemin ettim, bunlar iyi askerdir, sağlam insandır diye. Bu yüzden de kesinlikle cehennemde cayır cayır yanacağım. Ayrıca, Bayan Bridget yelpazesinin sapını kaybettiğinde, şerefim üzerine yemin ettim sen almadın diye.

5

10

(1) Piştov, Falstaff'ın adını kullanarak çıkar sağlamış.

(2) "Koşum yoldaşın": "Seninle birlikte aynı arabaya koşulan..."

PIŞTOV

Parayı seninle kırıışmadık mı?
On beş peniyi sen almadın mı?

FALSTAFF

Nedeni vardı, adi herif, nedeni! Ruhumu tehlikeye 15
atmışım ben; bedavaya mı yapsaydım yani!
Lafın kısası, bana askıntı olmayı bırak; darağacı
değilim ben. Yürü, çakını al ve bir kalabalık bul;
malum sokaktaki mülkünü yokla istersen, hadi.⁽¹⁾
Demek benim mektubu götürmek sana ağır geldi, 20
öyle mi adi herif. Hadi o zaman, var sen şerefini
kollamaya devam et! Seni rezilliğin son kertesini
Kendi şerefimi lekelemeden benim yapabileceğim
bu kadar. Ben, ben, ben ki, Tanrı korkusunu kafamdan 25
silmiş, zorda kalınca şerefimi gözardı etmiş, mecburen
çalmış, çarpmış ve dolandırmışım. Oysa sen, sen alçak
herif, şeref kisvesi altında ne saklıyorsun? Baldırı çıplak
bir sefil, yaban kedisi suratı, meyhane ağzı ve bol palavra.
Yapmayacaksın ha! Sen ha!

PIŞTOV

Tamam, pişmanım. Var mı başka diyeceğin? 30
(Robin girer.)

ROBİN

Efendim burda bir kadın var; sizinle konuşmak istiyor.

FALSTAFF

Gelsin.

BAYAN QUICKLY

Efendimize iyi sabahlar dilerim.

(1) Falstaff, büyük bir ihtimalle, Piştov'a, alayla, "Gendev sokağında her zaman gittiğin evlerin oraya git ve kalabalıkta insanların kesderini bıçağınla keserek yankesicilik yap," diyor.

FALSTAFF

İyi sabahlar hanımefendi.

BAYAN QUICKLY

Hayır, değilim efendim.

35

FALSTAFF

Hanım kadın, o zaman.

BAYAN QUICKLY

Hah, vallahi ben oyum işte.

Doğduğum gün annem de öyleymiş.

FALSTAFF

Peki sana inandım. Benimle işin neydi?

BAYAN QUICKLY

Efendimize iki kelime lütfedebilir miyim?⁽¹⁾

40

FALSTAFF

İki değil iki bin bin kelime lütfet güzelim;
kulağımı sana lütfettim.

BAYAN QUICKLY

Bayan Ford diye bir kadın var efendim...

biraz bu yana gelin efendim. Ben kendim

Sayın Doktor Caius'un yanında kalırım efendim.

45

FALSTAFF

Evet, devam et. Bayan Ford diyordun.

BAYAN QUICKLY

Efendimiz çok doğru söylediniz.

Efendim biraz bu yana gelseniz.

FALSTAFF

Merak etme kimse duymaz... (*Piştov'la Robin'i işaret ederek*)

benim adamlarım bunlar, benim adamlarım.

50

(1) Bayan Quickly'nin kelime dağarcığında "lütf," "istirham," "niyaz" gibi ağırlıklı terimler var. Fakat hangisini nerde kullanacağını bilmiyor.

BAYAN QUICKLY

Öyle mi? Allah bağışlasın ikisini de;
Allah nazardan saklasın.

FALSTAFF

Peki, Bayan Ford'a ne olmuş?

BAYAN QUICKLY

Ha evet, işin kısası uzunlu şü: Onu çok acayip
müşküle soktunuz yani! Saraylının âlâsı gelse, 55
yani saray Windsor'da olduğı zaman, onu böyle
müşküle sokamazdı. Aslında kimler yoktu tabii;
şövalyeler, lordlar, beyler; hepsi arabalarıyla filan yani;
araba üstüne araba, mektup üstüne mektup, hediye
üstüne hediye; güzel güzel kokular, mis gibi; böyle 60
hıştır hıştır⁽¹⁾ ipek ve sırma kumaşlar; yani öyle böyle
zarifet⁽²⁾ değil; ayrıca şarapla şekerin en iyisi ve en âlâsı;
hangi kadının kalbini çelmez bunlar! Ama o, bir göz
kırpmayı esirgedi hepsinden. Daha bu sabah bana
yirmi altın verdiler; ama böyle altını gözüm görmez 65
benim, meğerki, dedikleri gibi, namuslu yoldan
kazanılmış olsun! İnanın ki, Bayan Ford bunların
en kibarıyla bir yudum içki aldıysa ne olayım, ki
içlerinde kontlar mı yoktu... hatta, dahası, saray
muhafızları mı... ama inanın ki onun için hepsi birdir. 70

FALSTAFF

Peki bana ne diyor? Lütfen kısa kes, dişi Merkür'üm benim.⁽³⁾

BAYAN QUICKLY

Vallahi, mektubunuzu aldı ve binlerce teşekkür ediyor;
bildiriminize sunuyor ki, kocası saat onla on bir arasında
evde mevcutsuz olacak.

(1) "Hışır hışır," demek istiyor.

(2) "Zarafet," demek istiyor.

(3) Klasik mitolojide Merkür tanrıların habercisiydi.

FALSTAFF

Onla on bir.

75

BAYAN QUICKLY

Vallahi evet, o zaman gelip sizce bildik o resmi görebilirsiniz. Kocası Bay Ford evde olmayacak. Ne yazık ki bu tatlı kadıncağızın adamla hiç huzuru yok. Adam kıskanç mı kıskanç. Çekmediği çile kalmadı zavallılığın.

FALSTAFF

Onla on bir. Kadın, beni ona methet, tamam mı!
Umutları boşa çıkmayacak.

80

BAYAN QUICKLY

Ne güzel söylediniz! Ama siz efendimize başka bir haberim daha var. Bayan Page de size gönül dolusu takdirlerini gönderdi. Yani kimse duymasın ama, bunun gibi işfetli,⁽¹⁾ kibar, sabah akşam duasını kaçırmayan, temiz aile karısı bulunsa da zor bulunur. İşte bu kadın da bana dedi ki, “efendimize söyle, kocam pek evden çıkmaz, ama elbet bir gün çıkacak, de” dedi. Bir kadın bir erkeğe böyle vurulsun, hayret doğrusu! Ama şimdi siz de cazipli adamsınız yani!
Vallahi öyle!

85

90

FALSTAFF

Yok canım, hiç de değilim. Tabii iyi yanlarım çekici olabilir, ama bunun dışında cazibem filan yok.

BAYAN QUICKLY

Yok yok, Tanrı nazardan saklasın!

FALSTAFF

Ama bir şeyi merak ettim, Ford'un karısıyla Page'in karısı bana olan aşklarından birbirlerine söz ettiler mi?

95

(1) “İşfetli,” Quickly'nin buluşu (!): “İffetli” ile “işveli” arası.

BAYAN QUICKLY

Yok canım siz de! Bu kadar arsız olamazlar herhalde.

Hadi canım siz de! Ama Bayan Page sizin küçük uşağınızı, tüm aşklar adına, ona göndermenizi diliyor. Kocası küçük uşağa fena halde düşkün. Aslında çok iyi bir adam Bay Page. Yani Windsor'da Bayan Page'den rahat yaşayan kadın yoktur. Canı ne isterse yapar, ne isterse söyler; istediğini alır, istediği kadar harcar; istediği zaman yatar, istediği zaman kalkar. Yani aslında hakkı da; iyi kadın dediğin öyle olur; Windsor'da eşi yoktur. Uşağınızı yollayacaksınız, hiç çaresi yok!

100

105

FALSTAFF

Olur olur, yollarım.

BAYAN QUICKLY

Tamam, o zaman yollayın; yani, aranızda gider gelir mesela. Ayrıca bir de işaret kelimeniz olursa birbirinizin aklından geçeni bilirsiniz; oğlan da bir şey anlamamış olur. Zaten çocukların böyle ahlaksızlıkları bilmeleri uygun düşmez. Malum, eskiler işkilli olur; dünyayı tanır onlar.

110

FALSTAFF

Hadi sana uğurlar olsun; ikisine de methetmeyi unutma beni. Al şu keseyi; dahası da gelecek... Evlat, hadi bu kadınla git.

(Bayan Quickly ile Robin çıkar.)

(Kendi kendine) Bu iş kafamı karıştırdı.

115

PİŞTOV *(kendi kendine)*

Bu sürtük, Cupid'in aracılardan.⁽¹⁾

Durma, aç yelkenleri; düş peşine;

Bez kalkanları⁽²⁾ çıkar; yaylım ateş!

(1) "Cupid": Klasik mitolojide aşk meleği tanrısı.

(2) "Bez kalkan": Deniz çatışmaları sırasında, tayfaları korumak için yelken bezinden koruyucu "kalkanlar" kullanılmıştı.

Bu kadın da benim olmazsa,
Okyanuslar götürsün hepsini!
(Çıkar.)

120

FALSTAFF

Demek durum böyle, koca Jack! Sen yolundan şaşma.
Şu ihtiyar bedeninin de biraz daha hakkını vermek lazım
yani. Sana bu yaşta dönüp bakan olur mu dersin?
Onca parayı savurduktan sonra, şimdi bir şeyler geçer mi
eline acaba? Hadi hadi, iyisin yine; şükret haline.
İstedikleri kadar kaba saba desinler; sen işi temiz
yapmaya bak, gerisi boş.
(Elinde bir kadeh şarapla Bardolph girer.)

125

BARDOLPH

Sir John, aşağıda Bay Brook diye biri var; sizinle
konuşup tanışmak istiyor. Siz efendimize sabah mahsulü
şarap göndermiş.

130

FALSTAFF

Adı Brook mu dedin?

BARDOLPH

Evet efendim.

FALSTAFF

Çağır gelsin.
(Bardolph çıkar.)

Böyle şarapla taştan Brooklar benim için her zaman
hoş gelmiştir.⁽¹⁾
(İçer.)

135

Hey be! Ne haber, Bayan Ford ve Bayan Page,
kaptım mı sizi! Yürü; *via*!⁽²⁾
(Bardolph ile, Brook kılığında Ford girer.)

(1) "Brook", "akarsu", "dere", demek. Falstaff kelime oyunu yapıyor.

(2) "Via": İtalyanca, coşku, heyecan belirten bir ünlem.

FORD

Hayırlı günler efendim.

FALSTAFF

Size de efendim. Benimle mi konuşacaktınız?

FORD

Böyle habersiz geldiğim için kabalığımı bağışlayın.

140

FALSTAFF

Hoş geldiniz. Ne istemiştiniz? (*Bardolph'a*)

Bizi yalnız bırak ahbap.

(*Bardolph çıkar.*)

FORD

Efendim, bendeniz çok para harcamış bir beyzadeyim.
Adım Brook.

FALSTAFF

Aziz Bay Brook, sizinle muhabbetimizi artırmak isterim.

145

FORD

Rica ederim aziz Sir John, asıl ben isterim; ama merak
etmeyin, size bir yüküm olmaz. Yani benim durumum
vermeye daha müsait bence. Zaten sizi böyle uluorta
rahatsız etmeye beni cüretlendiren de bu oldu.

Ne demişler, para öne düşmüşse,
tüm yollar açılır.

150

FALSTAFF

Para da iyi askerdir bayım, geride kalmaz.

FORD

Vallahi, bende bir torba para var, başıma dert oldu.

(*Torbayı yere koyar.*)

Taşımama yardım edin de yarısı sizin olsun Sir John;
hatta hepsi. Beni de bu yükten kurtarmış olursunuz.

155

FALSTAFF

Aman, hamalınız olayım bayım. Nasıl hak edebilirim bu onuru acaba?

FORD

Beni dinlerseniz anlatayım.

FALSTAFF

Konuşun aziz Bay Brook. Dinlemek ne kelime, uşağınız bile olurum.

160

FORD

Duyduğuma göre siz bilginsiniz –sözü kısa keseceğim– sizi uzun zamandır tanıyorum. Ama çok istediğim halde buluşma fırsatı çıkmadı. Size bir şey ifşa edeceğim; bu arada bir kusurumu da açığa vurmak zorundayım. Ancak, aziz Sir John, benim zayıflıklarım ortaya döküldükçe, bir gözünüzle onları izlerken, öteki gözünüzü de kendi kusurlarınıza çevirin lütfen. O zaman ben de hafif bir kınamayla kurtulabilirim belki. Siz de bilirsiniz, ne kadar kolaydır bu tür kusur işlemek.

165

FALSTAFF

Pek iyi bayım. Devam edin.

170

FORD

Bu şehirde bir hanımefendi var... kocasının adı Ford.

FALSTAFF

Evet bayım.

FORD

Uzun süredir seviyorum bu kadını; inanın çok şey verdim ona, peşinden ayrılmadım, saygıda kusur etmedim, taptım ona; buluşmak için bahaneler yarattım, yüzünü şöyle bir görmek için bile rüşveti esirgemedim; kendisine hediyeler almakla kalmadım, sırf nelerden hoşlandığını öğrenmek

175

için başkalarına da hediye verdim. Kısacası, nasıl aşk sürekli kanat çırparak hep arkamdan geldiyse, ben de onun peşinden ayrılmadım. Ancak, ne manevi tutkumun karşılığını gördüm, ne maddi çabalarımın; sadece fahiş bedel ödeyerek edindiğim tecrübe mücevheri bana şunu öğretti:

Aşk bir gölgedir, peşine düşersin kaçır, kaçarsın kovalar.

FALSTAFF

Peki size hiç vaadde bulunmadı mı?

FORD

Asla.

FALSTAFF

Peki ona hiç içinizi açtınız mı?

FORD

Asla.

FALSTAFF

Peki nasıl bir aşkı sizinki?

FORD

Başka birinin arazisine yapılmış güzel bir ev gibi; yer seçimini yanlış yapınca binadan da oldum.

FALSTAFF

Bunları bana niye anlatıyorsunuz?

FORD

Size her şeyi anlattım. Çünkü, bazıları bu kadın için diyor ki, "Sana naz yaptığına bakma, başka yerde öyle şen şakrak olur ki, şaşar kalırsın." Pekâlâ, Sir John, gelemim sadede: Siz çok görmüş geçirmiş, fevkalade güzel konuşan, seçkin insanların evine çağrılan, saygın yeri ve kişiliği olan; yiğitliğinizle, kibarlığınızla ve bilginizle herkesin takdir ettiği bir insansınız.

FALSTAFF

Aman efendim!

FORD

Bana inanın. Zaten bunları siz de biliyorsunuz. 200

(*Torbayı göstererek*) İşte para burda. Doya doya harcayın, hepsini harcayın; olan paramı harcayın. Karşılığında sizden tek istediğim şu: Bana biraz vakit ayırın ve şu Ford karısının iffetini bir aşk kuşatmasına alın. Kur yapma sanatınızı kullanıp ona evet dedirtin. Bunu 205

yapabilecek tek erkek varsa o da sizsiniz.

FALSTAFF

Sonunda sizin olacak birini benim ayartmam biraz aykırı kaçmaz mı? Yani sizin açınızdan. Bence hedefinize ulaşmak için ters bir yol seçiyorsunuz.

FORD

Ah, lütfen beni anlayın. O kadın, iffetinin 210

mükemmelliğine öylesine güvenle yaslanmış ki, uçarı ruhum bir türlü huzuruna erişemiyor. Ona bakarken gözleri kamaşıyor insanın. Tabii, biraz yaklaşabilecek olsam, arzularım kendilerini ona her yönden tanıtır, her türlü kanıt ve savı sunarlardı. Ama yaklaşamıyorum, 215

çünkü bir kaleye kapanmış ve etrafını da surlarla çevirmiş; iffet, şöhret, evlilik yemini filan gibi surlarla. Kalesinden çıkarmak için küçük bir yardıma ihtiyacım var. O zaman saldırıya geçebilirim. Tamam mı, Sir John? Ne diyorsunuz?

FALSTAFF

Bay Brook, önce izninizle şu paraya el koyuyorum 220

(*torbayı alır*); şimdi verin elinizi (*Ford'un eline sarılır*); ve son olarak da, eğer sizi Ford'un karısına kavuşturmazsam ben de beyefendi değilim.

FORD

Ah, ne kadar iyisiniz.

FALSTAFF

Kavuşacaksınız diyorum.

225

FORD

Parayı merak etmeyin Sir John, asla parasız kalmayacaksınız.

FALSTAFF

Bayan Ford'u merak etmeyin, Bay Brook, asla onsuz kalmayacaksınız. Aslında, artık söyleyebilirim: Zaten onunla buluşacağız. Kendi çağırdı. Siz bana gelmeden hemen önce onun sırdaşı ya da aracısı burdaydı. Onla on bir arası buluşuyoruz. Kocasını denen o kıskanç, adi herif ancak o saatte evde olmuyormuş. Gece bana uğrarsanız ne kadar mesafe aldığımı size anlatırım.

230

235

FORD

Sizi bana Tanrı gönderdi. Ford'u tanır mısınız bayım?

FALSTAFF

Canı cehenneme boynuzlu zavallının! Kendisini tanımam. Aslında haksızlık etmemek lazım, zavallı filan değil adam. Dediklerine göre, alçak kıskanç kerata yığınla para istiflemiş; bu da tabii karısının cazibesini artırıyor.

240

Boynuzlu haytanın para sandığının anahtarı bu karı bence. Bu hasatı kaldırmak da artık bana düşüyor.

FORD

Keşke Ford'u tanısaydın; görünce kaçırdın hiç olmazsa.

FALSTAFF

Bırak yahu adi, tuzlu yağcı serseriye!⁽¹⁾ Şöyle bir yan

245

(1) O devirde bazı cimriler masraf olmasın diye tuzlu tereyağı ve "imansız" peynirle idare ederlermiş.

baksam yeter; herifi çivilerim olduğu yere. Olmazsa, indirdim mi sopayı iki boynuzunun arasına, dünyaya geldiğine pişman ederim. Bay Brook, hiç merak etme, ben bu salağın hesabını göreceğim, sen de karısını yatağa atacaksın.⁽¹⁾ Sen gece bana gel. Ford şapşalın biri; sayemde boynuzları takınca katmerli şapşal olacak, tamam mı Bay Brook? Hemen bu gece gel sen bana.

(Çıkar.)

FORD

Vay canına, amma uçkuru düşük rezilin biriymiş bu! Sabırsızlıktan nerdeyse kalbim çatlayacak. Hadi bakalım, yersiz kıskançlık mı şimdi benimki? Bizim karı aracı göndermiş, buluşma saati kararlaştırılmış, eşler anlaşmış, ooh! Kimin aklına gelirdi bu? Karın ahlaksızsa hayatın cehennem olur. Yatağım kirlenecek, sandıklarım yağmalanacak, şöhretim mahvolacak; üstelik alçakça ihanete uğradığım gibi, her türlü iğrenç sığfata da katlanmak zorunda kalacağım, hem de işin başı olan hainin karşısında. Ne adlar, ne sıfatlar yakıştıracaklar kim bilir! Amaimon kulağa fena gelmiyor; Lucifer de iyi, Barbason da öyle, olup olacağı hepsi şeytanın sıfatları, ifritin adları. Ama boynuzlu yok mu! Kerata! Boynuzlu! İblis'in kendisine bile böyle ad takılmamış. Bu Page eşeğin biri, ahmak bir eşek. Yok, karısına güvenirmiş; kıskanç değilmiş; boş versene! Karına güvenip onu Sir John gibilere emanet edeceğine, Flaman'a tereyağı, Galli Rahip Hugh'ya peynir, İrlandalı'ya içki, hırsıza at emanet et daha iyi. Peki ettin diyelim, ne olur? Ne olacak, bu adamlar düşünür taşınır, kurar kotarır, bir yolunu bulur işi becerirler. Bir defa kafaya koymaya görsünler,

(1) Falstaff'ın "siz"den "sen"e geçişi, hem samimiyet hem de kendine güven göstergesi.

yapmadan edemezler; kafaları kırılacak olsa gene
 yaparlar. Tanrı'ya şükür ben kısıkcım! Evet,
 saat on birde. Bu işi bozacağım; karımı suçüstü
 yakalayıp Falstaff'a dersini vereceğim; sonra da
 Page'in suratına güleceğim. Şimdiden tezi yok,
 başlıyorum. Bir dakika geç olacağına,
 üç saat erken oluversin. Vay vay vay!
 Boynuzlu, boynuzlu, boynuzlu!

275

280

(Çıkar.)

Ü ç ü n c ü S a h n e

(Windsor Parkı. Elllerinde kılıçlarla Caius ve Rugby.)

CAIUS

Jack Rugby!

RUGBY

Buyrun.

CAIUS

Saat kaçtır, Jack?

RUGBY

Sir Hugh'un gelirim diye söz verdiği saati geçti efendim.

CAIUS

Varlahi, o ki gelmemek, kurtarmak kendi canı.

Gelmediği için İnçil'i alıp şükür etsin, dua etsin.

Varlahi, Jack Rugby, o bir gelmek, hemen ölü olmak.

5

RUGBY

Akıllıymış efendim. Gelirse siz efendimin onu

öldüreceğini anladı.

CAIUS

Varlahi, ben bakar kuyruk titrek değil, ben gebertir onu.

10

(Kılıcını çeker.)

Çek kılıcı Jack. Ben sana söyleyecek onu nasıl öldürecek.

RUGBY

Ah, efendim, ben maalesef kılıç dövüşü bilmem.

CAIUS

Alçaklık, çek diyor ben kılıç!

RUGBY

Durun. Gelenler var.

(Caius kılıcını kınına koyar. Hancı, Shallow, Narin ve Page girer.)

HANCI

Selam yavrum doktor!

15

SHALLOW

Merhaba, Sayın Doktor Caius!

PAGE

Ne haber, aziz doktor!

NARİN

İyi sabahlar efendim.

CAIUS

Ne iş var siz burda, bir, ki, üç, dört birden?

HANCI

Seni görmeye geldik, bakalım nasıl dövüşüyorsun,
nasıl dalıyorsun, nasıl yana kayıyorsun; yer değiştiriyorsun;
nasıl hamle yapıyorsun, kılıç uzatıp çekiyorsun;
nasıl ilerliyor, nasıl dokunuyorsun bilelim diye.

20

Tamam mı, Habeşim benim,

hani, öldü mü? Öldü mü, Fransızım?⁽¹⁾

25

(1) Herhalde Caius esmer veya kara sakallı biri olarak düşünülmüş. O çağda İngilizler, Fransa'da esmerlerin çok olduğunu sanırlarmış.

Ha, yavrum? Ne diyor benim Aesculapius'um,
Galen'im, mürver yüreklim, ha?⁽¹⁾ Herif öldü mü,
idrarcı yavrum?⁽²⁾ Öldü mü?

CAIUS

Varlahi, bu adam dünyada en ötlek rahip bozuntu.
Yok surat göstermek.

30

HANCI

Sen de Kastilya Kralı Yunanlı Oturak Hektorusun ahbab!⁽³⁾

CAIUS

Lütfen tanık olunuz, ben beklemiş burda altı yedi,
ki üç saat, ama o yok gelmek.

SHALLOW

O sizden akıllı sayın doktor. O ruhlara deva buluyor,
siz ise bedenlere. Dövüş, mesleklerinizin özüne aykırı olur.
Değil mi, Bay Page?

35

PAGE

Sayın Shallow, siz de zamanında büyük bir dövüşçüydünüz;
ama şimdi barış adamı oldunuz.

SHALLOW

Evvel Allah, Sayın Page, artık yaşlı ve barıştan yana
olsam da, çekilmiş kılıç gördüm mü parmaklarım
kaşınmaya başlar; yerimde duramam. Evet bizler artık
yargıç, doktor, din adamıyız; ama gençliğin tuzundan
içimizde hâlâ biraz var. Analarımız erkek doğurmuş
bizi Bay Page.

40

(1) "Aesculapius": Roma mitolojisinde tıp tanrısı. Galen: 2. yüzyılda yaşamış olan ünlü Yunanlı doktor. "Mürver yüreklim": "Meşe yürekli," cesur, gözüpek anlamında kullanılmış. Hancı tam aksini ima ediyor. Mürver ağacının odunu sünger gibi olurmuş ve makbul bir ağaç sayılmazmış. Hancı, Dr. Caius'un bu terimleri anlamayacağını ve dolayısıyla alınılayacağını varsayıyor.

(2) Hancı, doktorların hastalık teşhisi için idrar tahlili yapma uygulamasına gönderme yapıyor.

(3) Hancı kendini kaptırmış desteksiz atıyor.

PAGE

Doğru Bay Shallow.

45

SHALLOW

Doğrudur Bay Page... Sayın Doktor Caius, sizi eve
götürmeye geldim. Ben sulh hâkimi olarak yeminliyim.
Bilge bir doktor olduğunuzu kanıtladınız. Sir Hugh da
bilge ve anlayışlı bir kilise adamı olduğunu kanıtladı.
Benimle geliniz sayın doktor.

50

HANCI

Affedersiniz, konuk Hâkim... (*Caius'a*) Bir dakika
Monsieur Küçüksucu...⁽¹⁾

CAIUS

Kuçuksuçuk mu? Bu ne?

HANCI

İngilizce'de Küçüksucu yiğit demektir yavrum.

CAIUS

Varlahi, o zaman en az İngiliz kadar kuçuksuçuk var bende. 55
Alçak köpekoğlu rahip! Varlahi onun kulaklar kesecek ben.

HANCI

O da seni pata küte iyi bir benzetir o zaman yavrum.

CAIUS

Pata kutu mu? Ne bu?

HANCI

Yani, özür diler senden.

CAIUS

Varlahi, etsin o zaman beni pata kutu, yoksa, 60
varlahi ben ettirir ona.

(1) "İdrar tahlili" imgesi sürüyor. O çağda doktorlar her rahatsızlık için idrar tahlili yapmaya meraklıymış.

HANCI

Tamam, ona fit vermesi benden, gerisini keyfi bilir.

CAIUS

Sana şükür ediyorum.

HANCI

Ayrıca, yavrum... ama bir dakika, sayın konuk ve Sayın Page ve de Cavaliero Narin, *(fısıldar)* siz şehirden geçip Frogmore'a gidin.

65

PAGE *(Hancı'ya fısıldar.)*

Sir Hugh orda, değil mi?

HANCI *(Page'e fısıldar.)*

Evet orda. Bakın bakalım havası nasıl?

Ben de bu arada doktoru şehir dışından dolaştırır getiririm. Ne dersiniz?

70

SHALLOW *(Hancı'ya fısıldar)*

Tamam oldu, gidiyoruz.

PAGE, SHALLOW, NARİN

Hoşça kalın, sayın bay doktor.

(Page, Shallow ve Narin çıkar.)

CAIUS

Varlahi, ben bu rahip öldürecek, çünkü o bir şebek adına Anne Page'le konuşmak.

HANCI

Boş ver, bırak kendi gebersin! Hıncını kınına koy; öfkene soğuk su serp! Hadi gel, şöyle şehrin açığından dolanıp Frogmore'a gidelim. Seni Bayan Anne'a götürüyüm; şu anda çiftlik evinde eğleniyor. Orda muhabbet edersiniz istersen. Hadi bakalım, av başlıyor! Nasıl, güzel konuştum değil mi?

75

CAIUS

Varlahi ben sana çok teşekkür ediyor. Varlahi ben seni seviyor; sana iyi müşteri bulacak ben; kontlar, şövalyeler, lortlar, beyler, benim hastalar. 80

HANCI

Ben de karşılığında sizin ne kadar tekdire müstahak biri olduğunuzu uzun uzun anlatırım.⁽¹⁾
Nasıl, güzel konuştum mu? 85

CAIUS

Varlahi iyi. Güzeldi yani.

HANCI

Hadi yürüyün o zaman.

CAIUS

Peşimi izle Jack Rugby.
(Çıkarlar.)

(1) Hancı, "takdire" dermiş gibi yaparak Caius'la eğleniyor.

ÜÇÜNCÜ PERDE

B i r i n c i S a h n e

(Windsor yakınında Frogmore. Bir elinde İncil, öteki elinde kılıçla Evans ve elinde Evans'ın kisvesiyle, Safdil.)

EVANS

Lütfen söyler misiniz, Sayın Bay Narin'in uşağı olan siz
Safdil adlı dostum, kendine tıp doktoru diyen
Bay Caius'u nerede aramıştınız?

SAFDİL

Vallahi efendim, Pitty civarına baktım,
Park civarına baktım. Eski Windsor yoluna baktım,
her yere baktım, bir tek şehir yoluna bakmadım.

5

EVANS

O zaman senden şittetle rica ediyorum, o yola da bak.

SAFDİL

Bakayım efendim.

(Evans'ın yanından ayrılarak açığa doğru yürür.)

EVANS

Vay çanına be, çok kıstım yahu, peynim atıyor.⁽¹⁾
Hiç olmasa keşke beni atlatmış olsa.

10

(1) Evans, ünsüzleri rasgele yanlış kullanma alışkanlığı yanında, zaman zaman doğru terimi bulmakta da zorlanıyor.

Çok melankolikim yahu! Yani bir puntuna getireyim, herifin
itrar şişesini kellesinde paralamassam. Vay çanına be!

(Şarkı söyler.)

Sığ terelerde sular çağlarlarken,⁽¹⁾
Şarkıcı kuşlar ezgiler söylerlerken,
Güllerten yatak yaparız bis senle,
Hem de mis gibi demetler binlerle.

15

Hay Allah yahu, çok ağlayasım var.
(Şarkı söyler.) Şarkıcı kuşlar ezgiler söylerlerken –
Bir gün Pabil'de otururken be—⁽²⁾
Hem de miskin demetler binlerle,
Sığ terelerde...

20

SAFDİL

İşte geliyor, Sir Hugh, bu tarafa.

EVANS

Hoş geliyor.

(Şarkı söyler.) Sığ terelerde sular çağlarlarken...

Hay Allah yahu! Peki hangi silahları getirmiş?

25

SAFDİL

Silah yok efendim. İşte, efendim geliyor, Bay Shallow,
ayrıca bir başka bey, Frogmore'dan geliyorlar, çitin üstünden,
bu tarafa doğru.

EVANS

Pekâlâ, kisvemi ver; ya da, senin kolunda dursun daha iyi.

(İncil'i açar ve okumaya başlar. Page, Shallow ve Narin girer.)

(1) Tekil-çoğul kip ve eklerde düzensiz aksamalara Evans'ın konuşmasında sık rastlanıyor. Burada, belki de o anda fazla "melankolik" olduğundan, Evans'ın dili özellikle çarpık. Öyle ki, şarkıda, "mis gibi " (!) yerine, iki dize sonra "miskin" diyor. Shakespeare bu sahnelerde, sanki kendi öğretmenlerinden birini hatırlar gibi!

(2) "Pabil": Babil. Evans, şarkının sözlerini İncil'den bir dizayle karıştırıyor.

SHALLOW

Nasılsınız sayın rahip? İyi günler aziz Sir Hugh. 30
Kumarbazı zardan, iyi öğrenciyi kitaptan uzak tut,
gerisine karışma!

NARİN (*kendi kendine*)

Ah, canım Anne Page!

PAGE

Hayırlı günler, aziz Sir Hugh!

EVANS

Tanrı sisleri korusun, hepinizi! 35

SHALLOW

Vay! Hem kılıç hem kelam ha!
İkisini de çalışıyorsunuz galiba sayın rahip.

PAGE

Hem de hep gençsiniz; yani, bu soğukta ve tam
romatizmalık günde böyle yelek ve poturla çıkmışsınız!

EVANS

Ama bunun neten ve sepepleri var. 40

PAGE

Size bir iyilikte bulunmaya geldik sayın rahip.

EVANS

Pekâlâ, neymiş?

PAGE

Şurda çok muhterem bir bey var; anlaşılan bir
haksızlığa uğramış ki, şu anda fena halde sinirlenmiş
ve tepesi atmış durumda. 45

SHALLOW

Ben seksenimi aştım, bu mevkide, bu ciddiyette,
bu kadar akıllı bir adamın böyle çileden çıktığını görmedim.

EVANS

Kim bu?

PAGE

Galiba tanıyorsunuz onu: Sayın Doktor Caius,
meşhur Fransız hekim.

50

EVANS

Vay çanına ve hay Allah! Sade suya haşlama deseniz
çok daha iyiydi bundan!

PAGE

Niye?

EVANS

Şey bile, Hibokrat ile Galen'i bundan iyi bilir... ayrıca,
adi herifin biridir; bunun gibi ötlek peseveng
görülmemiş hayatta.

55

PAGE (*Shallow'a*)

Tamam, Caius'la dövüşecek adam bu işte.

NARİN (*kendi kendine*)

Ah, canım Anne Page!

SHALLOW

Silahlarından öyle görünüyor.

(*Hancı, Caius ve Rugby girer.*)

Birbirinden uzak tutun onları; işte Doktor Caius geliyor.

60

(*Evans ile Caius dövüşmeye kalkışır.*)

PAGE

Hayır, hayır, sayın rahip, koyun kılıcınızı yerine.

SHALLOW

Siz de öyle sayın doktor.

HANCI

Silahlarını alın; istedikleri gibi tartışsınlar. Bedenler sağlam kalsın da, İngilizceyi diledikleri gibi paralasınlar.

(*Shallow'la Page, Caius'la Evans'ın kılıçlarını alırlar.*)

CAIUS

Kulağınıza bir şey söyleyecek ben, lütfen.

65

Neden benden kaçıyor siz?

EVANS (*Caius'a fısıldar*)

Lütfen biraz sabır. (*Yüksek sesle*) Zamanı gelince görürsünüz.

CAIUS

Varlahi siz bir ötlek, köpek ve şebek siz.

EVANS

Rica ederim, başkalarının dalgasına maskara olmayalım.

Gelin dost olalım. Merak etmeyin, bir şekilde

70

telafleri ederim bunu size. (*Yüksek sesle*) Senin sidik şişeni o pis kafanda kırdırma bana!

CAIUS

Diablo!⁽¹⁾ Jack Rugby, Jartiyer⁽²⁾ hanının hancısı,

ben bu adamı beklemedi öldürmek için, ha?

Buluşma yerinde beklemedi, ha?

75

EVANS

Hadi be, dinim hakkı için buluşma yeri işte burası, tamam mı!

Garter hancısı da şahit, tamam mı!

HANCI

Hey, durun bakalım, Galya ve Fransa, Fransız

ve Galli, ruh hekimi ve beden hekimi!

CAIUS

Vay vay, bu güzel işte, bu harika!⁽³⁾

80

(1) "Diablo!": Şeytan.

(2) "Jartiyer": Caius, İngilizce "Garter" ("dizbağı") terimini Fransızcaştırıyor.

(3) Caius, Evans'ın son söylediğine tepki gösteriyor.

HANCI

Kesin dedik! Garter hancısını dinleyin. Riyakâr suratı var mı bende? Sinsi birine benziyor muyum? Ya Makyavel'e?⁽¹⁾ Doktorumu kaybetmek işime gelir mi? Gelmez; onsuz ne yaparım, kime giderim ben müşhillerimle ishallerim için? Peki, rahibimi, papazımı, Sir Hugh'mu kaybetmek işime gelir mi? Gelmez. Başka kimde var bu kadar özdeyişle yozdeyiş, ha? (*Caius'a*) Ver elini ey dünyevi! (*Evans'a*) Ver elini ey semavi! Evet, okumuş ahabplar, ikinizi de aldattım ve uyuttum. Ama ikinizde de iyi yürek varmış yani! Neyse ki derileriniz deliksiz kaldı. En iyisi şimdi bu işi sıcak şarapla bağlayalım.⁽²⁾ (*Shallow ile Page'e*) Hadi, kılıçları rehinciye bırakın. (*Caius ile Evans'a*) Peşimden gelin, barış çocukları; hadi, hadi, hadi.

(Çıkar.)

SHALLOW

İnan bana, bu hancı kaçık! Hadi beyler, yürüyün peşinden.

NARİN (*kendi kendine*)

Ah, canım Anne Page'im!

(*Shallow, Narin ve Page çıkar.*)

CAIUS

Ha? Doğru anladı ben? İkimizi de aptal yerine koymak ha, ha?

EVANS

Bu güzel işte. Adam ikimizi de mazgara⁽³⁾ etti.

İsterseniz sizinle tost olalım, kafa kafaya vurup⁽⁴⁾

(1) Elizabeth devri insanı için Makyavel'in çağrıştırdığı ilk anlam "entrikacı," "içinden pazarlıklı," ve "düzenbaz"muş.

(2) "Yanık şarap": Bkz.: Not. 58.

(3) "Mazgara": Maskara.

(4) "Vurup": "Verip". (Evans'ın üslubu.)

Garter'ın hancısı denen bu uyyuz, namussuz,
düzenci dü rzüden öcümüzü alalım, ha?

100

CAIUS

Varlahi, tüm kalbimle. Bana söz vermiş;
Anne Page nerde, ben oraya götürecekmış.
Ama varlahi beni de aldatmış.

EVANS

Ben de onun kafasını patlatmazsam! Hadi gidelim.
(Çıkarlar.)

105

İ k i n c i S a h n e

(Sokak. Önde Robin, arkada Bayan Page girerler.)

BAYAN PAGE

Hadi yürü bakalım küçük bey, yürü!
Eskiden arkadan gelirdin, şimdi önder oldun.
Peki, sence hangisi iyi, benim önümden yürümek mi,
efendinin arkasından gitmek mi?

ROBIN

Vallahi, cüce gibi onun peşinden gitmektense,
adam gibi senin önünden giderim daha iyi.

5

BAYAN PAGE

Oo, seni iltifatçı seni! İlerde saraylı olacağın belli.
(Ford girer.)

FORD

İyi günler, Bayan Page. Nereye böyle?

BAYAN PAGE

Aslında, eşinizi görmeye gidiyordum. Evde mi?

FORD

Evde ve tek başına sıkıntıdan patlıyor.
Bence kocalarınız ölseydi ikiniz mutlaka evlenirdiniz.

10

BAYAN PAGE

Bence de; ama başka iki erkekle.

FORD

Bu şirin fırlıdağı da nerden buldunuz?

BAYAN PAGE

Kocam onu adamın birinden almış, adını bilmiyorum.
Senin şövalyenin adı neydi ahbap?

15

ROBIN

Sir John Falstaff.

FORD (*kendi kendine*)

Sir John Falstaff!

BAYAN PAGE

Evet evet, o. Hiç getiremem adını. Bizimkiyle çok iyi
anlaşıyorlar maşallah! Karınız gerçekten evde mi?

FORD

Gerçekten evde.

20

BAYAN PAGE

İzninizle bayım. Onu hemen görmezsem çatlarım.

(Robin ile Bayan Page çıkar.)

FORD

Bu Page'de hiç kafa diye bir şey var mı? Göz var mı?
Akıl var mı? Varsa bile hepsi uykuda herhalde;
hiç kullanmadığına bakılırsa! Yahu, bu çocuk için bir
mektubu yirmi mil uzağa götürmek işten değil; topun
iki yüz elli yardadan hedefi vurması kadar kolay.
Karısının biraz gözü dışardaysa, onu azdırıyor. İçindeki

25

yosmayı kıskırtıp, ona fırsat yaratıyor. Kadın şimdi de, Falstaff'ın oğlanı da yanına katmış bizim karıya gidiyor. Yaklaşan fırtınanın rüzgârdaki şarkısını duyuyor gibiyim. 30
Falstaff'ın oğlanı da yanında! Dolaplar kotarılmış bile, hem de iyi dolaplar. Bizim vefasız karılar da bu laneti paylaşıyor. Pekâlâ, önce adamı yakalarım; sonra karının dersini veririm; sözüm ona iffetli Bayan Page'in namus peçesini çekip alırım suratından, Page'in kendisini şapşal 35
ve avanak bir Actaeon⁽¹⁾ diye afişe ederim; eş dost kim varsa bana aferin der.

(Saat vurur.)

Saat, "Başla!" diyor, öğrendiklerim, "Ara!" diyor. Falstaff'ı orada bulacağım. Alay etmek şöyle dursun, herkes beni övecek. Şu bastığım toprak ne kadar 40
sağlamsa, kanıtlarım da o kadar sağlam; Falstaff orda ve ben de oraya gidiyorum.

(Page, Shallow, Narin, Hancı, Evans, Caius ve Rugby girer.)

SHALLOW, PAGE ve ÖTEKİLER

İyi günler, Sayın Ford.

FORD

Oo, örgüte bak! Bugün bizim evde eğlence var; 45
hadi hepiniz gelin.

SHALLOW

Ben gelemem Sayın Ford, kusura bakmayın.

NARİN

Ben de öyle. Bayan Anne'la yemek randevumuz var. Dünyanın parasını verseler bunu bozamam.

SHALLOW

Anne Page ile kuzenim Narin'i evlendirmeyi düşünüyoruz; onun için hâlâ burdayız. Bakalım, bugün cevabı alacağız. 50

(1) "Actaeon": Bkz.: Not. 52.

NARİN

İnşallah sizin rızanız vardır Page babacığım.

PAGE

Tabii var oğlum Narin... Ben tamamen senden yanayım.
(*Caius'a*) Ancak karım, doktor bey, tamamen sizden yana.

CAIUS

Varlahi öyle. Hem kız da beni sevmek; benim kadın
Quickly de bu dedi bana.

55

HANCI (*Page'e*)

Bay Fenton'a ne diyorsunuz? Dans etmeyi,
hoplayıp zıplamayı biliyor, gençliği gözünden okunuyor,
şiiir yazıyor, kibar konuşuyor, Nisan Mayıs kokuyor.
Uygun bence, tam uygun; yüzünden belli, çok uygun.

PAGE

Hayır, bence hiç değil. Elinde avucunda hiçbir şeyi yok.
Ayrıca, azgın Prens ve Poins'le de düşüp kalktı. Bize göre
fazla yüksekte;⁽¹⁾ çok şey biliyor. Niyeti benim servetimle
zengin olmaksın, yok öyle şey! Kızı alacaksa, öylece alsın.
Benim rızam olmadan servetime kimse konamaz;
benim rızam da yok.

60

65

FORD

İçinizden benimle yemeğe gelecek yok mu? Hadi, lütfen;
içtenlikle rica ediyorum. Bol keyif ve eğlence var.
Size bir de ucube göstereceğim. Doktor bey, siz geliyorsunuz.
Siz de Bay Page ve siz, Sir Hugh.

SHALLOW

Hadi o zaman, size iyi günler. (*Narin'e fısıldar.*)
Biz de Bay Page'in evinde kıza rahat rahat kur yaparız.
(*Shallow ile Narin çıkar.*)

70

(1) "Fazla yüksekte": "Sosyal sınıf açısından," demek istiyor.

CAIUS

Sen eve git, John Rugby. Ben de hemen geliyorum.

(*Rugby çıkar.*)

HANCI

Hoşça kalın canlarım. Biz de, benim muhterem şövalye Falstaff'la şöyle güzel bir Kanarya şarabı⁽¹⁾ çekeriz.

FORD (*kendi kendine*)

Önce ben ona fıçı şarabı içirip, güzel bir oynatayım da aklı başına gelsin! Geliyor musunuz beyler?

75

PAGE, CAIUS, EVANS

Hadi şu ucubeyi görelim.

(*Çıkarlar.*)

Ü ç ü n c ü S a h n e

(*Ford'un evi. Bayan Ford ile Bayan Page.*)

BAYAN FORD

Hey, John! Hey, Robert!

BAYAN PAGE

Çabuk, çabuk! Hani, çamaşır sepeti hazır mı?

BAYAN FORD

Hazırdı! Hey, Robert diyorum!

(*Kocaman bir çamaşır sepeti taşıyarak, John ile Robert girer.*)

BAYAN PAGE

Gelin, gelin, gelin!

(1) Kanarya Adaları'nın şarabı makbulmüş.

BAYAN FORD

Tamam, buraya koyun.

5

BAYAN PAGE

Hadi adamlarına talimatı ver. Çabuk olalım.

BAYAN FORD

Pekâlâ, John ve Robert, önceden de söylediğim gibi, yandaki müstemilatta hazır bekleyin. Size seslenir seslenmez hemen gelin, hiç bekleyip oyalanmadan bu sepeti sırtlayın. Sonra çabucak çıkarıp, Datchet Çayırı'ndaki çamaşırcıların oraya götürün. Sonra Thames kıyısındaki çamurlu hendeğe boşaltın.

10

BAYAN PAGE

Anladınız mı?

BAYAN FORD

Tamam, defalarca söyledim; anlamışlardır artık... Hadi şimdi gidin ve çağrılınca gelin.

15

(John ile Robert çıkar. Robin girer.)

BAYAN PAGE

İşte Robin'cik geliyor.

BAYAN FORD

Gel bakalım şahin yavrusu; ne haber getirdin?

ROBIN

Efendim Sir John arka kapıya geldi; sizinle görüşmek istiyor.

BAYAN PAGE

Seni bücür kukla, bizi ele vermedin değil mi?

ROBIN

Hayır hayır, yeminle! Efendim sizin burda olduğunuzu bilmiyor. Ayrıca, beni tehdit etti: "Söylediğin anda kıyamete kadar hürsün," dedi. Yemin ediyor, beni kovarmış.

20

BAYAN PAGE

Sen iyi bir çocuksun. Bu iyiliğin terzi olup sana yeni bir takım yelek pantolon dikecek... Ben gidip saklanayım.

BAYAN FORD

Hadi saklan.

25

(*Bayan Page çıkar.*)

(*Robin'e*) Git efendine söyle, yalnızım.

(*Robin çıkar.*)

Bayan Page, işaretini unutma.

BAYAN PAGE (*içerden*)

Merak etme, unutmam. Harekete geçmezsem, fısılda.

BAYAN FORD

Tamam o zaman. Bu muzır, cıvık herifin, bu azman su kabağının işini bir görelim de kumruyla kargayı bir daha karıştırmamayı öğreysin.

30

(*Falstaff girer.*)

FALSTAFF

Yakaladım mı seni, benim göksel mücevherim?
Artık ölsem de gam yemem, bugüne kadar yaşadım ya!
Arayışım noktalandı. Ah, ne ilahi bir an!

BAYAN FORD

Oh, tatlı Sir John!

35

FALSTAFF

Bayan Ford, dil dökemem, sırnaşamam ben, Bayan Ford.
Şimdi bir dilek dileyip günaha gireceğim:
Keşke kocan ölmüş olsaydı!
Kralın önünde bile söylerim bunu:
Kocan ölmüş olsaydı, seni zevcem yapardım.

40

BAYAN FORD

Ben, sizin zevceniz ha, Sir John! Heyhat,
zavallı bir zevce olurdum size!

FALSTAFF

Fransa sarayında var mıdır acaba benzerin?
O gözlerin, elmasları kıskandırır!
Yay gibi kaşların nasıl yaraşırdı kim bilir şöyle
Venedik modası muhteşem bir başa!⁽¹⁾

45

BAYAN FORD

Sade bir eşarpla örtülü baştan başka hiçbir şeye yakışmaz
kaşlarım Sir John, o kadar da güzel değiller zaten.

FALSTAFF

Tanrı aşkına, bu kadar zalim olma! Âlâsından bir saraylı
olurdun! Hele o adım atışın yok mu, yarım çemberli etek
içinde, yürüyüşüne ne muhteşem bir salınım katardı.
Düşünsene, felek düşmanın olacağına, o da doğa gibi
dostun olsa nerelere gelirdin kim bilir!⁽²⁾ Hadi hadi,
saklama bunu.

50

BAYAN FORD

İnanın böyle bir şey yok bende.

55

FALSTAFF

Peki ben neden sevdim seni? Düşünsene! Bu bile yeter
sende fevkaladeden bir şeyler olduğuna inanman için.
Hadi, ben öyle diller döküp, erkek kılığında kadın gibi
gezen, yaz günü Bucklersbury gibi kokan, ağzını
büze büze konuşan alıç goncası züppeler misali,
sen şusun, sen busun diyecek insan değilim.⁽³⁾
Bunu beceremem. Ama seni seviyorum,
hem de herkesten çok ve sen de buna layıksın.

60

-
- (1) O dönemde, süslü, gösterişli "baş"lar ve başlıklar; özellikle İtalyan modası başlar re-
vaçtaymış.
- (2) Falstaff, "Doğa sana güzellik bahsetmiş, ama Felek kötü bir eş vermiş," diyor.
- (3) Bucklersbury: Londra'da şifalı ve güzel kokulu otların satıldığı bir caddenin adı. Bu
otlar daha çok yazın satılmış. "Alıç goncası": Alıçların gonca vermesi ilkbahar işareti
sayılmış.

BAYAN FORD

Beni kandırmaya çalışmayın lütfen. Sizin Bayan Page'i sevdiğinizi biliyorum.

65

FALSTAFF

Hapishane kapısının önünden geçmeyi seviyorsun desen daha uygun düşerdi.⁽¹⁾ Ki, bu da kireç ocağının dumanından beterdir yani.

BAYAN FORD

Benim de sizi ne kadar sevdiğimi Tanrı bilir ve bir gün siz de anlayacaksınız.

70

FALSTAFF

Hep böyle düşün; göreceksin, sana layık olacağım.

BAYAN FORD

Olmaz, düşünmekle kalamam, söylemem şart. Yoksa düşündüğümü bilemez ve layık olamazsınız.

(Robin girer.)

ROBIN

Bayan Ford, Bayan Ford! Bayan Page kapıda, ter içinde ve soluk soluğa, deli deli bakıyor ve hemen sizinle konuşmak istiyor.

75

FALSTAFF

Aman beni görmesin! Şu örtünün⁽²⁾ arkasına saklanayım.

BAYAN FORD

Aman saklanın! Çok dedikoducu kadındır.

(Falstaff örtünün arkasına saklanır. Bayan Page girer.)

Ne var, ne oluyor?

(1) "Hapishane kapısı": Hapishanenin kötü çağrışımının yanında, Falstaff burada kapıdan gelen ağır kokuya da değiniyor.

(2) Örtü: O çağda genellikle, evlerin duvarlarının önünde asılı olan manzara, hayvan, vs. resimleri süslü, duvar halısına benzer örtü.

BAYAN PAGE

Ah Bayan Ford, ne yaptın? Rezil oldun, mahvoldun,
sonsuz dek yandın!

80

BAYAN FORD

Ne oldu, Bayan Page, anlatsana!

BAYAN PAGE

Tüh, yazıklar olsun Bayan Ford, böyle temiz,
efendi kocayı bulmuşsun, arkasından kuşkulu
işler çeviriyorsun.

85

BAYAN FORD

Ne kuşkulu işi?

BAYAN PAGE

Ne kuşkulu işi ha! Hadi canım!
Hakkında ne kadar yanılmışım!

BAYAN FORD

Aman Tanrım, ne var, ne oldu?

BAYAN PAGE

Kocan buraya geliyor, kadın. Windsor'da ne kadar
zaptiye varsa hepsini de takmış peşine. Dediğine göre,
şu anda evinde biri varmış; kocanın yokluğunda onu
eve almışsın. Mahvoldun.

90

BAYAN FORD

Eyvah, gerçekten doğru mu bu?

BAYAN PAGE

Tanrı'ya dua et de evinde erkek çıkmasın!
Kocanın buraya geldiği kesin; Windsor'ın yarısı da peşinde.
Evi arayacaklar. Ben sana haber vermek için önden geldim.
Eğer sen, "Ben masumum," diyorsan, mesele yok,
ben çok memnun olurum. Ama içerde âşığın varsa,
çıkart onu, hemen dışarı çıkar. Alık alık bakmayı bırak da

95

100

aklını başına topla, şöhetini koru; yoksa temiz adına ebediyen elveda dersin.

BAYAN FORD

Ne yapayım şimdi? Evet, biri var, yakın dostum; rezil olmaktan korkmam, onun başına bir şey gelmesinden korkarım. Ah evden çıkabilseydi, bin pound kazanmaktan iyiydi benim için. 105

BAYAN PAGE

Şuna bak! Utan utan! Sırası mı şimdi, iyiydinin, miyiydinin! Kocan geldi gelecek. Çabuk düşün de bir çare bulmaya bak sen! Evde saklayamazsın onu. – Ah, nasıl da aldattın beni! – Hah, şurda bir sepet var. 110
Fazla cüsseli değilse bunun içine sığar belki. Üstüne de kirli çamaşırları attın mı; yıkanmaya gidecekmiş gibi, ya da renk ağartmaya, verirsin iki adamına, doğru Datchet Çayırı'na...

BAYAN FORD

Adam çok iri; bu sepete sığmaz. Ne yapsak acaba? 115
(Falstaff saklandığı yerden fırlar.)

FALSTAFF

Bakayım, bakayım. Ben bir bakayım! Sığarım, sığarım. Sen arkadaşını dinle. Sığarım.

BAYAN PAGE

Ne! Sir John Falstaff! (Falstaff'a fısıldar.)
Bana yazdığın mektuplar neydi peki, sövalye?

FALSTAFF (Bayan Page'e fısıldar.)

Ben seni seviyorum, sadece seni. 120
Burdan kaçmama yardım et. Şuraya girelim bakalım.
Hay Allah!
(Falstaff sepete girer, kirli çamaşırlarla üstünü örterler.)

BAYAN PAGE (*Robin'e*)

Hadi evlat, yardım et de örtelim efendini.

Adamlarını çağır Bayan Ford.

(*Falstaff'a fısıldar.*) Seni ikiyüzlü şövalye!

125

(*Robin çıkar.*)

BAYAN FORD

Hey John! Robert! John!

(*John ile Robert girer.*)

Hadi, alın şu çamaşırları burdan.

Hani, taşıma çubuğu nerde?

(*John'la Robert çubuğu sepete takarlar.*)

Ağır olun, dikkat edin! Datchet Çayırı'ndaki
çamaşırcı kadına götürün sepeti. Hadi, çabuk!

130

(*John'la Robert sepeti kaldırıp kapıya yürürler. Ford, Page,
Caius ve Evans girer.*)

FORD (*yanındakilere*)

Lütfen böyle gelin. Boşa kuşkulandıysam,

dilediğiniz gibi eğlenin, alay edin benimle;

her şeye müstahakım demektir. (*John'la Robert'a*)

Ne oluyor? Nereye götürüyorsunuz onu?

JOHN

Çamaşırcı kadına.

135

BAYAN FORD

Canım nereye götürdüklerinden sana ne!

Çamaşır senin işin mi ki? Takma kafana!

FORD

Takma ha!⁽¹⁾ Elimde olsa da takmayabilsem keşke!

Takma, takma, takma! Sakın takma! İstersen takma!

(1) "Takma kafana": Ford'un akli "boynuzlanmaya" takıldığı için, hep o niyetle dinliyor.

Şimdi tam mevsimi, mecburen çıkacak!⁽¹⁾ 140

(John'la Robert, sepeti taşıyarak çıkar.)

Beyler, dün gece bir rüya gördüm. Rüyamı size anlatacağım.
İşte, işte, işte anahtarlar; çıkın her odaya bakın, arayın
ve bulun. Çıkaralım şu tilkiyi saklandığı yerden.
Önce şu yolu keselim.

(Çıkış kapısını kilitler.)

Oldu; hadi şimdi kaç da görelim! 145

PAGE

Sayın Ford, sakın olun. Bu kadar eziyet etmeyin kendinize.

FORD

Haklısınız, Sayın Page. – Yürüyün beyler,
birazdan eğlenceyi göreceksiniz. Peşimden gelin.
(Çıkar.)

EVANS

Hayret, pu ne tehşet aksilik ve kıskançlık!

CAIUS

Varlahi, Fransa değil böyle. Yok kıskanç Fransa'da. 150

PAGE

Hadi biz de peşlerinden gidelim; bakalım
ne bulacaklar sonunda.

(Caius ile Evans, arkalarından da Page çıkar.)

BAYAN PAGE

Bu iş çifte muhteşem oldu, ha, ne dersin?

BAYAN FORD

Hangisi daha hoşuma gitti bilemiyorum;
hem Sir John'u atlattık, hem kocamı. 155

(1) "Tam mevsimi": Geyiklerin kızışma ve çiftleşme mevsimi. Bu dönemde geyiklerin eski boynuzları düşüyor, daha sonra yenisi çıkıyor.

BAYAN PAGE

Kocan sepette ne var diye sorunca kim bilir
seninkinin nasıl ödü patlamıştır!

BAYAN FORD

Aslında pek de içime sinmedi yaptığımız iş; çünkü
bu kadar korkudan sonra adamın yıkanmaya ihtiyacı olacak,
biz de suya atmakla ona iyilik etmiş olacağız. 160

BAYAN PAGE

Yerin dibine batsın, düzenbaz rezil!
Onun gibilerin başı beladan kurtulmaz inşallah!

BAYAN FORD

Galiba kocam özellikle şüpheleniyordu Falstaff'ın
burda olduğundan. Hayatımda onu hiç bu kadar
kıskançlıktan çılgına dönmüş görmemiştim çünkü. 165

BAYAN PAGE

Bir plan yapar anlarız. Zaten Falstaff'a başka oyunlar da
oynayacağız. Herifin ahlaksızlık hastalığı öyle tek ilaçla
geçecek türden değil.

BAYAN FORD

İstersen şu aptal aşifte Quickly'yi Falstaff'a gönderelim,
onu suya attığımız için özür dilesin, bir umut daha versin,
sonra bir daha faka bastıralım, ne dersin? 170

BAYAN PAGE

İyi olur derim. O zaman, yarın saat sekizde gelsin,
hatamızı telafi etmek istiyoruz, diyelim.

(Ford, Page, Caius ve Evans girer.)

FORD

Hiçbir yerde bulamadım.
Adi herif bize palavra atmış olmasın? 175

BAYAN PAGE (Bayan Ford'a fısıldar.)

Duydun mu?

BAYAN FORD

Doğrusu bana iyi davrandınız Sayın Bay Ford, ha?

FORD

Evet, öyle sanıyorum.

BAYAN FORD

İnşallah Tanrı sizi o kötü düşüncelerinizden kurtarır.

FORD

Amin!

180

BAYAN PAGE

Kendinize çok haksızlık ediyorsunuz Bay Ford.

FORD

Evet, evet, haklısınız.

EVANS

Efin içinde, otalarda, santıklarda, tolaplarda, hiçpir yerde kimse varsa Tanrı kıyamet günü günahlarımı pağışlasın!

185

CAIUS

Varlahi ben de! Kimse yoklar.

PAGE

Ayıp Bay Ford, ayıp, sizde utanma yok mu? Hangi cin, hangi şeytan soktu hayalinize bunu? İyi ki benim başıma gelmedi. Windsor şatosunun servetini verseler boş, böyle bir şeye taktıysa insan kafasını.

190

FORD

Evet, hata bende Bay Page, acısını da çekiyorum.

EVANS

Sizinki vicdan azapı. Pence sizin karıdan temizi peş pinde pir, hatta peş yüzde pir çıkar.

CAIUS

Varlahi, çok temiz kadın, ben anlıyor.

FORD

Pekâlâ, size yemek sözü vermiştim. Hadi bu arada Park'ta dolaşalım. Lütfen kusuruma bakmayın. Bunu niye yaptığımı size daha sonra anlatırım... Hadi, karıcığım, hadi Bayan Page. Ne olur, kusuruma bakmayın. Lütfen beni gerçekten bağışlayın.

PAGE (*Caius ile Evans'a*)

Gidelim o zaman, baylar. Ama bizim dilimizden kurtulamaz. (*Ford, Caius ve Evans'a*) Ben de sizleri yarın bize kahvaltıya davet ediyorum. Sonra da birlikte kuş avına çıkarız. Kuşları çalıya sürmek için iyi bir şahinim var.⁽¹⁾ Ne dersiniz?

FORD

Olabilir.

EVANS

Bir kişi varsa ben ikiye tamamlarım.

CAIUS

Bir veya iki var, ben de üç var.

FORD

Hadi gidelim Bay Page.

(*Evans ile Caius dışında herkes çıkar.*)

EVANS

Pak şimdi, yarın unutturma hançrı tenen o aşağılık herifi.

CAIUS

Varlahi doğru; tüm kalbimle.

EVANS

Aşağılık herif; görür o, dalga geçmek, alay etmek neymiş!
(*Çıkarlar.*)

(1) Kuş avında, özel yetiştirilen şahinler, kuşları, avcıların kolayca görebileceği şekilde, yapraksız çalılara sürerlermiş.

D ö r d ü n c ü S a h n e

(Page'in evi. Fenton ile Anne Page.)

FENTON

Anlaşılan, babanın sevgisini kazanmam mümkün değil;
Onun için, beni artık ona gönderme tatlı sevgilim.

ANNE

Eyvah, ne yapacağız o zaman?

FENTON

Kendi kararını kendin vermelisin.
Babanın dediğine göre, 5
Benim ailem soylu olmasına soyluymuş;
Ama ben varımı yoğumu savurup,
Maddi durumumu bozmuşum. Şimdi de,
Babanın servetiyle durumu düzeltme çabasındaymışım.
Ayrıca, önüme başka engeller de çıkarıyor; 10
Geçmişteki serkeşliğim, düşüp kalktığım insanlar filan.
Diyor ki, seni sevmem imkânsızmış;
Ancak mal mülk gibi görebilirmişim.

ANNE

Belki de doğru söylüyordur.

FENTON

Asla! Eğer öyleyse, Tanrı bana iyi gün göstermesin! 15
Evet, başlangıçta sana kur yapmamın ilk nedeni
Babanın servetiydi; bunu itiraf ediyorum.
Ama seni yakından tanıyınca, gördüm ki sen,
Üstü kabartmalı altınlardan⁽¹⁾

(1) "Üstü kabartmalı altın": Altın para.

Mühürlü torbalar dolusu paradan daha değerlisin.
Onun için, şimdi hedefim, senin iç servetin.

20

ANNE

Sevgili Bay Fenton,
Yine de babamın sevgisini kazanmaya bak,
Yılmadan çabala lütfen.
Fırsatını kollayıp, uygun bir dille aç konuyu.
Yine başarılı olmazsan... o zaman gel bana.

25

(Aralarında konuşmaya devam ederler. Shallow, Narin ve Bayan Quickly girer.)

SHALLOW

Kes şunların konuşmasını Bayan Quickly.
Akrabam kendi adına konuşacak.

NARİN

Tutsa da tutmasa da deneyeceğim; ne olmuş yani!

SHALLOW

Hiç çekinme sakın!

30

NARİN

O kızdan mı çekineceğim? Boş versene!
Çekinen filan yok; ama korkuyorum.

BAYAN QUICKLY (Anne'e)

Bir dakika, Bay Narin sana bir şey söylemek istiyor.

ANNE

Geliyorum. (Fenton'a fısıldar.) Bu, babamın seçimi.
Şu işe bak! Ne kadar sevimsiz, çirkin olursa olsun
Yılda üç yüz pounda, göze hoş gelmeyecek kusur yok!

35

BAYAN QUICKLY

Aziz Bay Fenton nasıllar? Bakın size ne diyeceğim.
(Fenton'u kenara çeker.)

SHALLOW

İşte geliyor. Ah evlat, keşke baban sağ olsaydı!

NARİN

Bayan Anne, keşke babam sağ olsaydı! Çok şakacıymış.
Amcam onun hikâyelerini anlatabilir. Amcacığım,
babam kümeden nasıl iki kaz çalmıştı,
Bayan Anne'e anlatsana!

40

SHALLOW

Bayan Anne, kuzenim sizi seviyor.

NARİN

Evet, seviyorum. Yani, Gloucestershire'daki bütün
kadınları sevdiğim kadar.

45

SHALLOW

Size bir hanımefendi gibi bakacak.

NARİN

Bakarım, uzun kuyruk, kısa kuyruk, fark etmez,⁽¹⁾
beyden aşağı kalmam.

SHALLOW

Size yılda yüz elli pound bağlayacak.

ANNE

Aziz Bay Shallow, bırakın da kendi kur yapsın.

50

SHALLOW

Hay Allah, teşekkür ederim; beni rahatlattığın için
teşekkürler. Hadi yeğen,⁽²⁾ bak seni istiyor.
Ben sizi başbaşa bırakayım.

(Kenara çekilir.)

(1) Narin'in konuşma tarzı. "Kim olursa olsun," anlamına.

(2) Shakespeare, "yeğen," "kuzen" gibi terimleri esnek kullanıyor. Shallow ile Narin arasındaki akrabalık ilişkisinin ne olduğu belli değil. Son durumda, amca-yeğen ilişkisine yakın görüldüğü için ben burada "yeğen"i seçtim.

ANNE

Evet Bay Narin.

NARİN

Evet aziz Bayan Anne.

55

ANNE

Pekâlâ, arzunuz nedir?

NARİN

Arzu mu? Ha ha, aşkolsun, çok şakacısınız! Tanrı'ya şükür, son arzumu yapmadım. Yani sağlığım yerinde, şükürler olsun.

ANNE

Yani Bay Narin, benden ne istiyorsunuz?

60

NARİN

Vallahi, aslında ben bir şey istemiyorum.
Sizin pederle benim amcam istiyor. Kısmet benimse,
ne âlâ; yok başkasınınlsa, o zaman ona hayırlı olsun!
Yani bu işi onlar daha iyi biliyor.

(Page ile Bayan Page girer.)

İsterseniz babanıza sorun. İşte kendi de geliyor.

65

PAGE

Merhaba Bay Narin. – Onu sev, kızım Anne. –
Hey, ne oluyor? Bay Fenton'ın işi ne burda?
Bayım, bu şekilde evime dadanmanız saygısızlık.
Size söyledim, kızım verildi.

FENTON

Aman Bay Page, lütfen sakın olun.

70

BAYAN PAGE

Aziz Bay Fenton, kızıma gelmeyi bırakın!

PAGE

O size göre değil.

FENTON

Lütfen, ben de bir şey söyleyebilir miyim?

PAGE

Söyleyemezsiniz aziz Bay Fenton.

Gelin Bay Shallow; gel, oğlum Narin, gidelim.

75

Bay Fenton, hakkınızdaki düşüncemi bildiğiniz halde

Beni taciz etmekten vazgeçmiyorsunuz.

(Page, Shallow ve Narin çıkar.)

BAYAN QUICKLY (Fenton'a)

Bayan Page'le konuşun.

FENTON

Sayın Bayan Page, kızınızı öyle içten seviyorum ki,

Her türlü azar, eleştiri ve saldırıya rağmen,

80

Aşkımın bayrağını dik tutmaya

Ve asla geri çekilmemeye kararlıyım.

İyi niyetinizi benden esirgemeyin.

ANNE

Anneciğim, ne olur beni o salakla evlendirmeyin.

BAYAN PAGE

Hayır, hiç niyetim yok buna; sana daha iyi birini bulacağım.

85

BAYAN QUICKLY (Anne'e fısıldar.)

Benim efendimden, doktordan söz ediyor.

ANNE (kendi kendine)

Tüh! Beni çeneme kadar toprağa gömüp,

Kafama şalgam atarak öldürseler daha iyi.

BAYAN PAGE

Hadi hadi, merak etmeyin aziz Bay Fenton;

Ben sizin ne dostunuzum ne de düşmanınız.

90

Kızıma soracağım, bakalım sizi ne kadar seviyor;

Onun cevabına göre karar vereceğim.

O zamana kadar, hoşça kalın. Şimdi gitmek zorunda,
Yoksa babası kızar.

FENTON

Güle güle iyi yürekli bayan... Güle güle Nan.⁽¹⁾

95

(Bayan Page ile Anne çıkar.)

BAYAN QUICKLY

Nasıl kotardım bu işi? Dedim ki, "Bakın," dedim, "kızınızı
bir salağa ya da doktora veremezsiniz," dedim, "Bay Fenton
dururken." Ben kotardım bu işi.

FENTON

Çok teşekkür ederim. Bana bir iyilik daha yap,
Bu gece bir ara Nan'cığma şu yüzüğü ver.
Al bu da zahmetlerinin karşılığı.

100

(Quickly'ye bir yüzükle para verir.)

BAYAN QUICKLY

Allah sizden razı olsun, kısmetinizi açsın.

(Fenton çıkar.)

Çok iyi kalpli biri. Böyle birine, ateş su demez koşar gelir
her kadın. Ama yine de, keşke efendim alsaydı
Bayan Anne'ı; yok yok, keşke Bay Narin alsaydı; ama,
yok yok, aslında en iyisi Bay Fenton alsın. Üçü için de
elimden geleni yapacağım, çünkü hepsine söz verdim
ve sözümü tutmak isterim doğrusu... ama özenlikle⁽²⁾

105

Bay Fenton'a verdiğim sözü. Her neyse, şimdi
John Falstaff'a gitmem lazım; iki hanımım gene
görev vermişti. Bu işi de amma savsakladım; ne hayvanım!

110

(Çıkar.)

(1) "Nan": "Anne" isminin başka türlü, daha sıcak, söylenişi. "Fatma" yerine "Fatoş" demek gibi.

(2) "Özenlikle": "Özellikle" yerine. Quickly kelimeyi yanlış kullanıyor.

B e ŝ i n c i S a h n e

(*Garter Hanı. Falstaff.*)

FALSTAFF

Hey Bardolph!

(*Bardolph girer.*)

BARDOLPH

Burdayım efendim.

FALSTAFF

Git bana bir kupa şarap getir, içine de bir peksimet at.

(*Bardolph çıkar.*)

Vay canına! Araba dolusu mezbaha süprüntüsü gibi
sepete konup Thames'e atılacak adam mıyım ben be? 5

Pekâlâ, eğer bu numarayı bir daha yersem, beynimi
çıkarttırıp yağlattıktan sonra Yeni Yıl hediyesi diye köpeklere
atmazsam yuh olsun bana! Vay alçak oğlu alçaklar!

Herifler beni hiç yürekleri sızlamadan, gözü açılmamış
on beş köpek yavrusunu suda boğar gibi nehre boca ettiler. 10

Malum, biz de cüssemizden ötürü batmaktan biraz korkarız.

Nehrin dibi cehennem gibi derin olsa, inmiştik aşağı kadar.

Neyse ki beni attıkları yer sığdı, kıyıya da çıkış vardı da
boğulmaktan kurtuldum. Bu da berbat bir ölüm yani!

Malum su insanı şişirir; bir de suyla şişseydim kim bilir 15
neye dönerdim! Herhalde dağ gibi bir ceset olurdum.

(*Elinde iki kadeh şarapla Bardolph girer.*)

BARDOLPH

Bayan Quickly geldi efendim, sizinle konuşacakmış.

FALSTAFF

Bir dakika, önce içimdeki Thames suyuna biraz şarap katayım; göbeğim buz gibi çünkü, sanki böbreklerim serinlesin diye hap yerine kartopu yutmuş gibiyim. (İçer.) Şimdi çağır bakalım.

20

BARDOLPH

Gel içeri, kadm.

(*Bayan Quickly girer. Falstaff bir yudum daha şarap içer.*)

BAYAN QUICKLY

Rahatsız ettim efendim. Bağışlayın lütfen.
Siz efendime iyi günler diliyorum.

FALSTAFF (*Bardolph'a*)

Al bu kadehleri. Hadi bana iki kupa daha doğru dürüst şarap hazırla.

25

BARDOLPH

Yumurta koyayım mı?

FALSTAFF

Hayır, sade olsun. İçkimde piliç tohumu istemem.⁽¹⁾

(*Bardolph kadehleri alır ve çıkar.*)

Evet, söyle bakalım.

BAYAN QUICKLY

Efendim, siz efendimize Bayan Ford'dan haber getirdim.

30

FALSTAFF

Bayan Ford ha? Ford, forsumuzu beş para etti zaten.
Ayrıca, fora yelken nehre de uçtuk.
Göbeğimiz tıka basa nasibini aldı Ford'dan.

(1) Falstaff herhalde, "Cinsel gücümü artırıcı şeylere ihtiyacım yok," diyor.

BAYAN QUICKLY

Ah zavallı hanımcağızım; kabahat onda değildi!
Adamlarına müthiş kızdı, çok haşladı onları!
Talimatı unuttunca, ellerindeki şeyi ne yapacaklarını
bilememişler.

35

FALSTAFF

Ben de aynen öyle! Dangalak bir kadının sözüne güvenince,
şeyimle ne yapacağımı bilemedim.

BAYAN QUICKLY

Bunun için çok dövünüyor efendim; yani görseniz
yüreğiniz parçalanır. Kocası bu sabah kuş avına çıkıyor.
Lütfen bir kerecik daha gelsin diyor, saat sekizle
dokuz arası. Sizden hemen cevap bekliyor.
Kendini affettirecek, emin olun.

40

FALSTAFF

Pekâlâ, gelelim o zaman. Git söyle ona; erkek nedir,
biraz düşünsün. Öncelikle, unutmasın, erkek zayıftır;
sonra da meziyetlerimi değerlendirsın.

45

BAYAN QUICKLY

Söylerim efendim.

FALSTAFF

Tamam. Dokuzla on arası mı demiştin?

BAYAN QUICKLY

Sekizle dokuz efendim.

50

FALSTAFF

Pekâlâ, hadi güle güle. Merak etmesin,
hayal kırıklığına uğramayacak.

BAYAN QUICKLY

Sağlıcakla kalın efendim.

(Çıkar.)

FALSTAFF

Hayret, Bay Brook'tan ses çıkmadı.
Bekle demişti oysa. Parası hoşuma gidiyor.

55

(*Brook kılığında Ford girer.*)

Hah, işte geliyor.

FORD

Hayırlı günler, bayım.

FALSTAFF

Ha, Bay Brook, Ford'un karısıyla aramda
ne geçtiğini öğrenmeye geldiniz, değil mi?

FORD

Evet, Sir John, gerçekten de bunun için geldim.

60

FALSTAFF

Bay Brook, size yalan söylemeyeceğim.
Buluşma saatinde onun evindeydim.

FORD

Peki, nasıl gitti işler?

FALSTAFF

Çok kötü gitti, Bay Brook.

FORD

Anlamadım, neden? Karar mı değiştirdi?

65

FALSTAFF

Hayır Bay Brook, ama kocası denen o aşağılık boynuzlu,
hep bir şeylerden işkillenip kıskançlık nöbetleri geçiren
o adam, tam işe gireceğimiz sırada üstümüze geldi,
Bay Brook; yani, düşünsenize, kadınla kucaklaşmışız,
öpüşmüşüz, aşk yemini etmişiz, bir anlamda,
peşrevi bitirmişiz; pat diye çıkageliyor herif!
Arkasında da şürekası; üstelik herifin meczupluğu

70

bunlara da bulaşmış; hepsi kızışmış, gözleri dönmüş vaziyette, karının âşığını bulacaklar diye evi aramaya başlamazlar mı!

75

BROOK

Ne? Yani siz ordaydınız öyle mi?

FALSTAFF

Evet, biz ordaydık.

FORD

Onlar da sizi her yerde aradılar ve bulamadılar, öyle mi?

FALSTAFF

Ha, anlatayım. Şansım varmış ki, daha önce Bayan Page diye biri geldi ve Ford'un eve yaklaştığını haber verdi. Telaş arasında, bu kadının aklına bir fikir geldi ve beni çamaşır sepetine soktular.

80

FORD

Çamaşır sepeti ha!

FALSTAFF

Evet, Tanrı'ya şükür, çamaşır sepeti! Beni sepete tıktılar, üstüme de ne kadar kirli gömlek, iç çamaşırı, pis kokulu çorap, yağlı mendil varsa bastılar. Yani, Bay Brook, pis kokunun bu kadar çeşitlisi hayatta kimsenin burnuna nasip olmamıştır.

85

FORD

Orda ne kadar kaldınız?

FALSTAFF

Merak etmeyin Bay Brook, sizin iyiliğiniz için, bu kadını kötü yola getirmeye çalışırken başıma ne geldiyse anlatacağım. Ben bu şekilde sepete tıkılmış vaziyetteyken, Bayan Page, Ford'un yanında çalışan o yabani uşaklardan birkaçını çağırıp kirli çamaşır diye beni Datchet Lane'e

90

taşıttı. Beni omuzlarına aldılar; tam çıkarken kapıda efendileri o kıskanç haytayla karşılaştılar. Adam birkaç defa, sepette ne var diye sordu. Manyak herif ya sepeti aramaya kalkarsa diye ben içerde tir tir titriyordum. Neyse ki, Felek adamın eline yön vererek boynuzlanmasını irade buyurdu. Sonra o, evi aramaya içeri girdi, ben de kirli çamaşır niyetine yola düştüm. Ama şu olanlara bir bakın Bay Brook. Üç defa ölümden dönüyorum: Birincide, kıskanç bir koç bozuntusu beni bulacak diye ödüm patlıyor. İkincide, çeliğini sınamak için bükülen Bilbao kılıcı gibi, elek çemberi kadar bir yerde kafadan topuğa kıvrılıp tortop oluyorum. Sonra, imbikten geçip yoğunlaşmış gibi, ekşi ekşi kokarak, kendi kirleriyle mayalanan pis çamaşırlarla aynı yere tıkılıyorum. Düşünün, benim yapımda bir adamın halini düşünün; sıcağı gördü mü tereyağı gibi eriyen; sürekli erime ve çözülme durumunda olan bir adamı! Boğulmadan kurtulmam mucizeydi. İşte bu hamamın en sıcak yerinde, ben Hollanda yahnisi gibi yağın içinde yarı pişmiş durumdayken, kor gibi kızmış at nalı misali Thames nehrine boca ediliyor ve cüssemle kabaran suda soğuyorum. Düşünün Bay Brook, cos diye soğuyorum, düşünün!

FORD

Benim yüzümden bütün bunlara katlandığınız için çok özür dilerim. O zaman, benim işim umutsuz, öyle mi?
Artık onu ayartma girişiminde bulunmazsınız herhalde.

FALSTAFF

Bay Brook, beni, değil Thames nehrine, Etna yanardağının içine atacıklarını bilsem, onun peşini yine bırakmam. Kocası bu sabah kuş avına çıkmış. Kadından yeni bir buluşma mesajı aldım. Saat sekizle dokuz arası Bay Brook.

FORD

Ama şu anda sekizi geçti bile!

125

FALSTAFF

Öyle mi, o zaman hemen gideyim. Uygun zamanınızda
gelin de olup biteni anlatayım size. Hiç merak etmeyin,
sonunda o sizin olacak. İyi günler.

O sizindir Bay Brook. Bay Brook, Ford'u boynuzlayacaksınız.

(Çıkar.)

FORD

Ha! Yaa! Hayal mi görüyorum, rüya mı? Uykudayım
herhalde. Uyan Bay Ford, uyan! En iyi ceketinde delik
açıldı Bay Ford.⁽¹⁾ İşte evlilik bu; kirli sepetleri, çamaşır
sepetleri ne işe yarıyormuş gör! Pekâlâ, ortaya çıkmanın
zamanı geldi. Şimdi bu uçkur düşkününü bir kıştırıyım.
Şu anda evimde; elimden kaçamaz artık. Mümkün değil.
Para kesesine ya da biber kutusuna girecek hali yok ya!
Ama ne olur ne olmaz, bakarsın işe şeytan karışır
ve adama yardımcı olur. Onun için en olmadık yerlere
bile bakacağım. Sonunda kaderimden kaçış olmasa da,
oturup uslu uslu her şeyi seyredecek değilim herhalde.
İlle de boynuzlanıp çıldırıcaksam, o zaman atasözünde
olduğu gibi, boynuzlu azgın deli olurum ben de.⁽²⁾

130

135

140

(1) "Beklemediğim yerde pürüz çıktı," anlamına bir deyim.

(2) Keçi vs. gibi hayvanların boynuzlarının çıktığı dönem en azgın ("deli") oldukları zaman olarak bilinirmiş. Deyim oradan geliyor.

DÖRDÜNCÜ PERDE

B i r i n c i S a h n e

(Page'in evi. Bayan Page, Bayan Quickly ve William.)

BAYAN PAGE

Sence Bayan Ford'un evinde midir şu anda?

BAYAN QUICKLY

Mutlaka; ya da, vardı varacak. Ama şu suya atılma işinde pek bir yürekliydi ha! Bayan Ford hemen gelmenizi istiyor.

BAYAN PAGE

Birazdan geliyorum. Ama önce benim küçük beyi okula götürmem gerekiyor.

5

(Evans girer.)

Hah, işte öğretmen geliyor. Galiba bugün oyun günü. Merhaba Sir Hugh, bugün okul yok mu?

EVANS

Yok. Bay Narin çocuklara oyun izni verdi.

BAYAN QUICKLY

Ah, ne iyi yürekli adam!

BAYAN PAGE

Sir Hugh, kocam diyor ki, oğlum kitabından hiçbir şey öğrenmiyormuş. Lütfen ona bir iki gramer sorusu sorsanıza!

10

EVANS

Gel buraya William. Kaldır başını. Gel.

BAYAN PAGE

Hadi oğlum, gelsene! Kaldır başını.

Öęretmenin sorularına cevap ver, korkma.

EVANS

William, kaç tür isim vardır?

15

WILLIAM

İki.

BAYAN QUICKLY

Vallahi ben hep üç sanırdım. Bir de cisim isim yok mu?

EVANS

Çenelerimizi kapayalım! "Güz l" nedir William?

WILLIAM

Pulcher.⁽¹⁾

BAYAN QUICKLY

P rkel mi? Bula bula keli mi buldun g z ller arasından?

20

EVANS

Zevzekliklięi⁽²⁾ bırak kadın! Sus biraz yahu!...

Lapis⁽³⁾ nedir William?

WILLIAM

Bir tař.

EVANS

Peki, "tař" nedir William?

WILLIAM

Çakıl.

25

(1) "Pulcher": Latince, "hoş, g z l".

(2) "Zevzekliklik": Son "lik" Evans'tan.

(3) "Lapis": Değerli bir tař. "Lacivert taşı".

EVANS

Hayır, lapis'tir. Bunu peynine yerleştir, tamam mı?

WILLIAM

Lapis.

EVANS

Çok güsel William. Pekâlâ William, harfi tarif nerden gelir?

WILLIAM

Harfi tarif zamirden gelir ve şöyle çekilir:⁽¹⁾

Singulariter, nominativo, hic, haec, hoc.⁽²⁾

30

EVANS

Nominativo, hig, haeg, hog. Ancak, dikkat: *genitivo, huius.*

Peki, "i" halini söyle bakalım.

WILLIAM

Accusativo, hinc.

EVANS

Bak evladım, bunu unutmuşsun, dikkat et.

Accusativo, hung, hang, hog.

35

BAYAN QUICKLY

"Hang, hog," domuz pastırmasının Latincesi, değil mi?

EVANS

Apık sapık konuşmasana be kadın!...

Peki, *vocativo*'yu söyle pakayım William.

WILLIAM

Hm... *Vocativo* ha? Hm...

(1) William, zamanın Latince grameri ders kitabı olan *Lilly's Grammar*'dan ezberlemiş. Ancak bazı yerleri karıştırıyor. Evans da, âdeti olduğu üzere, zaman zaman ünsüz harfleri değiştirerek söylüyor. Örneğin, "hunc, hanc, hoc" yerine "hung, hang, hog" diyor ve Quickly'nin yorumuna hedef oluyor. İngilizce'de anlamsız olan "hunc, hanc, hoc," terimleri, Evans'ın söyleyiş biçimiyle İngilizce anlam kazanıyor: "Hung": "Asıldı;" "hang": "As, asın;" "hog": "Domuz."

(2) "Tekil, yalın hal, bu...": Her çağda okullarda öğretilen gramer kurallarından, *zamir* ve ismin hallerinden (yalın, i, e...) ve çekimlerden söz ediliyor.

EVANS

Hatırlasana William, *vocativo caret*,⁽¹⁾ yani,
halleri sayarken, *vocativo* hariç diyoruz.

40

BAYAN QUICKLY

Havuç ha! Halini bilmem de, kök olarak iyidir.

EVANS

Kadın, kes sesini!

BAYAN PAGE (*Bayan Quickly'ye*)

Sus!

EVANS

Çoğul *Genitivo*'yu söyle bakalım William.

45

WILLIAM

Genitivo öyle mi?

EVANS

Evet.

WILLIAM

Genitivo, *horum*, *harum*, *horum*.

BAYAN QUICKLY

Vay anasına! *Genitivo*! Jenny'nin hali kötü yani!
Kötü yola düşmüş de olsa, horlamayın garip kızı!

50

EVANS

Utan be kadın!

BAYAN QUICKLY

Asıl sen utan, çocukcağıza bunları öğreten sensin.
(*Bayan Page'e*) Çocuğa aşna fişne öğretiyor. Nasıl olsa
zamanı gelince çocuk bunları kendi başına öğrenecek.
Ayrıca, *horum morum* da ne oluyor? (*Evans'a*) Ayıp, ayıp!

55

(1) "Caret": "Yoktur." Bu kelime, telaffuzuyla, İngilizce "carrot" ("havuç")a benziyor. Bu nedenle Quickly, Evans'ı yanlış anlıyor. Burada penisini çağrıştıran "havuç"tan kaynaklanan ve sürdürülen cinsel imalar da var.

EVANS

Sen çatlak mısın nesin be kadın? Ne halleri biliyorsun, ne kaç cinsler var onları. Çok salak Hristiyan görtüm, senin kadar salakını görmedim.

BAYAN PAGE (*Bayan Quickly'ye*)

Tamam artık, kes sesini.

EVANS

Hadi şimdi bana biraz isim çekimi yap da göreyim.

60

WILLIAM

Yapamam, unuttum.

EVANS

Pekâlâ, *qui, quae, quod*. Bu *qui*'ler, *quae*'ler ve *quod*'lar unutulursa teğnek var, tamam mı? Hati şimdi git oyna.

BAYAN PAGE

Sandığımdan daha iyi öğrenciymiş.

EVANS

Hafıza çok yaman! Hoşça kalın Bayan Page.

65

BAYAN PAGE

Güle güle aziz Sir Hugh.

(*Evans çıkar.*)

Hadi sen de oyuna, oğlum.

(*William çıkar.*)

(*Bayan Quickly'ye*) Gel, çok oyalandık.

(*Çıkarlar.*)

İ k i n c i S a h n e

(*Ford'un evinde bir oda. Köşede çamaşır sepeti. Falstaff ile Bayan Ford.*)

FALSTAFF

Bayan Ford, senin üzüntün benim çektiğim eziyeti

unutturdu. Bana olan aşkını tavrından görüyorum.
 Hiç merak etme, aynen karşılığını göreceksin;
 hem de sadece aşkın uygulamasıyla değil,
 her türlü süsüyle püsüyle, yolu yordamıyla, merasimiyle. 5
 Ama eminsin değil mi, kocan gelmeyecek?

BAYAN FORD

Kuş avına gitti, benim tatlı Sir John'um.

BAYAN PAGE (*içerden*)

Huu! Kardeş Ford! Huu!

BAYAN FORD

Çabuk şu odaya gir Sir John!

(*Falstaff çıkar. Bayan Page girer.*)

BAYAN PAGE

Hayrola şekerim, senden başka biri mi var evde? 10

BAYAN FORD

Yoo, benim adamlarımdan başka kimse yok.

BAYAN PAGE

Gerçekten mi?

BAYAN FORD

Kesinlikle. (*Bayan Page'e fısıldar.*) Yüksek sesle konuş.

BAYAN PAGE

Öyle mi; içerde kimse olmadığına çok sevindim.

BAYAN FORD

Niye? 15

BAYAN PAGE

Niye olacak kadın; kocanın yine heyheyları üstünde.
 Şurda ilerde kocama çıkışıp duruyor, tüm evlilere
 sövüp sayıyor; dünyada sarışın, kumral ne kadar
 havva kızı varsa hepsine lanet okuyor, "Çıkın hadi,

ne duruyorsunuz, çıksanıza!" diye durmadan alnını dövüyor.⁽¹⁾ Öyle sapıttı ki, en zır deli bile onun yanında çok uslu, mülayim ve mazlum kalır. İyi ki o şışko şövalye yok burda.

20

BAYAN FORD

Niye, onun adı mı geçti ki?

BAYAN PAGE

Başka kimseninki geçmedi desem yeri. Ford kafasına takmış, Sir John'u son aradığında, adamı sepetin içinde dışarı kaçırmışlar diye. Kocama tutturmuş, adam güya şu anda burdaymış. Kocamı da, ötekileri de eğlencelerinden ayırıp, şüphesi doğru mu diye araştırmak için buraya getirmiş. Yani iyi ki şövalye burda değil. Kocan şimdi ne kadar aptalca davrandığını görecek.

25

30

BAYAN FORD

Kocam ne kadar yakında?

BAYAN PAGE

Hemen biraz ilerde, sokağın ucunda.
Geldi gelecek herhalde.

BAYAN FORD

Mahvoldum! Şövalye burda.

35

BAYAN PAGE

Eyvah! Rezil kepaze oldun herkese! Adamı da ölmüş bil.
Ne yaptın kadın! Çabuk çıkar onu, hemen çıkar!
Rezil olmak cinayetten iyidir.

BAYAN FORD

Peki ama, nereye gitsin? Nasıl çıkarayım?
Gene sepete mi koysam acaba?

40

(Falstaff girer.)

(1) "Çıkın hadi!": Boynuzlan kastediyor.

FALSTAFF

Yok yok, bir daha girmem o sepete!
O gelmeden çıksam olmaz mı?

BAYAN PAGE

Ah keşke olsaydı! Ama Bay Ford'un kardeşlerinden üçü,
ellerinde tabancalar, kapıyı tuttular, kimse çıkmasın diye.
Yoksa o gelmeden çıkabilirdin. (*Falstaff'a fısıldar.*)
Burda ne arıyorsun?

45

FALSTAFF

Ne yapacağım şimdi? Ocağa girsem?

BAYAN FORD

Olmaz, kocam av tüfeğini hep oraya boşaltır.⁽¹⁾

BAYAN PAGE

Fırına gir.

FALSTAFF

Nerde fırın?

50

BAYAN FORD

Fırına kesin bakar. Dolap, sandık, kuyu, mahzen,
her yerin listesini yaptı, gerektiğinde hatırlasın diye
ve o listeye göre arıyor. Bu evde seni saklayacak yer yok.

FALSTAFF

Çıkayım o zaman.

BAYAN PAGE

Olduğun gibi çıkmaya kalkışırsan ölürsün Sir John.
Mutlaka kılık değiştirmelisin.

55

BAYAN FORD

Peki, nasıl bir kılığa soksak acaba?

(1) Avdan sonra silahta kalan saçmalar güvenlik için, veya bacadaki is ve kurumu temizlemek için, bacaya boşaltılmış.

BAYAN PAGE

Hiç bilemiyorum vallahi! Kadın kılığı derdim ama, bizim giysilerin hiçbirine sığmaz. Ya da, şapka giysin, kafasına başörtü geçirsin, yüzünü eşarpla örtün ve öyle kaçsın.

60

FALSTAFF

Gözünüzü seveyim kızlar, bulun bir şey.
Başım belaya girmesin de, ne olursa razıyım.

BAYAN FORD

Benim hizmetçinin yengesi, Brentfordlı o tombul kadın var ya, işte onun yukarda bir elbisesi olacak.

65

BAYAN PAGE

Tamam işte, o olur. Kadın da bunun kadar cüsseli. Kenarlı bir şapkasıyla eşarbı da var. Hadi, fırla yukarıya Sir John.

BAYAN FORD

Hadi koş, durma, tatlı Sir John! Bayan Page'le ben de başına örtmek için bir bez filan bakalım.

70

BAYAN PAGE

Çabuk, çabuk! Biz hemen gelir üstünü başını düzeltiriz. Bu arada sen elbiseyi üzerine geçir.

(Falstaff çıkar.)

BAYAN FORD

İnşallah bu kılıkta kocama rastlar. Kocamın, Brentfordlı bu yaşlı kadına hiç tahammülü yok çünkü. Tutturmuş, "Bu kadın cadı," diye; bizim eve girmesini yasakladı; "Bir daha gelirsen sopayı yersin," diye tehdit etmişti kadını.

75

BAYAN PAGE

İnşallah Tanrı, Sir John'u kocanın sopasına yönlendirir; sonra da şeytan o sopayı uygun biçimde yönlendirir.

BAYAN FORD

Kocam geliyor mu yani!

80

BAYAN PAGE

Evet, cidden geliyor; ayrıca da sepetten söz edip duruyor, nerden öğrenmişse.

BAYAN FORD

Bakalım, anlarız. Ben şimdi adamlarıma söylerim, sepeti gene taşısınlar ve geçen sefer olduğu gibi kapıda kocamla karşılaşsınlar.

85

BAYAN PAGE

Aman, nerdeyse gelir. Hadi gidip şu şövalyeyi Brentford cadısı kılığına sokalım.

BAYAN FORD

Önce adamlarımı bulayım da sepetle ne yapacaklarını söyleyeyim. Hadi sen çık, ben de hemen bez alır gelirim.

BAYAN PAGE

Kafası kopasıcı, ahlaksız hergele! Ona ne yapsak azdır.

90

(*Bayan Ford çıkar.*)

İşi yaptıktan sonra bir de kanıt bırakmalı, bir iz,
Ki bilinsin, şen olsak da, namusluyuz biz;
Gülüp eğleniriz ama, ahlaksızlık etmeyiz.
Ne demişler,

“Yemin hepsini domuzun suskunu yer.”

95

(*Çıkar. Bayan Ford, John ve Robert girer.*)

BAYAN FORD

Hadi bakalım, sepeti yine omuzlayın.
Efendiniz tam kapıda. “Sepeti yere koyun,”
derse, koyun. Çabuk, yürüyün!

(*Çıkar.*)

JOHN

Hadi, kaldır şunu.

ROBERT

Tanrım! Umarım içi yine şövalye dolu değildir.

100

JOHN

İnşallah değildir. Adam kurşun gibi mübarek!

(Sepeti kaldırırlar. Ford, Page, Shallow, Caius ve Evans girer.)

FORD

Pekâlâ, ama eğer haklı çıkarsam Bay Page,

aptallık sıfatımı geri alır mısınız?⁽¹⁾ (John'a)

Hey, o sepeti yere koy bakalım alçak herif!

(John ile Robert sepeti yere koyarlar.)

Biri karımı çağırsın. Babayığit sepette!

105

Sizi gidi adi pezevenkler! Bana karşı çete, klik,

hizip ve dolap ha! Şimdi her şey ortaya çıkacak...

Hey, karı, nerdesin? Buraya gel diyorum.

Gel de yıkatmaya gönderdiğin çamaşırları bir gör bakalım.

PAGE

Vallahi bu kadarı fazla Bay Ford.

110

Bence siz artık böyle başıboş dolaşamazsınız;

sizi bağlamak lazım.

EVANS

Yani bu kaçıklıklık artık; telilik ki ne telilik!

SHALLOW

Gerçekten Bay Ford, bu hoş değil doğrusu.

FORD

Bence de öyle.

115

(1) Bu sahneden hemen önce Page, Ford'a "Aptallık etmeyin," demiş olacak ki, Ford cevap veriyor.

(Bayan Ford girer.)

Evet, işte Bayan Ford; namuslu kadın, saygılı eş,
iffetli varlık! Oysa kocasına bak; kıskanç budalanın biri!
Üstelik de şüphelenmek için hiçbir gerekçesi yokken,
eğil mi bayan?

BAYAN FORD

Tanrı şahidim olsun ki yok.

120

FORD

Yaa, öyle mi; seni utanmaz yüzsüz! Pekâlâ, sen devam et...
Hey, dur bakalım ahbap!

(Sepeti açarak çamaşırları çıkartmaya başlar.)

PAGE

Bu kadarı hayret doğrusu!

BAYAN FORD

Ayıp ayıp! Bırak o çamaşırları.

FORD

Hadi, çık ortaya!

125

EVANS

Çok acayip! Karısının çamaşırlarını ortaya döker mi insan!
Hadi artık, tamam.

FORD (John ile Robert'a)

Boşaltın şu sepeti bakalım.

BAYAN FORD

Ama niye, be adam, niye?

FORD

Bay Page, dün bu sepetle evimden birini kaçırdılar,
tamam mı! Ya gene içindeyse! Evde bir yerde olduğu
muhakkak. Aldığım bilgi yanlış olamaz.

130

Kıskançlığım da çok doğal. (*John ile Robert'a*)
Çamaşırların hepsini boşaltın.

BAYAN FORD

Orda olsa olsa pire gibi biri vardır; çıkarsa üstüne
basıp öldürüver bari.

135

(*John ile Robert sepeti boşaltırlar.*)

PAGE

Burada adam filan yok.

SHALLOW

Dinim hakkı için bu hoş değil Bay Ford. Size yakışmıyor.

EVANS

Bay Ford, bırakın bu kıskancı, işkili, vesvesi de,
dua etmeye bakın bence de.⁽¹⁾

140

FORD

Hoppala! Benim aradığım burda yok.

PAGE

Tabii; orda da yok başka yerde de; senin kafanın içinde o.

FORD

Gelin şu evi son bir defa daha arayalım.
Aradığımı gene bulamazsam, ne dersiniz deyin bana;
her sofrada eğlenmeniz olmayı hak etmişim demek o zaman. 145
Dilerseniz adımı çıkarın, "Ceviz kabuğunda karısının
âşığını arayan Ford kadar kıskanç," diye. Ama son
bir kere yardım edin, şu evi arayalım.

(*John ile Robert çamaşırları sepete geri koyar ve sepeti götürürler.*)

BAYAN FORD

Hey, Bayan Page! İhtiyar kadını da alıp aşağı inin.
Kocam odaya geliyor.

150

(1) "Kıskanç, vesves": Evans'ın üslubu.

FORD

İhtiyar kadın mı? Hangi ihtiyar kadın?

BAYAN FORD

Hangi kadın olacak; benim hizmetçinin
Brentford'daki yengesi.

FORD

Ne! O cadı, o kokona, o düzenbaz kaknem mi?
O kadın bu eve girmeyecek demedim mi ben!
İş kotarmaya geliyor buraya değil mi? Tabii biz saf
olduğumuz için falcılık adı altında neler çevirdiğini
bilmiyoruz! Büyü, tılsım, yıldız falı, göz boyama;
aklın ermediği ne varsa onda!
Biz bir şey fark etmiyoruz sanki! (*Eline bir sopa alır.*)
Hadi gel aşağı, seni cadaloz, seni acuze!
Gelsene, ne duruyorsun!

155

160

BAYAN FORD

Hayır, hayır, yapma, benim canım kocacığım,
ne olur yapma! Lütfen, aziz beyler, tutun onu;
vurmasın ihtiyar kadıncağıza.

165

BAYAN PAGE (*içerden*)

Hadi Pratt Ana; gel, ver elini bana.

FORD

O Pratt'a şöyle pratik bir kötek atayım da görsün.

(*Önde, ihtiyar kadın kılığında Falstaff ve peşinde Bayan Page
girerler. Ford, Falstaff'ı sopayla döver.*)

Defol evimden, seni cadaloz, seni paçavra, seni sürtük,
seni kokarca, seni gudubet! Çek git, defol!

Ben seni güzelce bir efsunlayayım, falına bakayım da gör!

170

(*Falstaff çıkar.*)

BAYAN PAGE

Ayıp ayıp! Zavallı kadıncağızı öldürecektin nerdeyse.

BAYAN FORD

Ne dersen de, ille de dövecek. Aferin sana, çok iyi ettin!

FORD

İpte sallansın, cadaloz karı!

EVANS

Pence kadın gerçekten çadı. Koça sakallı kadınlardan
huylanırım. Eşarpın altında koça bir sakal çarptı gözüme.

175

FORD

Geliyor musunuz beyler? Lütfen beni izleyin.
Kıskançlığımın sonucunu görün.
Bir defa daha sizi yanıltırsam,
benim aldığım kokuya bundan sonra hiç güvenmeyin.

PAGE

Pekâlâ, son bir defa dediğin gibi olsun, seni kırmayalım.
Gelin beyler.

180

(Ford, Page, Shallow, Caius ve Evans çıkar.)

BAYAN PAGE

Amma dövdü herifi; hiç de acımadı yani!

BAYAN FORD

Acımayı bilmem de, evvel Allah iyi acıttı bence.

BAYAN PAGE

O sopayı okutup ibret için kilisede mihrabın üstüne
asacağım; yararlı hizmetinin karşılığı olarak.

185

BAYAN FORD

Ne dersin, kadınlık onurumuz gereği ona biraz daha
eziyet etsek mi? Nasıl olsa vicdanımız da temiz.

BAYAN PAGE

Bu kadar dayaktan sonra, artık zamparalık hevesi geçmiştir herhalde. Eğer adam tüm varlığıyla şeytanın mülkiyetinde değilse, bir daha kolay kolay bize sataşmaya yelteneceğini sanmam.

190

BAYAN FORD

Ona yaptıklarımızı kocalarımıza anlatalım mı?

BAYAN PAGE

Evet, evet, anlatalım ki, kafalarında kuruntu kalmasın. Eğer bu zavallı ahlaksız şövalyenin çektiği cefayı yeterli bulmazlarsa, biz yine elimizden gelen hizmeti esirgemeyiz tabii.

195

BAYAN FORD

Mutlaka adamı aleme kepaze ederler.
Etmezlerse de, bence bu şaklabanlığın sonu gelmez.

BAYAN PAGE

Hadi o zaman, demiri tavındayken dövelim.
Bu işleri soğutmaya gelmez.

200

(Çıkarlar.)

Ü ç ü n c ü S a h n e

(*Garter Hanı. Hancı ile Bardolph.*)

BARDOLPH

Efendim, Almanlar atlarınızdan üçünü istiyor.
Dük yarın sarayda olacakmış; onunla buluşacaklar.

HANCI

Hangi dük acaba bu böyle sessiz sedasız gelen?

Sarayda ondan bahsedildiğini hiç duymamıştım.
Şu adamlarla ben bir konuşayım. İngilizce biliyorlar mı?

5

BARDOLPH

Evet efendim. Ben adamları çağırayım.

HANCI

Atları veririm, ama bedelini de alırım. Adamları güzelce
bir söğüşlerim. Bir haftadır hanımda kalıyorlar.
Onlar yüzünden öteki müşterileri geri çevirdim.
Onun için, biraz sökülmeleri lazım.
Yani adamlar söğüşlenecek. Hadi gidelim.

10

(Çıkarlar.)

D ö r d ü n c ü S a h n e

(Ford'un evi. Page, Ford, Bayan Page, Bayan Ford, Evans.)

EVANS

Ne yaman tetpirli kadınmış. Böylesi az görülmüş.

PAGE

Peki bu iki mektubu da size aynı anda mı gönderdi?

BAYAN PAGE

Çeyrek saat arayla.

FORD

Affet beni karıcığım.
Bundan böyle canın ne isterse yap.
Bir daha, güneş soğudu deseler inanırım da,
Senin hoppalık edeceğine inanmam.
İmana gelmiş dinsiz gibiyim artık;
Sarsılmaz oldu güvenim iffetine.

5

PAGE

Tamam tamam, yeter bu kadarı. 10
 Ne kusurda aşırıya kaç, ne de özürde.
 Şimdi planımıza bakalım.
 Eğlence olsun diye, eşlerimiz bir kere daha
 Bu geçkin şişkoyla buluşma ayarlasınlar,
 Biz de herifi avlayıp kepaze edelim. 15

FORD

En iyisi karılarımızın dediği gibi yapmak.

PAGE

Haber gönderip, gece yarısı parkta buluşalım demek, öyle mi?
 Yok canım, asla gelmez.

EVANS

Matem o kadar nehirlere atılmış; ihtiyar kadın olarak
 fena halde tayaclar yemiş, korkudan ötleri patlamıştır; 20
 bir daha gelmez pence de. Bedeni epey esiyetler çekmiş;
 arsu filan kalmamıştır içinde.

PAGE

Bana da öyle geliyor.

BAYAN FORD

Siz, geldiğinde ona ne yapacağınızı düşünün,
 Onu nasıl getireceğimizi de biz düşünelim. 25

BAYAN PAGE

Eski bir masala göre, bir zamanlar
 Herne diye bir avcı varmış,
 Burada, Windsor ormanında bekçilik yaparmış.
 Derler ki, bu avcının geyik başlı hayaleti,
 Kış boyu, tam gece yarısı olduğunda 30
 Bir meşenin çevresinde dolanır,
 Kocaman, çatal boynuzlarıyla ağaçları paralar,
 Hayvanları büyüler, süt ineğinin memesine

Süt yerine kan sürer ve zincir şakırdatarak
 İnsanların tüylerini ürpertir, ödlerini patlatırmış.
 Siz de bu cini duymuşsunuzdur ve bilirsiniz.
 Batıl inançlı eskiler
 Bu avcı Herne masalını çok anlatırlar.

35

PAGE

Tabii ya, benim bildiğim çok kimse, gece geç vakit
 Herne'in Meşesi'nin yakınından geçmeye korkar.
 Ama bunun ilgisi ne?

40

BAYAN FORD

Ne olacak, işte planımız bu:
 Falstaff bizimle o meşe ağacının dibinde buluşacak;
 Üstelik kafasında boynuzlarıyla Herne kılığında.

PAGE

Hiç şüpheniz olmasın; kesin gelir.
 Gelmeye gelir de, bu kılıkta geldiğinde
 Ona ne yapacağımız önemli. Planınız ne?

45

BAYAN PAGE

Evet, bunu da düşündük; işte planımız:
 Kızım Nan Page'le benim küçük oğlanı
 Ve yaşlılarından birkaçını, yeşil beyaz giydirip,
 Kafalarında mumlarla donatılmış taçlar
 Ve ellerinde takır takır kaynana zırlıtlarıyla
 Cin, peri, öcü filan kılığına sokacağız.
 Bayan Ford'la ben, Falstaff'la buluştuğumuz anda,
 Bunların hepsi, çılgık çılgılığa şarkılarla,
 Ordaki bir hendekten fırlayıp
 Üstümüze koşuşturacaklar. Onları görünce,
 Biz ikimiz dehşete kapılıp hemen kaçacağız.
 Çocuklar Falstaff'ın etrafında halka olacaklar.
 Hepsi birden hayasız şövalyeyi çimdikleyip,
 Ecinni şenliklerinin tam ortasında,

50

55

60

Bu münasebetsiz kılıkta, kutsal alanlarına
Ne cüretle ayak bastığını soracaklar.

BAYAN FORD

Evet; doğruyu söyletinceye kadar da,
Bu sözümona periler Falstaff'ı enikonu çimdiklemeye 65
Ve mumlarla yakmaya devam edecekler.

BAYAN PAGE

Gerçek anlaşılınca biz de ortaya çıkacağız;
İblisin boynuzlarını çıkarıp
Dönüşte onu Windsor'a kadar kepaze edeceğiz.

FORD

Çocuklara, ne yapacaklarını çok iyi gösterip 70
Uygulamak lazım, yoksa asla beceremezler.

EVANS

Pen onlara her şeyleri öğretirim. Ayrıca, umaçı olurum ve
şöfalyeyi mumumla yakarım.

FORD

Harika! Ben gidip hepsine maske alayım.

BAYAN PAGE

Kızım Nan da Periler Kraliçesi olur, 75
Beyaz kaftanıyla gözler kamaştırır.

PAGE

O zaman ben gidip ipek alayım.

(Kendi kendine)

Bu arada Bay Narin de kızım Nan'ı kaçırıp
Onunla Eton'da evlenir.

(Bayan Page ve Bayan Ford'a)

Tamam, hadi şimdi Falstaff'a haber yollayın. 80

FORD

Ben de gene Brook kılığında ona gider

Ne yapmayı düşündüğünü öğrenirim.
Merak etmeyin, mutlaka gelecektir.

BAYAN PAGE

Hiç şüphemiz olmasın.

(Page, Ford ve Evans'a)

Hadi gidip malzeme ve gereçleri hazırlayalım.

85

BAYAN PAGE

Pekâlâ, Bayan Ford sen hemen Sir John'a birini gönder,
Anlayalım bakalım bu defa ne yapacak.

(Bayan Ford çıkar.)

Ben doktora gidiyorum. Benim gönlüm ondan yana.

Ondan başka kimseye vermem kızım Nan Page'i.

Şu Narin denen adam malk mülk sahibi gerçi,

90

Ama şapşalın biri; kocamın tercihi de ondan yana.

Oysa doktor bayağı paralı;

Üstelik sarayda nüfuzlu dostları var.

Evet evet, ondan başka kimsenin olamaz kızım,

İsterse, hepsi birbirinden liyakatli

95

Yirmi bin talibi çıksın.

(Çıkar.)

B e ş i n c i S a h n e

(Garter Hanı. Hancı ile Safdil.)

HANCI

Burda ne işin var dangalak? Ne istiyorsun, et kafa?

Hadi, aç ağzını, söyle, konuş; durma, çabuk ol,

oyalanma ve kısa kes!

SAFDİL

Şey efendim, ben Sir John Falstaff'la konuşmaya gelmiştim;
Bay Narin gönderdi.

5

HANCI

Buyur, işte odası, evi, şatosu, yüksek yatağı, alçak kereveti.⁽¹⁾
Savurgan Evlat masalından⁽²⁾ resimlerle boyandı her taraf.
Hem de taptaze. Hadi, vur kapısını ve seslen. İçerden bir
yamyam cevap verecek sana. Hadi vursana!

SAFDİL

Efendim, ihtiyar şişman bir kadın çıkmıştı odasına.
Ben aslında onunla konuşacaktım. O kadın inene kadar
beklesem daha iyi.

10

HANCI

Ne! Ne şişman kadını? Şövalyeyi soymasın sakın!
Dur ben sesleneyim. Hey, yavrum şövalye! Yavrum
Sir John! O asker ciğerinle ses ver bana. Orda mısın?
Bak hancı dostun, Efesli yoldaşın konuşuyor.⁽³⁾

15

FALSTAFF (içerden)

Ne var hancı, ne oluyor?

HANCI

Burda Bohemyalı bir Tatar var, senin şişman karı aşağı
insin diye bekliyor.⁽⁴⁾ Gönder şu kadını yavrum;

(1) Yatak odalarında çoğunlukla biri yüksek, öteki alçak iki yatak bulunurmuş. Alçak olan kerevet kullanılmadığı zaman, yüksek olan yatağın altına sürülürmüş.

(2) "Savurgan Evlat": Kutsal kitaptan ünlü bir kıssa. "Savurgan Evlat," baba evinden ayrılarak sefahate dalar, varını yoğunu saçıp savurur; sonunda pişman olarak eve döner ve bağışlanır. Duvarlara, yatak çevresine, vs. bu hikâyeyi resmeden örtüler asmak âdetmiş.

(3) Kutsal kitabın bir bölümünde, "Efesli" iflah olmaz ayyaşlardan söz ediliyor. Hancıda, daha önce de görüldüğü gibi, tumturaklı, külhanca konuşma, ukalalık etme eğilimi var.

(4) Hancı bu tür yalıstırmalardan zevk alıyor. Doğal olarak, Tatarların Bohemya ile ilgisi yok.

hadi gönder aşağıya. Burası saygın bir müessese,
tamam mı! Ayıp be! Ne dönüyor orda? Ayıp yahu!

20

(Falstaff girer.)

FALSTAFF

Tamam, tamam, biraz önce yanımda ihtiyar şişko
bir kadın vardı, ama gitti.

SAFDİL

Brentfordlı büyücü kadın, değil mi efendim?

FALSTAFF

Evet, evet, oydu. Midye kabuğunun teki.⁽¹⁾
Ne işin vardı onunla?

25

SAFDİL

Efendim Bay Narin onu yolda giderken görmüş de,
git sor bakalım, dedi;
Nim diye biri ondan zincir çalmış, zincir hâlâ Nim'de miymiş?

FALSTAFF

Tamam, ben bunu sordum ihtiyar kadına.

30

SAFDİL

Öyle mi? Peki ne dedi efendim?

FALSTAFF

Dedi ki, Bay Narin'den zinciri çalan kimse, yürüten de oymuş.

SAFDİL

Kadının kendisiyle konuşamaz mıyım acaba?
Ona başka şeyler de söylemem gerekiyor da.
Bay Narin'den yani.

35

FALSTAFF

Neymiş onlar, bilelim bakalım.

(1) "Midye kabuğu": "Önemsiz biri," anlamında.

HANCI

Hadi söyle, çabuk!

SAFDİL

Söyleyemem efendim, Bay Narin'in kesin talimatı var, bunları ifşa edeceksin diye.⁽¹⁾

HANCI

Canını seviyorsan etmezsin.

40

SAFDİL

Aslında önemli değil efendim, Bayan Anne Page'le ilgili. Yani, Bayan Anne Page'i alıp almayacağı kısmetinde görünüyor mu diye soracaktım.

FALSTAFF

Tabii; tabii görünüyor kısmetinde.

SAFDİL

Ne görünüyor efendim?

45

FALSTAFF

Öyle görünüyor ki, Bayan Page'i ya alacak ya almayacak; kesin.

SAFDİL

Bunu ona bu şekilde söyleyebilir miyim efendim?

FALSTAFF

Tabii ki bayım; her şekilde söyleyebilirsin.

SAFDİL

Siz şövalye hazretlerine teşekkür ediyorum. Efendim çok sevinecek bu haberlere.

50

(Çıkar.)

HANCI

Alim adamsın Sir John, alim! Deddiği gibi bilmiş bir kadın var mıydı gerçekten yanında?

(1) Safdil, "ifşa"yı bilmediği için yanlış hatırlıyor ve ters anlamda kullanıyor.

FALSTAFF

Hem de ne bilmiş bir kadındı hancı! Bana neler öğrettiğini
bilsen şaşarsın. Üstelik, hiç ücret ödemedem hem akıl,
hem para kazandım.

55

(Üstü başı çamur içinde, Bardolph girer.)

BARDOLPH

Ah, efendim, felaket; aldandık, dolandırıldık!

HANCI

Atlarım nerde? İyi haber ver bana, salak herif!

BARDOLPH

Atlar da dolandırıcılarla birlikte kaçtı. Tam Eton'u
geçmiştik, adamlardan biri beni atın terkisinden itip
çamurun içine attı. Sonra üçü de mahmuzu basıp kaçtılar; 60
Alman iblisleri, Doktor Faustuslar gibi.⁽¹⁾

HANCI

Onlar Dükle buluşmaya gitti sersem. Ne demek, "kaçtılar"!
Almanlar namuslu olur.

(Evans girer.)

EVANS

Hancı nerde?

HANCI

Ne var bayım, ne oldu? 65

EVANS

Konuklarınıza dikkat! Bir arkadaşım söyledi; üç tane dolancı⁽²⁾
Alman varmış; herkesi dolandırmışlar; Readings, Maidenhead,
Colnbrook, her yerde at ve para çalmışlar.

(1) Shakespeare'in çağdaşı Christopher Marlowe'un Doktor Faustus oyununda, Alman kö-
kenli Dr. Faustus, bilgi ve güç karşılığında ruhunu şeytana satır.

(2) "Dolancı": Evans'ın yakıştıması.

Siz, kafalı insanlarsınız; uyanıksınız, bilgiçsınız;
gözünüzü açınız. Hoşça kalınız.

70

(Çıkar. Caius girer.)

CAIUS

Jartiyer'in hancı nerde?

HANCI

Burda sayın doktor, büyük bir açmaz ve çapraşık
bir sorunla karşı karşıya.

CAIUS

Bunu ben anlamıyor. Ama söylüyorlar bana ki, siz bir
Jermen dükü için büyük hazırlık yapıyor. Varlahi,
saray bilmiyor; dük filan geliyor. Ben size iyilik için söylüyor.
İyi günler.

75

(Çıkar.)

HANCI (*Bardolph'a*)

Hadi alçak, durma, bağır çağır, yürü! (*Falstaff'a*)
Yardım et bana Sir John, mahvoldum! (*Bardolph'a*)
Hadi fırla, koş, bas yaygarayı; durmasana sersem herif!
Mahvoldum!

80

(*Hancı ile Bardolph ayrı ayrı çıkarlar.*)

FALSTAFF

Bana ne! İsterse bütün dünyayı dolandırıyorlar.
Ben hem dolandırılmış hem de dayak yemişim.
Hangi kılıklara girdiğim, nasıl çamaşır diye yıkanıp
sopaya çekildiğim sarayın kulağına gitse,
beni sıkıp damla damla yağımı çıkarır, o yağla da
su geçirmesin diye balıkçı çizmelerini yağlardı.
Sivri laflarla öyle gırgıra alırlardı ki beni, kırbaçlanmıştan
beter olur, armut kurusu gibi pörsür kalırdım.
Zaten iskambilde bir kere hile yaptım, bir daha

85

90

iflah olmadım. Yani soluğum yetse nedamet getirirdim.

(Elinde bir mektupla Bayan Quickly girer.)

Ne o, nerden böyle?

BAYAN QUICKLY

Aslında, iki ayrı kişiden.

FALSTAFF

Birini şeytan götürsün, ötekini de aftosu; ikisi de yerini bulmuş olur böylece. Başıma ne geldiyse onlar yüzünden geldi. İnsan dediğin ne ki, kof bir yaratık; bu kadarına kimse dayanamaz.

95

BAYAN QUICKLY

Onlar hiç acı çekmedi mi yani? Hem de nasıl çektiler! Özellikle biri. Bayan Ford öyle bir dayak yedi ki, her yeri kapkara karardı ve mosmor morardı; yani arasan beyaz yer bulamazsın teninde.

100

FALSTAFF

Bana karadan mordan söz edene bak! Gök kuşağında kaç renk varsa hepsine boyandım ben yediğim dayaktan. Bir de, nerdeyse Brentford cadısı diye yakalanacaktık. Neyse ki, her zamanki üstün zekâm sayesinde ihtiyar bir kadın kılığına girip sıyrıldım işin içinden. Yoksa o aşağılık zaptiye beni cadı diye yakalayıp tomruğa⁽¹⁾ vuracaktı nerdeyse; o bildiğin adi tomruğa yani.

105

BAYAN QUICKLY

Sir John, gel bu işi senin odanda konuşalım, ha? Bak göreceksin her şey yoluna girecek, hem de tam istediğin gibi. İşte, bu mektupta da yazıyor. Vah zavallılıklar, ne zormuş meğer sizi bir araya getirmek!

110

(1) "Tomruk": Bir tür cezalandırma tahtası. Suçluların ayakları ve bazen elleri de bir tahta çerçeveye geçirilir ve bu halde teşhir edilirlermiş.

Herhalde biriniz Tanrı'ya hizmette kusur ediyor ki,
bahtınız açılmıyor bir türlü.

FALSTAFF

Hadi gel o zaman, odama çıkalım.

115

(Çıkarlar.)

A l t ı n c ı S a h n e

(Bir başka oda. Elinde bir mektupla Fenton ve Hancı.)

HANCI

Bay Fenton, hiçbir şey söylemeyin. Çok canım sıkılıyor.
Her şeyden vazgeçiyorum.

FENTON

Yine de dinleyin beni. Bana yardım ederseniz,
Şerefim üzerine söz veriyorum,
Kaybınızı fazlasıyla karşılayacağım;
Yüz pound değerinde altın var size.

5

HANCI

Pekâlâ, sizi dinliyorum Sayın Fenton;
Dilemesi sizden, yapması benden.

FENTON

Güzel Anne Page'i ne derin bir aşkla sevdiğimi
Zaman zaman size de aktardım.
O da benim duygularıma karşılık verdi.
Öyle ki, benim için o seçti kendini denebilir.
Elimdeki mektup ondan, okusanız şaşarsınız.
Satırlardaki sevinç, şu söyledikimle o kadar iç içe ki,
Birini ötekinden ayırmak mümkün değil,

10

15

İkisini birlikte görmek gerekiyor.

Şişko Falstaff için harika bir sahne hazırlandı.

Oynayacakları oyunu anlatayım size.

Dinleyin aziz dostum hancı:

Bu gece, Herne'in Meşesi'nin orda,

20

Gece yarısı on ikiyle bir arasında,

Benim tatlı Nan'ım, bu mektupta söylediği gibi,

Periler Kraliçesi rolüne çıkacak ve bu kılıkta,

Sir John'a oynanan oyun epey ilerledikten sonra,

Babasının buyruğu gereği Narin'le kaçacak.

25

Hemen sonra da onunla Eton'da evlenecek.

İster istemez razı olmuş buna.

Bu arada, bu eşleşmeye hep karşı olan

Ve kızı için Doktor Caius'u yeğleyen annesi de,

Öteki maskaralıkların kargaşası sırasında,

30

Kızını doktorun kaçırmasını

Ve derhal kilisede nikâh yapılmasını ayarlamış.

Kızcağz annesine de itaat eder görünüp,

Doktorla evlenmeye söz vermiş. Sonuç olarak,

Babasının planına göre, Nan beyazlar giyecek;

35

Narin onu bu kılıkta tanıyacak

Ve ilk fırsatta elinden tuttuğu gibi kaçırarak.

Annesinin niyetiye,

Doktor kızı daha iyi tanısin diye

– Çünkü herkes maskeli ve kılık değiştirmiş olacak –

40

Ona bol, yeşil renkli, zarif bir elbise giydirmek

Ve başına, rüzgârda dalgalanan kurdeleler takmak.

Ona göre de, doktor, uygun bir anda

Kızın elini çimdikleyecek, kız da bu işaret üzerine

Doktorla birlikte oradan kaçacak.

45

HANCI

Peki kız hangisini aldatacak?

Babayı mı, anneyi mi?

FENTON

İkisini de aziz hancı; çünkü o benimle gelecek.
İşte konu da bu ya: Sizden ricam, rahibe söyleyin
Gece on ikiyle bir arasında bizi beklesin.
Nikâh işlemini hemen yaparak
Kalplerimizi törenle birleştirmek istiyoruz.

50

HANCI

Pekâlâ, sen sana düşeni yap, ben de rahibi bulayım.
Sen kızı getir, merak etme rahipsiz kalmayacaksın.

FENTON

Bu iyiliğinin karşılığını hemen göreceksin;
Ayrıca, ömür boyu şükran borçlu olacağım sana.
(Aynı ayrı çıkarlar.)

55

BEŞİNCİ PERDE

B i r i n c i S a h n e

(*Garter Hanı'nda bir oda. Falstaff ve Bayan Quickly.*)

FALSTAFF

Tamam, kes artık; hadi güle güle; randevuya geleceğim.
Bu üç oluyor. İnşallah tek sayılar uğurludur. Hadi durma,
git artık! Allahın hakkı üçtür demişler. Doğumda, kismette,
ölümde de tek sayılı günler hayırlıymış. Yürü!

BAYAN QUICKLY

Sana bir zincir bulmak benden; ayrıca bir çift boynuz 5
bulmak için de elimden geleni yapacağım.

FALSTAFF

Hadi yürüsene! Vakit geçirme. Kaldır kafanı da düş yola.

(*Bayan Quickly çıkar. Brook kılığında Ford girer.*)

Oo, merhaba Bay Brook! Bay Brook, her şey ya
bu gece ortaya çıkacak, ya da hiç çıkmayacak.

Gece yarısı parkta olun, Herne'in Meşesi'nin orda; 10
inanılmaz şeyler göreceksiniz.

FORD

Bana dediğiniz gibi, dün Bayan Ford'la olan randevunuza
gittiniz mi Sir John?

FALSTAFF

Evet Bay Brook, randevuma, gördüğünüz gibi, zavallı

bir ihtiyar adam olarak gittim ve oradan Bay Brook, 15
 zavallı bir ihtiyar kadın olarak döndüm. Kadının kocası
 olacak Ford denen o aşâğılık herif, kıskançlıktan iyice
 dağıtmış, keçileri kaçırmış vaziyetteydi. Ne yaptı biliyor
 musunuz; beni feci dövdü; tabii kadın kimliğimle. Çünkü, 20
 erkek kimliğimle, elinde dokumacı gergisi gibi mızrağıyla
 Golyat⁽¹⁾ gelse üstüme yine vız gelir. Hayat ne ki zaten, bir
 mekik! Acelem var. Benimle gelin; size her şeyi anlatacağım
 Bay Brook. Kaz tüyü yolduğum, okuldan kaçtığım ve topaç
 çevirdiğim günlerden beri dayak yemenin ne olduğunu
 unutmşum. Peşimden gelin. Bu Ford denen herifle ilgili 25
 acayip şeyler söyleyeceğim size. Ayrıca, bu gece karısını
 sizin için ayartıp adamdan öcümü de alacağım. Gelin.
 İlginç şeyler olacak Bay Brook! Gidelim.

(Çıkarlar.)

İ k i n c i S a h n e

(Windsor Parkı. Page, Shallow ve Narin.)

PAGE

Gelin, gelin, bizim perilerin ışıkları görününceye kadar
 Şato'nun hendeğinde saklanalım. Unutma,
 oğlum Narin, kızım...

NARİN

Evet, aklımda. Onunla konuştuk ve birbirimizi tanıyalım
 diye bir porala⁽²⁾ kararlaştırdık. Ben beyazlar içinde 5

(1) "Golyat": Tevrat'a göre, eski Filistin'de İbranilerin başına bela olan, sonunda Davut Peygamber tarafından öldürülen dev.

(2) "Porala": Narin, "parola" demek istiyor.

onu görüyorum ve “Sus!” diye sesleniyorum; o da bana “Pus!” diye bağıyor; böylece birbirimizi tanıyoruz.

SHALLOW

Tamam, iyi ediyorsunuz. Ama “sus”a “pus”a ne gerek var? Beyaz elbise onu tanıtmaya yeterdi... Saat onu vurdu.

PAGE

Gece karanlık. Işıklarla cinler iyi yakışacak bu geceye. İnşallah her şey yolunda gider. Kötünün kötüsü insan değil, şeytandır; o da boynuzlarından belli olur. Hadi gidelim; peşimden gelin.

10

(Çıkarlar.)

Ü ç ü n c ü S a h n e

(Parka giden bir başka yol. Bayan Page, Bayan Ford, Doktor Caius.)

BAYAN PAGE

Sayın doktor, kızım yeşil giydi. İlk fırsatta elinden tutup kiliseye götürün ve çabuk olun. Hadi siz Park'a önden gidin; biz ikimiz arkadan geliyoruz.

CAIUS

Ben piliyor ne yapacak. Elfeda.

BAYAN PAGE

Güle güle bayım... Kocam, doktorun kızımla evlenmesine o kadar kızacak ki, Falstaff'ın maskara olmasını hiç gözü görmeyecek. Ama ne yapalım; küçük bir atışma büyük bir hüsrandan iyidir.

5

BAYAN FORD

Şu anda Nan'le yoldaşı periler ve o Galli şeytan Hugh neredeler?

10

BAYAN PAGE

Hepsi, Herne'in Meşesi'ne yakın bir hendekte saklandılar ve ışıkları da söndürdüler. Falstaff'la biz buluştuğumuz anda, ışıkları açıp dışarı fırlayacaklar.

BAYAN FORD

Aklı başından gider herhalde!

BAYAN PAGE

Aklı gitmese de maskara olacağı kesin.

15

Aklı giderse daha da maskara olur tabii.

BAYAN FORD

Ne mal olduğu anlaşılabilecek sonunda.

BAYAN PAGE

Bunun gibi uçkuru düşük ırz düşmanlarının

Ne mal olduğunu göstermek hayır işi sayılır.

BAYAN FORD

Vakit yaklaşıyor. Hadi doğru meşeye, meşeye.

20

(Çıkarlar.)

D ö r d ü n c ü S a h n e

(Park. Kılık değiştirmiş olarak Evans ile, ellerinde çingiraklar ve kaynana zıvıltıları ile peri kılığında William Page ve çocuklar girer.)

EVANS

Hadi bakalım periler, uykun adım! Herkes rolünü pilsin.

Çanlanın biraz. Hendeğe giriyoruz. Ben parolaları verince dediğimi yapıyorsunuz. Hadi, hadi, pir ki, pir ki!⁽¹⁾

(Çıkarlar.)

(1) "Pir ki": "Bir (i)ki."

B e ŝ i n c i S a h n e

(Parkta başka bir yer. Kafasında geyik boynuzları ve elinde zincirle Falstaff.)

FALSTAFF

Windsor çanı on ikiyi vurdu. Vakit geliyor. Ey sıcak kanlı tanrılar, yardıma gelin! Hatırla Jüpiter, sevdiğin Europa için nasıl Boğa olmuştun!⁽¹⁾ Aşk uğruna nasıl boynuz takmıştın! Ne yamansın, ey aşk; kâh hayvanı insana döndürürsün, kâh insanı hayvana!⁽²⁾ Hani bir de Leda'nın aşkından kuğu olmuştun Jüpiter!⁽³⁾ Ey yücelerden yüce aşk! Şu tanrıya bak, o haliyle ne kadar da benzemişti bir kaza! Günah üstüne günah! Birincisi hayvan biçiminde işlendi, ki bu, ey Jüpiter, hayvanca bir günah. İkincisiyse kuş görünümünde, ki bu da, adı üstünde, kuşça bir günah; 5
ha, ne dersin Jüpiter? Tanrıların kasıkları hep böyle ateş gibi yanarken, biz zavallı ölümlüler ne yapsın! Al işte ben, kızışmış bir Windsor geyiği; üstelik galiba bu ormandaki geyiklerin en şişkosu. Bana şöyle serin bir çiftleşme mevsimi bahşet ki, ey Jüpiter, sıcaktan çişime gitmesin 15
bütün yağım.⁽⁴⁾ O gelen de kim?
Geyik eşim mi yoksa?

(Bayan Ford ve arkasından Bayan Page girer.)

-
- (1) "Europa": Klasik Roma mitolojisinde, Fenike Kralı Agenor'un kızı. Baş Tanrı Jüpiter, beyaz bir boğa olarak Europa'ya görünür, onu sırtına alır ve yüzerek Girit'e kaçıır.
- (2) "Aptalı akıllıya, akıllıyı aptala döndürürsün."
- (3) "Leda": Roma mitolojisinde, Aetolia kralının kızı. Jüpiter, bir kuğuya dönüşerek Leda'yı iffal eder.
- (4) Çiftleşme mevsiminin sonunda zayıf düşen geyiklerin sıcakla birlikte "yağlarının çişlerine gittiği" söylenirmiştir.

BAYAN FORD

Sir John! Orda mısın geyiğim benim, erkek geyiğim?

FALSTAFF

Ah, güdük kuyruklu geyiğim! Hadi şimdi patates yağsın gökten; Greensleeves nağmeleriyle gürlesin gökler, dolu yerine karamela, kar yerine şekerleme yağsın tepemize,⁽¹⁾ fırtınalar gelsin kızıştırırsın beni ki şuracığa sığınırıvereyim.

20

(Bayan Ford'u kucaklar.)

BAYAN FORD

Bayan Page de geldi benimle sevgilim.

FALSTAFF

O zaman farz edin kaçak avlanmış bir geyik var karşınızda; ona göre paylaşın. Her biriniz bir but alın. Böğürlerim bana kalsın; omuzlarımı orman bekçisine, boynuzlarımı da kocalarınıza bırakıyorum. Nasıl, iyi ormancı olmuş muyum? Avcı Herne gibi konuşabiliyor muyum? Şu Cupid de vicdanlı çocukmuş yani: sonunda hakkını veriyor insana. Cin dediğin benim gibi olur; hoş geldiniz!

25

30

(İçerden zınlı ve çingirak sesleri gelir.)

BAYAN PAGE

Aman, bu sesler de ne?

BAYAN FORD

Tanrı günahlarımızı bağışlasın!

FALSTAFF

Bu da ne yahu?

35

(1) Patates ve (şifalı bir ot kökünden yapılan) karamelanın cinsel isteği uyandırıcı olduğuna inanılıyordu; şekerleme ise ağız kokusunu gidermeye yarıyormuş.

BAYAN FORD ve BAYAN PAGE

Kaçın kaçın!

(Kaçarlar.)

FALSTAFF

Galiba şeytan lanetlenmemi istemiyor; bedenimdeki yağdan cehennem tutuşur filan diye korkuyor herhalde. Yoksa işimi böyle bozmazdı.

(Kılık değiştirmiş olarak, ellerinde yanar mumlarla Evans, William Page ve çocuklar; Periler Kraliçesi kılığında Bayan Quickly,⁽¹⁾ öcü kılığında Piştov ve peri kılığında Anne Page girer.)

BAYAN QUICKLY (Periler Kraliçesi)

Ey periler! Kara, gri, yeşil ve beyaz, siz, 40
Mehtap şenlikçileri, gece hayaletleri, hepiniz;
Kaderi değişmez öksüz varlıklar,
Dinleyin şimdi, herkese görev var.
Tellal Öcü, anlat perilere işlerini.

PIŞTOV (Öcü)

Ey cinler, özsüz varlıklar, herkes dinlesin görevini. 45
Ocak Çekirgesi, Windsor bacalarına hopla çık sen;
Örtülmemiş ateş, temizlenmemiş ocak görürsen,
Çay üzümü gibi mosmor çimdir hizmetçiyi.
Pırl pırl kraliçemiz hiç sevmez pasaklı kişiyi.

FALSTAFF (kendi kendine)

Bunlar peri! Onlarla konuşmaya kalkan ölür! 50
Gözümü kapatıp yatayım; perilere bakan belasını bulur!
(Yere uzanır ve yüzünü kapatır.)

EVANS

Boncuk nerde? Git genç kızları yokla,

(1) Fenton ile Anne tarafından hazırlanan "karşı plan" gereği, Periler Kraliçesi rolünü Anne yerine Bayan Quickly üstleniyor.

Hangisi uyumadan önce üç dua okumuşsa,
 Hayalini aç, hoş rüyalar görsün;
 Dertsiz çocuk gibi derin uyusun. 55
 Ama görürsen günahını düşünmeden uykuya dalanı,
 Çimdir kolunu, bacağını, sırtını, omzunu, her yanını.

BAYAN QUICKLY (*Periler Kraliçesi*)

Hadi durmayın cinler, işinize bakın,
 Windsor Şatosu'nun içini dışını dolaşın.
 Kutsanmış her odaya kısmet serpin ruhlar. 60
 Serpin ki bu şato, kıyamet gününe kadar,
 Devlete nasıl yaraşıyorsa hep öyle kalsın;
 Sahibi ona, o sahibine layık olsun.
 Kokular sürün her şövalyenin koltuğuna,⁽¹⁾
 En değerli çiçeklerden, otlardan çıkarılma. 65
 Her koltuk, arma, sorguç sonsuza dek kutsansın;
 Sadık şövalyelerin sancakları da unutulmasın.
 Bu gece halka olun yine, dizbağının halkası gibi,
 Ve şarkılar söyleyin ey çayır perileri.
 Sizin halkanız yemyeşil olsun ama; 70
 Sizinkinden yeşili bulunmasın kırlarda.
Honi soit qui mal y pense yazın nişanın üzerine,⁽²⁾
 Zümrüt demetlerle; mor, mavi, beyaz çiçeklerle;
 Tıpkı her heybetli şövalyenin dizaltındaki,
 İnciler, safirlerle bezeli muhteşem bağ gibi. 75
 Biliyorsunuz, periler yazılarını çiçeklerle yazar.
 Hadi şimdi, dağılın! Ancak, saat bire kadar,
 Her zamanki dansınızı unutmayalım yine,
 Avcı Herne'in Meşesi'nin çevresinde.

(1) St. George kilisesinin özel bir bölümünde, Garter Nişanı'na sahip her şövalye için bir koltuk ayrılmış. Her şövalyenin arması, tolgası, sorgucu, bu koltukların hemen üst hizasında muhafaza edilir, sancak ise bunların yukarısında, duvara asılı bir direkte dururmuş.

(2) "Kötülük düşünen kötülük bulur": Garter şövalyelerinin bu şian, lacivert kurdele üzerine, çoğu zaman altın sırmayla işlenmiş.

EVANS

El ele tutuşun lütfen, hepiniz sıraya girin.

80

Yirmi ateş böceği de fenerlerimiz olsun,

Ağacın etrafında dönerken yolumuzu aydınlatsın.

Hey, durun! Dünyalı bir insan kokusu aldım!

FALSTAFF (*kendi kendine*)

Tanrı beni bu Galli periden korusun!

Adam beni peynire çevirebilir yani.

85

PİŞTOV (*Öcü olarak, Falstaff'a*)

İğrenç sürüngen! Sen daha doğumda lanetlenmişsin.

BAYAN QUICKLY (*Periler Kraliçesi olarak, Evans'a*)

Ateşi adamın parmak ucuna değdirip bir dene;

Alev kendiliğinden söner, eğer ahlaklı biriye

Ve ona acı vermez. Ama baktın irkildi,

Demek ki o zaman soysuz birinin teni.

90

PİŞTOV (*Öcü*)

Pekâlâ, deniyoruz; gel.

EVANS

Şu odun ateş alacak mı bakalım.

(*Evans, Falstaff'ın parmağını mumla yakar.*)

FALSTAFF

Ah, ah, ah!

BAYAN QUICKLY (*Periler Kraliçesi*)

Soysuz, soysuz, şehvetle kirlenmiş! Ey periler,

Halka olun çevresinde, şarkınızla kınayın onu,

Yürüyün, adım atın, tempo tutup çimdirin onu.

95

(*Periler Falstaff'ın etrafında dans ederek onu çimdiklediler.*)

PERİLER (*Şarkı söylerler.*)

Yuh olsun günahkâr arzulara!

Yuh olsun gözü dönmüş azgınlara!

Şehvet ateşi kanda oluşur,

Karanlık arzuyla tutuşur.

100

Yürekte beslenir, düşünceyle körüklenir;

Durulmaz hiç alevleri, hep yükselir.

Hadi periler, hep birlikte çimdirin;

Bedeli neymiş görsün muzırlığın.

Çimdirin, yakın onu, yerinde döndürerek,

105

Mumlar bitene, ayla yıldızlar gidene dek.

(Periler şarkı söylerken, bir kapıdan Caius girer ve yeşil giysili bir periyi kaçıırarak çıkar. Bir başka kapıdan Narin girer ve beyaz giysili bir periyi kaçıırarak çıkar. Fenton girer ve Anne Page'i kaçıırarak çıkar. Şarkıdan sonra, içerden av borularının sesi gelir. Periler telaşla kaçar. Falstaff doğrulur ve kaçmaya başlar. Page, Bayan Page, Ford ve Bayan Ford girer.)

PAGE

Hey, dur, kaçma. Seni gözlüyorduk, yakalandın.

Senin yerini de avcı Herne alsın artık.

BAYAN PAGE

Hadi hadi, oyunu burda bitirelim artık.

Pekâlâ aziz Sir John, Windsorlu kadınlar hoşunuza gitti mi?

110

(Falstaff'ın boynuzlarını gösterir.)

Bunlara ne dersin kocacığım?

Bu güzelim boyunduruklar

Şehirden çok, ormana yakışmaz mı?

FORD

Hadi bakalım, boynuzlu kimmiş, ha? Bay Brook,

Falstaff şapşalın biri, üstelik de boynuzlu şapşalın biri.

115

İşte boynuzları, Bay Brook. *(Boynuzları Falstaff'ın kafasından çıkarır.)* Ayrıca da, Bay Brook, bu adam Ford'a ait olan

hiçbir şeye de sahip olamadı; tabii, kirli çamaşır sepeti,

sopası ve yirmi pound parası dışında. Bu paranın da Bay Brook'a ödenmesi gerekiyor. Çünkü bu yüzden atlarına el kondu Bay Brook.

120

BAYAN FORD

Sir John, sizinle buluşmak kısmet olmadı.
Artık âşığım olamayacağınız anlaşıldı, ama benim için her zaman aziz bir geyik olarak kalacaksınız.

FALSTAFF

Herkesin beni eşek yerine koyduğu anlaşıyor.

125

FORD (*Boynuzları kaldırıp gösterir.*)

Aynı zamanda da öküz yerine tabii; kanıtları hâlâ burda.

FALSTAFF

Bunlar da peri filan değil tabii. Aslında anlamıştım.
Kendi kendime dedim, bunlar peri olamaz, diye.
Ama suçluluk duygusu ve şaşkınlıktan aklım başımda değildi.
O yüzden, her türlü akla mantığa aykırı olduğu halde,
nedense onların peri olduğuna aptalca inandım.
Aklını kötüye kullandığında insanın nasıl rezil kepaze olduğunu görün işte.

130

EVANS

Sir John Falstaff, Tanrı'ya hismette kusur etmez,
arsularınıza kem vurursanız, periler de sizi çimtiklemez.

135

FORD

Güzel söyledin Peri Hugh.

EVANS (*Ford'a*)

Ama lütfen kıskançlığa da kem vurunuz.

FORD

Söz veriyorum, sen düzgün bir dille ona kur yapıncaya kadar asla karıma güvenmezlik etmeyeceğim.

FALSTAFF

Bilmiyorum, beynimi güneşe serip kuruttum mu yoksa. 140
 Böyle bir hafiflik yaptırdığına göre bana, herhalde içi
 tamamen boşalmış olmalı. Yanlışlıkla bir Gal keçisine mi
 sürtündüm acaba?⁽¹⁾ En iyisi bundan sonra geçeden
 bir soytarı külahı takmak. Yakında, ateşte pişmiş
 peynir yiyip tıkanırsam hiç şaşmam.⁽²⁾ 145

EVANS

Yağın üstüne beynir iyi kitmez. Köbeğin hep yağ zaten.

FALSTAFF

Bunlar da ne, "beynir," "köbek," filan? Başını gözünü
 yarımadan dili kullanamayan birinden bile azar işitecek
 kadar düştük mü? Hiçbir şeyin keyfi kalmadı artık bu
 memlekette. 150

BAYAN PAGE

Yahu Sir John, diyelim ki biz namus denen şeyi
 kafasından tutup yüreğimizden çıkardık; kendimizi de
 cehenneme adamaya karar verdik. Yani şeytan orada
 bizi eğlendirmek için bula bula seni mi bulup getirecekti
 karşımıza, ha? 155

FORD

Senin gibi bir sütlaççı yani! Un çuvalını!

BAYAN PAGE

Şişkoyu.

PAGE

Geçkin, soğuk, buruşuk; safı mide ve bağırsaktan ibaret birini.

(1) O çağda Gal bölgesinde çok keçi varmış ve zaman zaman şeytanın keçi kılığında dolaştığı söylenirmiş.

(2) Peyniri ateşte ısıtıp yemek Galli âdetiymiş. Falstaff, "Ben de Galliler gibi 'saflaştım' herhalde," diyor.

FORD

Şeytan kadar düzenbaz birini.

PAGE

Eyüp kadar yoksul birini.

160

FORD

Ve Eyüp'ün karısı kadar kötü ruhlu birini.⁽¹⁾

EVANS

Kentini samparalığa, meyhanelere, şaraplara, biralara, likörlere, içkilere, küfürlere ve yan bakmalara, hırkûrlere vermiş birini!

FALSTAFF

Pekâlâ, eğlenin bakalım. Gün sizin. Alçala alçala dibe vurduk nasıl olsa. Keçe giysili Galli'den beter olduk. Zır cahilden iki kat derine battık. Ne yaparsanız yapın bana artık.

165

FORD

Pekâlâ bayım, seni Windsor'a götürüyoruz. Orada Bay Brook diye biri var; pezevenklik vaadiyle ondan para sızdırmışsın. Şu ana kadar çektiklerin yanında, bu parayı da geri ödersen, sanırım iyi bir eziyet olur sana.

170

PAGE

Yine de üzülme be şövalye! Bu akşam bizim evde hep beraber şöyle sıcak sıcak bir şaraplı süt içeriz.⁽²⁾ Şu anda karım sana nasıl gülüyorsa, sen de ona öyle gülersin o zaman. Ona, Bay Narin'in kızım Anne Page'le evlendiğini söyle yeter.

175

(1) Kutsal Kitap'ta şeytan, Tanrı'dan, Hz. Eyüp'ü yoksullaştırarak inancını sınamasını ister. Eyüp'ün kötü ruhlu karısı da kocasına, "Tanrı'ya lanet ederek ölümü yeğlemesini," telkin eder.

(2) Bkz.: Not. 32.

BAYAN PAGE (*kendi kendine*)

Sen öyle san. Eğer Anne Page benim kızımса, şu anda Doktor Caius'un karısı.

(*Narin girer.*)

NARİN

Ah, Page babacığım, sorına başıma geleni, ah!

180

PAGE

Ne oldu oğlum? Oğlum ne oldu? Hallettin mi işi?

NARİN

Halletmek mi? Gloucestershire'da herkese anlatacağım bunu. Darağacında sallansam daha iyiydi yahu!

PAGE

Neyi anlatacaksın evlat?

NARİN

Yani tam şurda Eton'a gelmişiz, Bayan Anne Page'le evlenmeye hazırlanıyoruz, kız, mankafa oğlanın biri çıkmaz mı! Kilisede olmasaydık iyi bir sopa çekecektim oğlana, ya da o bana çekecekti. Oğlanı Anne Page sanmadıysam canım çıksın! Postacının oğluymuş meğer.

185

PAGE

Vay canına, yanlış kişiyi seçtin!

190

NARİN

Bunu biz de biliyoruz. Kız diye oğlanı götürdüğümüze göre, öyle oldu herhalde. Yani, onunla evlenseydim de, istediği kadar kadın kılığında olsun, onu şey yapmazdım; kabul etmezdim.

PAGE

Aptallık etmişsin. Ben sana demedim mi, kızımı giysisinden tanıyacaksın diye?

195

NARİN

Dedin; ben de beyazlı kadına gittim; “Sus!” diye seslendim; o da “Pus!” diye bağırdı; yani Anne’le kararlaştırdığımız gibi. Ama sonunda Anne çıkmadı, postacının oğlu çıktı.

(Çıkar.)

BAYAN PAGE

George, tatlım, lütfen kızma. Ben sizin planınızı biliyordum; onun için kızıma yeşil giydirdim. Şu anda doktorla birlikte kilisedeler ve evlenmek üzereler.

(Caius girer.)

CAIUS

Bayan Page nerde? Varlahi ben aldatıldı. Ben evlendi un garçon, bir oğlan. Anne Page değil. Varlahi, ben aldatıldı.

BAYAN PAGE

Niye? Yeşil giysiliyi götürmedin mi?

205

CAIUS

Evet, varlahi, ama oğlan çıktı. Ben Windsor’ı ayağa kaldıracak.

(Çıkar.)

FORD

Çok acayip! Gerçek Anne’i kim aldı acaba?

(Fenton ile Anne Page girer.)

PAGE

Bunda bir iş var. İşte Bay Fenton geliyor. İyi günler Bay Fenton.

ANNE

Affedin, babacığım. Canım anneciğim, affedin.

210

PAGE

Dur bakalım bayan, nasıl oldu da siz Bay Narin’le gitmediniz?

BAYAN PAGE

Sayın doktorla niye gitmedin kızım?

FENTON

Aklını karıştırıyorsunuz. İşin gerçeği şu.
Siz onu sevmediği kişilerle evlendirmek istiyordunuz.
Çok utanç verici bir şeydi bu. 215
Oysa, biz uzun süredir nişanlıydık;
Şimdi de bağlandık ve bizi artık hiçbir şey ayıramaz.
Anne bir kusur işlediyse bile, kutsal bir kusur bu;
Ne ikiyüzlülük denir bence buna,
Ne itaatsizlik, ne de kendini bilmezlik. 220
Çünkü bunu yapmakla,
Zorlama bir evliliğin getireceği
Binlerce saatlik eziyet ve kahırdan
Kaçınmış ve kurtulmuş olacak.

FORD (*Page ile Bayan Page'e*)

Çok şaşırdınız ama bu iş böyledir. 225
Aşkta her şeyi ilahi güçler yönetir.
Mal mülk parayla alınır, ama eşleri Felek satar.

FALSTAFF (*Page ile Bayan Page'e*)

Bu işe sevindim. Siz beni hedef alıp, vurabilmek için
elinizden geleni yaptınız, ama okunuz hedefi şaştı.

PAGE

Pekâlâ, ne yapalım! Fenton, Tanrı sizi mutlu kılsın! 230
“Bükemediğin eli sık” demişler.

FALSTAFF

Geceleri köpekler başıboş kaldı mı, kovalamadık
geyik bırakmazlar.

BAYAN PAGE

Tamam, artık dert etmiyorum ben de. Bay Fenton,
Tanrı size çok, çok sevinçli günler bağışlasın. 235

Hadi kocacığım, bizler de evimize gidelim;
Ocakta bir ateş yakıp karşısına geçelim
Ve Sir John'la ve herkesle birlikte
Bu işleri konuşup keyfimize bakalım.

FORD

Evet, öyle olsun Sir John.

240

Aslında, Bay Brook'a verdiğiniz sözü de tutmuş sayılırsınız;
Çünkü bu gece kendisi Bayan Ford'la yatacak.

(Çıkarlar.)

William Shakespeare

- ♦ Antonius ve Kleopatra
- ♦ Atinalı Timon
- ♦ Bir Yaz Gecesi Rüyası
- ♦ Coriolanus
- ♦ IV. Henry
- ♦ Fırtına
- ♦ Hamlet
- ♦ Huysuz Kız
- ♦ Julius Caesar
- ♦ Kral Lear
- ♦ Macbeth
- ♦ Onikinci Gece

- ♦ Othello
- ♦ Romeo ve Juliet
- ♦ Size Nasıl Geliyorsa
- ♦ Soneler
- ♦ III. Richard
- ♦ Venedik Taciri
- ♦ Veronalı İki Beyzade
- ♦ Windsor'ın Şen Kadınları
- ♦ Yanlışlıklar Komedyası
- ♦ Yeter ki Sonu İyi Bitsin
- ♦ Yok Yere Yaygara

ISBN 978-975-14-0721-4

9 789751 407214

12,50 TL